

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

MURAT AĞIREL

MURAT AĞIREL

SAKI

ASTIRMA

16. BASKI İLK DEFA YINLANAN SAKİ TAY BELGELERİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

İİ İNKILAP 92. yıl

Elinizdeki kitap son dönemde kamu kurumlarındaki usulsüzlük iddialarıyla ilgili olarak yazılmış en kapsamlı çalışma. Tek cümleyle özetlenecek olursa, bir Türkiye gerçeği..

Büyük rakamların konuşulduğu, ilginç ilişkilerin döndüğü şaşırtıcı olayları adeta polisiye bir film izler gibi, bir solukta okuyacaksınız.

Uğur Dündar

Sevgili kardeşim, dostum Murat Ağirel, "Yeni Türkiye'yi" pek güzel anlatan, Tevfik Fikret'in "Han-ı İştihâ" şiirinde "çatlayıncaya kadar yiyen" tanımına çok oturanları, devleti soyanları korkudan titreten bir kitaba imza attı: *Şaki*: Korumalı devlet soygunu! Eline sağlık kardeşim!..

Ümit Zileli

Okuduğunuz kitap bir sürecin hukuk devletinin olmazsa olmazı yargı sürecinin son halkası olan Sayıştay raporlarına yansıyan talan düzenini anlatmakta. Kim yapmış, nasıl yapmış, kimlerle yapmış, kimler görmezden gelmiş sorularının yanıtlarını kendiniz arayacak ve bulacaksınız.

Celal Ülgen

Murat Ağirel zor ve az yapılan bir şeyi yapmış; Sayıştay raporlarını inceleyip araştırmış. Ama daha da önemlisi kamuoyundan ve TBMM'den kaçırılan raporları yazmış.

Soygunlar hep oldu, olacak. Önemli olan soygunları araştırarak, sorgulayacak, denetleyecek ve sonunda adalete hesap verecek sorumluların ortaya çıkarılması ve caydırıcı mekanizmaların oluşturulmasıdır. Demokrasilerin farkı budur. Adaletin olmadığı, basın ve hukuk kurumlarının sessizleştirildiği dönemlerde bu kitaplar toplumun haykırışı ve gelecek için tarihe düşülmüş notlardır.

Ceyhan İrgil

"Ben yaparım olur. Ben harcarım olur. Ben göz yumarım olur. Ben izin veririm olur" mantığının devlete hâkim olması. En başta da vatandaşın cebinden çıkan ve kimi zaman "katrilyonlara" ulaşan her bir kör kuruşun, muktedirler tarafından har vurulup harman savrulması, kimi zaman da peşkeş çekilmesi. Genç meslektaşım Murat Ağirel, Sayıştay dosyalarını didik didik ederek hazırladığı bu kitapta, işte "Yeni Rejim"i bu affedilemez arızalarından birini daha ortaya çıkarmaya yardımcı oluyor.

Zafer Arapkirli

ISBN 978-975-10-4004-6

9 789751 040046

f/inkilapkitabevi

@/inkilapkitabevi

/inkilapkitabevi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Online alışveriş: inkilap.com

MURAT AĞIREL

ŞAKİ

Şakir Akurat Ağır

© 2019, İnkılâp Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret AŞ

Yayıncı ve Matbaa Sertifika No: 44066

Bu kitabın her türlü yayın hakları Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince İnkılâp Kitabevi'ne aittir. Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayının izni alınmaksızın, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Editör Mert Taşçılar

Kapak tasarımı Gılas Coşkun

Kapak uygulama Şevval Ulusoy

Yayına hazırlayan Bülent Ulus

Sayfa tasarımı Şevval Ulusoy - Rûveyda Kul

ISBN: 978-975-10-4004-6

zmz

19 20 21 22 8 7 6 5 4 3

İstanbul, 2019

Düzenleme
Ny.Ozlem

Baskı ve Cilt

İnkılâp Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret AŞ

Çobançeşme Mah. Sanayi Cad. Altay Sk. No. 8

34196 Yenibosna – İstanbul

Tel : (0212) 496 11 11 (Pbx)

İnkılâp Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret AŞ

Çobançeşme Mah. Sanayi Cad. Altay Sk. No. 8

34196 Yenibosna – İstanbul

Tel : (0212) 496 11 11 (Pbx)

Faks : (0212) 496 11 12

posta@inkilap.com

inkilap.com

MURAT AĞIREL

ŞAKİ

İNKILÂP 92. yıl

Murat Ağirel

23 Eylül 1980 Adana Ceyhan'da doğdu. İlk, orta ve lise eğitimimi Ceyhan'da tamamladı. Eskişehir Üniversitesi Dış Ticaret Bölümü mezunu. Biri erkek biri kız iki çocuk babası.

2006 yılında "Cumhuriyet Meclisi" adı ile başlayan internet sitesinde tanışan insanların bir araya gelip bir ses olma, mücadele etme girişimleri neticesinde "Bizkaçkişiyiz Platformu" kuruldu. Bu platformun hem kurucusu oldu hem de İstanbul il başkanlığını yaptı.

Binlerce salon toplantısı organizasyonu, beş büyük Türkiye Forumu organizasyonu, Cumhuriyet Mitinglerinin organizasyonu, iki "Hukuka Saygı" Mitingi, "8 Mart Emekçi Dünya Kadınlar Günü" Mitingi, üç "Teröre Lanet Mitingi", yüzlerce tepkisel yürüyüş düzenledi.

Memleket Sevdalıları Derneği'nin kurucu genel başkanlığını ve dört dönem başkanlığını yaptı. 23 Eylül 2008 tarihinde FETÖ kumpas davası olan Ergenekon Davası'nda gözaltına alındı ve yargılaması halen devam etmektedir.

2017 yılında *MedyaSiyaset* adlı internet haber sitesinde yazı yazmaya başladı. Ardından yazılarına *Odatv*'de devam etti. Halihazırda *Yeniçağ* gazetesinde yazmaktadır.

Sadık ve Ada'ya

Düzenleme
N.y. Özlem

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ / Sabih Kanadoğlu	13
“Şaki” Yalnızca Dağda Olmaz! / Erol Mütercimler	17
Giriş	19
Ağzınız Açık Kalacak	21
Sorun Bizde	22
Katar Sevdası Nelere Kadir	24
Sayıştay Soruyor Ama Bir Türlü Yanıt Alamıyor.....	27
Vatandaşa Yok Katarlıya Var	29
Daha Bitmedi	31
Bunlar da Yetmedi	31
Yandaş İş Adamına 69 Milyon Lira	33
TMSF Sayıştay’a Kafa Tutuyor	35
TMSF Sinirden Köpürdü	37
Atatürk Yolu Göstermiş Ama Biz O Yolu Seçmedik	40
Havadan Maaş Alan Eğitimciler	42
Olmayan Okullara Öğretmen Atanıyor	43
Milli Eğitim Bakanlığı’nın Antalya Aşkı	45
Canını Dişine Takıp Çalışan MEB Personeli!	46
Milli Eğitim’de Durum Budur	47
Toplanın! Hazine Kasasındaki En Büyük Deliği Anlatıyorum	49
Ekonomi Bakanlığı mı Kayıp Kaçak Para Bakanlığı mı?	59

Yazmakla Bitmeyecek Usulsüzlükler	63
Ziraat Bankası'ndaki 30 Milyon Liralık Kredinin	
Bilgileri Yok	64
Havalar Kötü!	65
Üniversite Değil Ticarethane	67
Bu Yazdıklarımın Tamamı "Yağma" ve "Talan"dır	69
Üniversite Açıklama Yaptı	71
Cumhurbaşkanı "Nasıl Oluyor?" Diyor Ya Hani,	
Anlatayım.....	76
Kayseri Üniversitesi de Sivas'tan Geri Kalır mı?	78
Diş Hekimliği Fakültesi "Dental Market Alanı"	80
Rekabet İlkelerine Aykırı	81
Bilime Değil Mobilyaya Ödenek	81
Karışık ve Açıklanamayan İşler	85
Duble Yol Double Kayıp	87
Karaman'ın Koyunu Sonra Çıkar "180 Gün Oyunu"	89
Buyurun Yağma Hasan'ın Böreğine... ..	90
Usulsüzlükler Bitmiyor... ..	93
Yukarıda Bahsettiğimiz İhaleleri Alan Firmalar	
Kimler Peki?	95
Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde Yok Yok	98
KOBİ Olma Şartları Yanlış Belirlenirse... ..	102
Vatandaş Takır Takır Vergiyi Öderken	
EPDK Tahsil Edemiyor	105
SGK'yı Kılıçdaroğlu mu, Erdoğan mı Batırdı?	108
Süresi Geçmiş Alacaklara Açılan Davalar	109
Vefat Eden Kişilere Emekli Maaşı	110
Sigorta Şirketleri SGK'ya 450 Milyon Lira Borçlu	111
"Köylere Hizmet Götürme Birliklerini"	
Hiç Duydunuz mu?	112
Meğer Trafoya Kedi Değil İl Özel İdaresi Girmiş	115

İşin Usulü “Usulsüzlük” Olmuş	116
Belediye Başkanı mı Kral mı?	117
Bursaspor da Payını Almış	118
Finlandiya’yı Duyan Adını Yazdırdı	120
Bursa Büyükşehir Belediyesi İhale Detayları	121
100 Birim İhale Et 300 Birim Öde	122
Akıl Almaz Rakamlar	123
İlginç İhale Detayları	125
İstanbul Dipsiz Kuyu	129
Her Sabah Kullandığınız Toplu Taşıma	
Bakın Kimlere Bedava Yapıldı	130
Eğitim Yuvası mı Değnekçi mi?	132
Rakamları Gördükçe Şaşırmmamak Elde Değil	133
AKP’li Belediyedeki Bu Paralar Nereye Gitti?	135
Öğretmenler Günü Etkinliği	136
Etlı Pilavdan Nerelere Geldik?	137
Türkiye Çapında Ünlü Sanatçılar Bir Türlü	
Getirtilemiyor	138
Boğaz Gezileri	139
Derneğe Diye Verilen Araziden Villa Sitesi Çıktı	146
Dinciler Arasında Kıyak Çemberi	148
Siz Hâlâ İş Arayın	149
Okudukça “Yuh” Diyeceğiniz Ayrıntılar	150
Yapılmayan Ama Yapılmış Gibi Gösterilen	
Organizasyonlar	153
Türkçe Olimpiyatları’nı da Aynı Firma Düzenlemiş	154
FETÖ’den Tutuklanan İsmın Ne İşı Var	155
Ne Piknikmiş Arkadaş!	156
Bütün İhalelerde Dikkat Çeken Firmalar	158
2 Aylık Kiralama Hizmeti İçin 4 Milyon Lira	161
Kitabına Göre Yapılan İş Kalmamış	162

Park Alanlarına Bakın Neler Yapmışlar	165
Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin İhale Oyunları	167
Bunları Kim Yapıyorsa Helal Olsun	170
Erdoğan'ın Özel Davet Ettiği Kişi	172
Nasreddin Hoca Görse	
"Bunların Fıkraları Beni Geçti" Derdi	173
Köprü Nerede, Para Nerede?	175
Neden Hukuki Yollara Başvurulmuyor	177
SONSÖZ	181

“Bir millette, özellikle bir milletin iş başında bulunan yöneticilerinde özel istek ve çıkar duygusu, vatanın yüce görevlerinin gerektirdiği duygulardan üstün olursa, memleketin yıkılıp kaybolması kaçınılmaz bir sondur.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

ÖNSÖZ

Sabih Kanadoğlu

Fransızlar, iki yüz otuz yıl önce “İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi”nin XVI. maddesinde önemli bir saptama yaptılar.

“Hakların güvence altına alınmadığı, kuvvetler ayrılığının belirlenmediği bir toplumun anayasası yoktur.”

Bu saptamanın, kâğıt üzerinde anayasaları var olduğu hâlde uygulanmayan toplumlar için de geçerli olduğu, süreçte çeşitli örneklerle kanıtlandı. Çağdaş ve uygar demokrasilerde, ister parlamenter isterse başkanlık veya yarı başkanlık sistemi olsun tamamında denetim ve denge unsurlarını taşıyan kuvvetler ayrılığı ilkesine yer verildi, kuvvetin tek elde toplanmasının önüne geçilmek istendi.

16 Nisan 2017 halk oylamasına kadar 1961 ve 1982 anayasalarında parlamenter sistem ve kuvvetler ayrılığı ilkesi korundu, geliştirilmesine çalışıldı. Bu tarihten itibaren Evrensel Anayasa Hukuku ilkeleri dışında “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” adını taşıyan bir ucube sistemle yönetiliyoruz.

Yasamanın yetkileri budandı, sözlü soru, gensoru verme, bütçe yapma ve yürütmeyi denetleme yetkisi ve yargının bağımsızlığı

ortadan kaldırıldı. Anayasada sayılan temel insan hak ve özgürlükleri, hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti ilkeleri kâğıt üzerinde kaldı. Güçlerin tek kişide toplandığı rejimler demokratik değil, tek adam rejimi olarak tanımlanır. Bu rejimde demokrasinin onsuiz olmaz koşulları saydamlık, çoğulculuk ve katılımcılık ilkeleri göz ardı edildi, liyakat unutuldu, yerini nepotizm ve partizanlık aldı.

Kamu ve özel girişim işbirliği projelerinde, özelleştirme uygulamalarında kamu çıkarı aranmamakta, 186 kez değişen Kamu İhale Kanunu, dürüst toplum algısına ters düşmektedir. Temel insan hakları ve özgürlüklerinden basın, örgütlenme ile ifade, toplantı ve gösteri yürüyüşü özgürlükleri kısıtlanan ülkelerde yolsuzluklarla mücadele olanağı bulunmamaktadır.

Yakın günlerde uluslararası iki derneğin 2018 yılı raporları üst üste yayımlandı. “Uluslararası Şeffaflık Derneği” (Transparency International-TI) yıllık rüşvet ve yolsuzluk algılama endeksi temiz ülke sıralamasını 29 Ocak 2019’da açıkladı. Türkiye 2018 yılında 146 ülke arasında 78. sırada yer aldı. ABD ülkelere göre sonuncu, G20 ülkelerinde 13. ve 35 OECD üyesi devlet arasında sondan ikinci oldu.

Dünya Ekonomik Forumu (WEF) yukarıda belirtilen raporun hemen sonrasında 2018 yılında yargı bağımsızlığı raporunu açıkladı. Türkiye 140 ülke arasında 11. oldu. 2014 raporunda ise 148 ülke arasında 85. sırada bulunuyordu.

TI raporundaki değerlendirmeler, her yurttaşın yüreğini acıtacak ve ulusal onuruna dokunacak niteliktedir. Bu değerlendirmelere göre demokrasinin vazgeçilmez kurumlarının gitgide zayıflığı vurgulanmakta ve yolsuzluk algı endeksinde Türkiye, demokrasi geleneği bulunmayan ülkelerle aynı kategoride anılmaktadır.

2013 yılında Doğu Avrupa ve Orta Asya ülkeler grubunda ve lider konumunda bulunan Türkiye, bugün Gürcistan, Belarus ve Karadağ gibi ülkelerin gerisine düşmüştür. Küresel sıralamada ise Türkiye ekonomik, sosyal ve politik istikrarsızlıklarla boğuşan, demokrasiyle tanışmamış birçok ülkenin gerisinde kalmaktadır.

İçinde bulunduğumuz sıkıntılar ve güçlükler, toplumun bilgisiz kalmasından doğmaktadır. Değerli araştırmacı yazar Mu-

rat Ağirel'in elinizdeki eseri derin bir araştırma ve değerlendirme ürünüdür. Yolsuzluklarla beslenen bir soygun düzeninin nasıl oluştuğunu ve yürütüldüğünü örneklerle ve tüm açıklığıyla sergilediği için kendisini candan kutluyorum. Bu eser, yolsuzluklarla mücadelede topluma rehber olacaktır. Bir teşekkürüm de Sayıştay raporlarını hazırlayan kurumun yürekli görevlilerinedir. İnanıyorum ki Türkiye yolsuzluklar ile birlikte yaşamaya ve anılmaya layık değildir. Türkiye, er geç yolsuzluklardan arındırılmış huzur, güven ve gönenc veren çağdaş demokrasiye mutlaka ulaşacaktır.

“Şaki” Yalnızca Dağda Olmaz!

Erol Mütercimler

Murat Ağirel'i artık çok başarılı bir gazeteci olarak tanıma-ya başladık; haksızlık ettim! Çok başarılı bir araştırmacı gazeteci oldu bile.

Odatv'de ilgiyle okuduğum yazılarını acaba kim fark edip değerlendirecek diye meraklanmışken, *Yeniçağ* gazetesinde köşe yazarı olarak gördüm.

Büyük emekle ve dikkatle hazırladığı kitabı yayından önce okumam için benimle paylaştı. Ekonominin “e”sinden anlama-yan bendeniz çok etkilendim.

Devletin nasıl soyulduğunu, devletin en yüce kurumunun raporlarından okumak çok sarsıcıydı.

Hiç kuşkusuz, Türkiye’de duyduğum hiçbir olumsuzluk beni şaşırtmıyor. Aslında kimseyi de hayrete düşürmüyor.

“Burası Türkiye olur böyle şeyler” diye diye, kanıksadık mı, vurdumduymaz hâle mi geldik; yoksa yavaş yavaş haşlanan kurbağa örneğinde olduğu gibi hissetmeden ölüme mi gitmeyi tercih ediyoruz? Bilmiyorum hangisi.

Ağirel, iğneyle kuyu kazdığı araştırmasında, iftira atmama-ya, spekülâtif laflar etmemeye, Sayıştay dosyalarında adları ya-

sadı işlemlerle anılan işadamlarına kumpas kurmamaya özen göstermiş. Bu anlayış da, çalışmasını saygıyla okumamızın önünü açıyor.

Kitabın adı *Şakî*; ilk okuyunca garip geliyor ancak sayfalar tüketildikçe, arkasındaki ince düşünceyi kavırıyorsunuz.

“Şakî” sözcüğü sözlüklerde “haydut, yol kesen” anlamıyla, eski devirlerden beri toplum yaşamında aynı zamanda bir hukuk terimi olarak kullanılmaktaysa da, “her çeşit günahı işleyen” kimse olarak da ifade edilmektedir.

Ağirel’in araştırmasında yerli yerine oturan tanım işte tam da budur.

Yasaları hiçe sayan, hak hukuk kurallarını tanımayan bazı kişi ya da kurum, vakıf adları ardına sığınarak devleti, milleti soyan yani “günah işlemekten” çekinmeyen bu aktörleri “şakî” olarak tanımlamak isabetli olmuş!

Bana göre, bu kitabın ardından başka araştırmalar sökün edip gelecek. Murat Ağirel’in bu kitabına, bir kademe atlayarak “kalfalık” dönemi eseri yakıştırmayı yapıp, ustalık eseri olacak yeni kitaplarını merakla ve heyecanla bekleyeceğim.

GİRİŞ

Yıl 2013...

Yer Konya'nın Ereğli ilçesi...

Şimdilerde kimsenin hatırlamadığı bir haber ajanslara düştü.

Başlık aynen şuydu:

“Konya’da 40 günlük bebek kerpiç evde soğuktan öldü.”

Hayatı daha tanıyamamış 21 yaşındaki Maviş Eşme'nin bebeği soğuktan donarak öldü. 2 çocuğu ile birlikte camları kırık olduğu için naylonla örtülü tek odalı kerpiç evde kalıyordu.

Türkiye'nin özeti gibi bir hayatı vardı bu genç kadının.

Aslında pencereleri naylonla kaplı ev onun için yeni bir başlangıçtı. Çünkü o eve daha yeni taşınmışlardı.

Öncesinde tarlada kalıyordu.

İkiye bölünmüş olan tek odalı bölümünde oturan ve eşi askerde olan 2 çocuk annesi, çocuğunu emzirmek için gece uyandı.

Henüz nüfusa kayıt ettirmediği oğlunu yatağında hareket-siz ve burnundan kan gelmiş görünce çığlık attı. Üst katta ve bitişiğindeki evde kalan yakınları yardıma koştu. Ancak Ayaz bebeğin öldüğü anlaşıldı.

Aile sabah saatlerinde ise defin işlemleri için ölüm raporu almak üzere Ereğli 2 No'lu Sağlık Ocağı'na gitti. Eve gelen sağlık görevlileri, vücudunda darp, yara ve boğulma izi bulunmayan

Ayaz'ın ölümünden şüphelenip polise haber verdi. Ayaz bebeğin yapılan otopsisinde ise zatürreden öldüğü anlaşıldı.

40 günlük bebek zatürreden ölmüştü.

Yaşadıkları dramı anlatan Maviş, yaz aylarında tarlalarda çalışmak üzere Adana'dan Niğde'ye geldiklerini söyledi. Orada pancar ve fasulye tarlasında çalışıp çadırdaki kaldıklarını aktardı. Kış ayında havuç toplamak için Ereğli'ye geldiklerini, ancak kar yağdığı için de çalışamadıklarını söyledi.

Bu evi de akrabalarıyla kiraladıklarını ve kendisinin de birinci kattaki tek odalı evde kaldığını anlattı.

Aynı binayı paylaştıkları üvey kız kardeşi ve diğer akrabalarının yardımıyla geçimini sağladığını ifade eden Maviş Eşme, oğlunun ölümüyle ilgili şunları söylemişti:

"Sabaha karşı kalktım. Bebeğimin burnundan kan geldi ve ölü olduğunu gördüm. Çocuğumu bir hafta önce hastaneye götürdüm. Herhangi bir hastalığı yoktu. Odada sadece odun yakıyordum. Akşamları soğuk oluyordu. Saat 22.00'ye kadar yanıyordu ve sonra söniyordu."

Olaydan sonra Ereğli Kaymakamı Şakir Erden, tam bir devlet görevlisi gibi konuştu.

Ailenin yardım için Kaymakamlığa herhangi bir müracaatının olmadığını anlattı...

"Kaymakamlığa gelen müracaat yok. Hiçbir şey yok. 100 bin nüfuslu bir yer. Bizim gireni çıkanı 'X-Ray' cihazından geçirecek bir durumumuz da yok. Bence vatandaş bu konuda biraz ihmal etmiş diye düşünüyorum" diyerek işin içerisinden sıyrıldı.

Ağzınız Açık Kalacak

Milyonlarca sığınmacıya bakan Türkiye 40 günlük kendi evladına bakamamıştı.

Hani “tüyü bitmemiş yetim” dediğimiz vardı ya, işte o 40 günlük daha adı konmamış bir bebektir aslında.

Aradan yıllar geçti...

Kimse bu olaydan ders çıkarmadı. İktidar kendi çarkını bü-yütterek sürdürdü.

Ve bu kitapta okuyacağınız tamamı belgelere dayalı gerçek-lerle yüz yüze kaldığınızda, pencereleri naylonla kaplanmış bir evde kendinizi soğuktan üşürken bulacaksınız.

Aldatıldığınızı, soyulduğunuzu, kandırıldığınızı hem de yü-zünüze baka baka yalanlara maruz kaldığınızı anlayacaksınız.

Tırnaklarınızla kazıdığınız, kan ter içerisinde kurduğunuz bir yaşamın ne kadar değersizleştirildiğini göreceksiniz.

Çünkü...

Türkiye yıllardır tek bir iktidar tarafından yönetilmesine rağmen yolsuzluk batağına hızla sürüklendi. Ne bir önlem alındı ne de bir çalışma yapıldı.

Gereğesi ne olursa olsun hep ceplerini dolduran bir kay-mak tabakası var oldu ve bu iktidar dönemiyle büyüdü.

Evet.

Daha önce de vardı.

Ama asalak insanlar değişse de ülkede tırnaklarıyla para kazananların üzerinden yaşayan kaymak tabakasının varlığı de-ğişmedi.

Kabul edelim...

Yolsuzluk artık giderek ülkenin her yerini, herkesi saran bir kanser gibi Türkiye'nin kaderi hâline geldi. Birazdan okuyaca-ğınız satırlarda öyle akıl almaz zenginleşme hikâyeleri karşınıza çıkacak ki inanmı yazarken benim bile ağzım açık kaldı.

Ama unutmayın...

Lütfen unutmayın!

Birileri yoksulun sırtından zenginleşip tıka basa doyarken, Kuru soğana muhtaç olanları unutmayın.

Sorun Bizde

İşte bu 40 günlük bebeğin hakkını korumak için yaklaşık 200 yıl önce Osmanlı Padişahı Abdülaziz harekete geçti. 1840 yılında Meclis-i Muhasebe-i Maliye; çeşitli yasal değişiklikler ile birlikte 29 Mayıs 1862 tarihinde de Sayıştay'ın bugünkü kurumsal altyapısını oluşturan Divan-ı Muhasebat kuruldu.

İlk kuruluş statüsü bir nizamname olan Sayıştay, 1876 Anayasası'nda yer alarak anayasal bir kuruluş hâline geldi.

Cumhuriyet kurulmadan hemen önce 1920-1923 yılları arasında daha önce Sayıştay'ca yürütülen kimi görevler TBMM üyeleri arasından seçilen bütçe denetimi ile görevli geçici bir komisyon eliyle yürütüldü.

Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte 24 Kasım 1923 tarih ve 374 sayılı "Divan-ı Muhasebatın Sureti İntihabına Dair Kanun" çıkarılarak Cumhuriyet döneminde Sayıştay yeniden hayata geçirildi. 1924 Anayasası'nın 100'üncü maddesinde de yer alarak anayasal kimliği yeniden kavuşturuldu.

Bu anayasa maddesiyle Sayıştay'ın Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne bağlı olduğu ve devletin bütün gelir ve giderlerini denetlemekle görevlendirildiği açıkça belirtildi.

Peki bugün öyle mi?

Sayıştay devletin bütün gelir ve giderlerini denetleyebiliyor mu?

Cevabım "Evet."

Hem de öyle bir denetliyor ki baştan aşağıya bütün devlet kurumlarındaki dalavereleri kamuoyuna açıklıyor. Ancak iktidar bu raporlara karartma uyguluyor veya kamuoyunun gözünden kaçırıyor.

Burada sorun bizde. Merak edip araştırmıyoruz. Gazeteler yazmıyor. Gazeteciler görmezden geliyor.

Ve sonuçta okumuyoruz, okuyamıyoruz.

Sayıştay'ın sadece bir senelik raporlarında öyle usulsüzlükler yer alıyor ki okusak küçük dilimizi yutarız.

Sayıştay'ın yargı ve denetim raporları sunmak dışında bir yaptırım gücü yok.

Ama halkın var.

Raporlarda yer alan bilgileri kamuoyunda tartışmaya kalksak inanın zamanımız yetmez. Fakat bu kitapta bu raporlarda yer alan inanılmaz rakamları sizlere aktarmaya çalıştım.

Bunun için...

- Büyükşehir belediyeleri: 29 dosya toplam 1907 sayfa,
- Diğer belediye ve bağlı kurumlar: 152 dosya 7487 sayfa,
- Diğer kamu idareleri: 10 dosya 357 sayfa,
- Düzenleyici ve denetleyici kurumlar: 10 dosya 261 sayfa,
- Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri: 45 dosya 3613 sayfa,
- Özel bütçeli idareler A: 85 dosya 5077 sayfa,
- Özel bütçeli idareler B: 41 dosya 1952 sayfa,
- İl özel idareleri: 28 dosya 857 sayfa,
- Sosyal güvenlik kurumları: 2 dosya 206 sayfa,
- Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları: 11 dosya 561 sayfa,

Olmak üzere...

Toplam 413 dosya 22 bin 275 sayfalık Sayıştay raporunu elden geçirdim. Okudum not aldım. Şoke oldum, tekrar not aldım, araştırdım, açtım muhataplarına sordum.

Yanıt aldıklarım oldu, alamadıklarım oldu.

Fakat şunu anladım.

Türkiye çok büyük ve çok zengin bir ülke. O kadar zengin ki bunca usulsüzce harcanan paraya; kimin cebine, nereye gittiği belli olmayan paralara rağmen hâlen ayakta.

Aynen yüzyıl önce Keçecizade Fuat Paşa'nın Napolyon'a dediği gibi:

"... üç yüz senedir, siz dışarıdan, biz içeriden, bu devleti yıkamadık!"

Bu yüzden kitabın adını *Şaki* koymaya karar verdim.

Eski dönemlerde insanları şiddet kullanarak soyan eşkiyalara şaki deniyordu. Bu dönemde ise şiddetin yerini; ihaleler, raporlar, ikili anlaşmalar, kanunları arkadan dolanmalar aldı.

Gelin Türkiye'nin *şakilerini* okuyalım...

Katar Sevdası Nelere Kadir

Mesela...

Sayıştay'ın "telafi edilmesi gerekir" dediği rakamları vatandaşlar olarak nasıl karşılayacağımızı düşünmeye başlasak fena olmaz.

Çünkü canımızı yakacak usulsüzlükleri yazdıkça sonu gelmiyor.

İlkiyle başlayalım.

Sayıştay'ın Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) hakkında düzenlemiş olduğu rapor çok kapsamlı ve dikkat çekici hususlar barındırdığından, raporun tüm ayrıntılarını sizlere birkaç bölüm ile aktarmaya çalışacağım.

Hadi gelin hep birlikte hafızamızı da tazeleyerek Digiturk satışına bir göz atalım.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF), yetkilerini kullanarak Çukurova Grubu'ndan alacaklarının tahsili amacıyla, aralarında Digiturk'ün de olduğu gruba ait 10 şirketin yönetimini devraldı.

Milyonlarca abonesi ile Türkiye'nin en büyük dijital platformu Digiturk'ün maliki Krea İçerik Hizmetleri ve Prodüksiyon AŞ, Krea'nın satıştan önceki en büyük hissedarı da, şirketin %99,99 hissesine sahip olan Hollanda firması olup bu firmanın büyük ortağı ise %53,3'lük hisse oranı ile Fintur Technologies B.V.'dir.

Bu durumda bahsi geçen Hollandalı firmanın büyük ortağı Fintur, Digiturk'ün de büyük ortağı oluyor.

TMSF devraldığı Digiturk'ü satın devletin uğradığı zararı tahsil etmek istedi. Bu nedenle Digiturk'ün satışı için ihaleye dahi çıkmadan(!) Katarlı iş adamı Nasser Al-Khelaifi'nin şirketi beIN Media Group LLC ile 30 Haziran 2015 tarihinde hisse alım sözleşmesi yaptı. Bu sözleşme daha sonra 2 Haziran 2016 yılında tadil edildi.

Buraya kadar her şey normal gibi gözüküyor.

Öyle ya, neticede devletin uğradığı zarar tahsil edilecek, şahane bir durum. İşin iç yüzünün ise hiç de öyle olmadığını Sayıştay raporlarından öğrenmiş bulunuyoruz.

Sayıştay raporlarında aktarılan rakamlara göre Digitürk'ün nihai satış bedeli 2 Haziran 2016 tarihinde imzalanan tadil sözleşmesi ile 937 milyon dolar olarak belirlendi. Bu satıştan Fintur'un yani dolayısıyla Fon'un payına, azami 292 milyon dolar (Ortaklara olan borçlar ve diğer yükümlülükler düşüldükten sonra kalan tutar) düşüyordu.

Anlaşmaya göre satış bedelinin yüzde 60'lık kısmının birinci taksitte, yüzde 40'lık kısmının ise ikinci taksitte ödenmesi kararlaştırıldı.

beIN Media Group LLC, Fon'a ödeyeceği birinci taksit olan 153 milyon 479 bin dolarından, Digitürk'ün geçmişe ait ödenmemiş vergi benzeri mali yükümlülüklerini gerekçe göstererek 44 milyon 578 bin dolarlık kısmını kesinti yaptı.

Birinci Taksit Ödemesinden Yapılan Vergi Benzeri Mali Yükümlülük Kesintileri Tablosu

İşlem	Tutar (USD)
BTK İdari Ücreti+Evrensel Hizmet Ücreti/Gelecekte Ödenecek Miktarı	3.000.000,00
Geçmiş Bilgi Teknoloji Kurumu Ücretleri	12.450.942,14
Geçmiş Evrensel Hizmet Ücretleri	22.804.578,37
ÖİV/BTK/EHÜ Temerrüt Faizleri Toplamı	6.323.012,68
Muhabir Banka Masrafı	16,00
Vergi Benzeri Mali Yükümlülükler Toplamı	44.578.549,19

(Kaynak: Sayıştay)

Şirket, ikinci taksit olan 138 milyon 719 bin dolar tutarından ise, 30 milyon 917 bin dolar tutarında, yine aynı vergi benzeri mali yükümlülükler sebebiyle kesinti yaptı.

İkinci Taksit Ödemesinden Yapılan Vergi Benzeri Mali Yükümlülük Tablosu

İşlem	Tutar (USD)
BTK İdari Ücreti+Evrensel Hizmet Ücreti/Gelecekte Ödenecek Miktarı	2.000.000,00
Geçmiş Bilgi Teknoloji Kurumu Ücretleri	8.611.247,41
Geçmiş Evrensel Hizmet Ücretleri	16.090.546,31
ÖİV/BTK/EHÜ Temerrüt Faizleri Toplamı	4.215.341,78
Vergi Benzeri Mali Yükümlülükler Toplamı	30.917.125,50

Söz konusu kesintiler incelendiğinde bunların, şirketin çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına olan vergi benzeri mali yükümlülüklerine ilişkin borçları ile bunların zamanında ödenmemesinden kaynaklanan temerrüt faizleri toplamından oluştuğu görülmektedir. Yapılan kesinti toplamda 75 milyon 495 bin dolardır.

Sayıştay bu durum karşısında kanıtlayıcı belgelere dayanan bir borca istinaden, ortaklardan kesinti yapılması hukuken mümkün olmadığından; öncelikle bu borç ve yükümlülüklerin kaynağının alıcı tarafından kanıtlayıcı belgelerle ortaya konulması gerektiğini vurguluyor. Bu durumda alıcı öncelikle kesintilere konu edilen vergi benzeri mali yükümlülüklerin ilgili kamu kurumu tarafından şirket adına tahakkuk ettirildiğini ve bu borcun muaccel hâle geldiğini söylüyor. Kurum, akabinde de bunların şirket tarafından ödenmeyerek temerrüde düştüğünü “kanıtlayıcı belgelerle ispat etmeli” diyor. Ayrıca sunulacak kanıtlayıcı belgeler ile bunlara istinaden yapılan kesinti tutarlarının birbirini doğrulaması da gerektiği vurgusu yapılıyor.

Yani işin özeti şu:

beIN Media Group’un, Digiturk’ün bazı kamu kurumlarına olan vergi ve benzeri mali yükümlülüklerine ilişkin borçları ile ilgili olarak Fon’a herhangi bir kanıtlayıcı belge sunmadığı hâlde; 75 milyon 495 bin dolar kesinti yaptığı anlaşıldı.

Katarlıların yaptığı milyonlarca liralık kesintiler bitti mi?

Tabii ki hayır.

Yaptığı diğer kesinti ise şöyleydi:

Digiturk’ün Spor Toto’ya kullandığı reklam ve diğer hakları, 3. kişilere kullandırması hâlinde elde etmesi muhtemel reklam geliri ve diğer yan gelirlerin toplam tutarından, Spor Toto’dan fiilen elde ettiği reklam gelirleri ve diğer yan gelirlerin toplam tutarının çıkarılması gerekiyor.

Fakat bulunan fark tutarının, mevzuata aykırı olarak yine Fon’un payına düşen satış gelirinden indirildiği görülüyor.

Sayıştay Soruyor Ama Bir Türlü Yanıt Alamıyor

Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) ile Spor Toto arasında daha önce Türkiye Süper Ligi 2015-2016 sezonuna ilişkin olarak imzalanan sözleşme (Spor Toto Sözleşmesi-Süper Lig İsim Sponsorluğu Hakkı Devir Sözleşmesi) 2016-2017 sezonu için de yenileniyor.

Digitürk'ün hisse alım sözleşmesinde ise taraflar, sözleşmeyle yenilenen ve Spor Toto'ya tanınan hakların üçüncü kişilere kullandırılması hâlinde, yine aynı şekilde Digitürk'ün elde etmesi muhtemel gelirlerden Spor Toto'dan fiilen elde ettiği reklam gelirlerinin toplam tutarının çıkarılması gerekiyor. Bulunan rakamın ise Fon'un payına düşen satış gelirinden yine indirilmesi konusunda mutabık kalınıyor.

Peki bu anlaşmalar sonucunda vatandaşın cebinden ne kadar para çıkıyor?

Anlatayım.

Alıcı beIN Media Group, TMSF'nin yani kamunun, yani devletin, yani vergi veren tüm vatandaşların payına düşen satış gelirinin ikinci taksit ödemesinden:

- 2015/2016 sezonuna ilişkin olarak 418 bin dolar,
- 2016/2017 sezonuna ilişkin olarak ise 1 milyon 107 bin dolar olmak üzere...

Toplam 1 milyon 526 bin dolar kesinti yapıyor.

Ne güzel değil mi?

Alıcı beIN Media Group daha önce ne kadar keyfi kesinti yapmıştı?

75 milyon 495 bin dolar.

Sonra reklam gelirleri bahanesi ile ne kadar kesinti yaptı? 1 milyon 526 bin dolar. Yani Katarlı beIN Media Group kafasına göre toplamda 77 milyon dolar kesinti yapmış oldu.

TMSF'nin Katarlı alıcı firmadan toplamda 77 milyon 20 bin dolarlık eksik tahsilat yapması üzerine hâliyle Sayıştay soruyor:

“Vergi benzeri mali yükümlölükler başlığıyla Fon’un gelirinden yapılan toplam 75 milyon dolarlık kesinti Digiturk’ün hangi geçmiş kamu borçları ile alakalıdır?

Ne zaman tahakkuk etmiştir?

Ne zaman muaccel hâle gelmiş ve ödenmeyip temerrüde düşmüştür?

Mali yükümlölüklerine istinaden kesinti yapılan bu tutarın ilgili kamu kuruluşlarına ödendiğine dair kanıtlayıcı evraklar mevcut mudur?”

TMSF cevap vermiyor.

Sayıştay yine soruyor:

“Digiturk’ün satışından elde edilen gelirin Fon payına düşen kısmından, sözleşme ile yüklenen bazı yükümlölükler karşılığında kendisine ödenecek tutarı; bu yükümlölüklerin hiç olmadığı bir durumda elde edebileceği, ki nasıl hesaplandığı da anlaşılamayan potansiyel kazanç tutarından çıkarmak suretiyle bulmuş olduğu 1 milyon 526 bin dolarlık fark tutarını Fon payına düşen satış gelirinden düşmesi mümkün görülmemektedir.

Yapılan hesaplama hangi yöntemle ve nasıl yapılmıştır?”

TMSF yine cevap vermiyor.

Sayıştay TMSF’den cevap alamayınca mecburen raporun sonuç kısmına deyim yerinde ise içini döküyor...

Sonuç kısmını aynen aktarıyorum:

“Digiturk’ün vergi benzeri mali yükümlölüklerine ilişkin borçlarını gösteren kanıtlayıcı belgeler olmadan, şirket satışından elde edilen gelirin Fon payına düşen kısmından kesinti yapılabilmesi mümkün olmadığından, ilgili kamu kurumuna ödenmek üzere Fon’un payından yapılan 75.495.674,69 USD’lik kesinti tutarının telafi edilmesi gerekmektedir.

Mevzuata aykırı şekilde, Fon payından 1.526.207,00 USD’lik kesinti yapılmasına icazet verilmesi sonucu oluşan gelir kaybının telafi edilmesi gerekmektedir.

Bulgumuza konu edilen 'kaynağı belli olmayan vergi henze-ri mali yükümlülük kesintileri' hususu ile ilgili olarak Fon tara-ından herhangi bir açıklama yapılmamıştır."

Sayıştay TMSF'ye biz yurttaşlar adına "Bu paraları neye istinaden eksik tahsil ettin" diye soruyor ama TMSF cevap verme-ye tenezzül dahi etmiyor. Bir nevi sözü, "Sana hesap vermem" demeye getiriyor.

Ne güzel değil mi!

İhalesiz bir kurum satılıyor. Alan firma kafasına göre hiç-bir evrak, belge, kanıtlayıcı vesika ve hesaplama sunmadan şunu kestim, bunu kestim diyerek eksik para yatırıyor. TMSF de alıcı firmaya bu kesintiler neye istinaden yapıldı diye sorma ve belge talep etme gereği duymuyor.

Sayıştay, sorumlu olan TMSF'den hesap soruyor ama "Sen karışamazsın" der gibi cevap vermiyor. Kimse de TMSF'ye ne-den demiyor ya da diyemiyor.

Eksik yatırılan 77 milyon dolar sözleşme tarihindeki kur ile hesaplarsak:

207 milyon Türk lirası! Eski para ile 207 trilyon lira!

Kaç tane okul, kaç tane hastane, kaç tane yatırım yapılaca-ğını varın siz düşünün...

Hazır düşünmeye başlamışken Sayıştay'ın "Telafi edilmesi gerekir" dediği rakamları da vatandaşlar olarak nasıl telafi ede-ceğimizi de düşünmeye başlasak fena olmaz...

Eee böyledir bizim "KATAR" sevdamız...

Vatandaşa Yok Katarlıya Var

Her yıl asgari ücret pazarlığı yapan iktidar 1 liranın bile he-sabını yapıyor değil mi?

Peki, bu iş Cumhurbaşkanlığı makamına 500 milyon dolar de-ğerinde uçak hibe eden Katarlılara geldiğinde neden böyle olmuyor?

Milyonlarca abonesi olan Digiturk'ün satışını anlatmaya devam edelim o zaman.

Digiturk ihale ile satışa çıkarılmış olsaydı şayet, satın alan Katarlı firmanın alım şartları ve sağlanan imkânlar ile Digiturk'ü satın almak isteyecek yüzlerce Türk firması mutlaka olurdu.

Ama böyle bir yöntem seçilmedi tabii ki...

Özetlemek gerekir ise; Sayıştay raporlarında Katarlı beIN Media Group'un, Digiturk'ün satışından doğan alım anlaşması gereği TMSF'ye ödemesi gereken 292 milyon dolarlık tutardan 77 milyon dolarlık kısmı herhangi bir belge sunmadan kestiği ortaya çıktı.

Sayıştay bu durumu TMSF'ye sorduğunu ve herhangi bir cevap alamadığını raporlara yazıyor.

Bir çırpıda söylenecek bir rakam değil; 77 milyon dolar.

Ama dahası var...

Sayıştay raporlarında, Katarlılara satış esnasında Digiturk'ün 135 milyon 582 bin dolar tutarında sözleşme tarihi kuru ile hesaplandığında ise (kur 2,95) 399 milyon lira ÖİV (Özel İletişim Vergisi) borcu olduğu belirtilmiş ve bu borcu alıcının ödeyeceği sözleşmede ifade edilmişti.

Üstüne üstlük beIN Media Group bu borcun ödemesini belirtilen sürede yapmadığı için de 22 milyon lira faiz işletildi. Toplam ödenmesi gereken ÖİV tutarı faizi ile birlikte borç, 422 milyon liraya çıktı.

Sonrasında anlaşma imzalandı, beIN Media Group Digiturk'ü 26.08.2016 tarihinde devraldı. beIN Media Group devralma işlemleri bitince soluğu vergi dairesinde aldı.

Sonra ne mi oldu?

Katarlılar, "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırmasına İlişkin 6736 Sayılı Af Kanunu"ndan yararlanmak için başvurdu ve bu aftan yararlandırıldı.

Faizi ile birlikte 422 milyon Türk lirası olan ÖİV borcu af kanunu sayesinde 258 milyon Türk lirasına düşürüldü.

Düşünebiliyor musunuz?

Milletin cebinden çıkan fark tam olarak 164.1 milyon lira! Eski parayla 164 trilyon!

Daha Bitmedi

beIN Media Group, 29.09.2016 tarihli 2 adet “vergi dairesi alındı belgesini” TMSF’ye borcun ödendiğine dair sundu.

“Ne var bunda” dediğinizi duyar gibiyim...

Anlatayım.

beIN Media Group’un vergi dairesine ÖİV borcu nedeni ile yaptığı ödeme 258 milyon lira ama TMSF’den ÖİV borcu nedeni ile kestiği rakam 399 milyon lira!

Yani beIN Media Group, göz göre göre TMSF’ye kalması gereken 141 milyon Türk lirasını yok etti. TMSF yetkilileri ise bu duruma sessiz kaldı.

Sayıştay’ın konu hakkında rapordaki sonuç olarak yazdığı kısmı aynen aktarıyorum:

“Kurum cevabi yazısında, bulgumuza konu edilen husus ile ilgili olarak sadece yukarıdaki açıklamaların yapılmasıyla yetinilmiş, yazı ekinde bulgumuzun ilişkisini giderecek ya da kendi iddialarını destekleyecek hiçbir kanıtlayıcı belge gönderilmemiştir. Kurum tarafından yapılan açıklamalar kanıtlayıcı belgelerle desteklenmediğinden, bulgumuzun ilişkisi de giderilememiştir. Dolayısıyla fazla kesinti tutarı olarak bulgumuzda esas alınan 141.014.557,54 TL’lik tutar revize edilmemiştir. Bu itibarla, Fon payından fazladan kesilen 141.014.557,54 TL’lik ÖİV kesintisinin Fon’a iadesinin sağlanması gerekmektedir.”

Böylelikle ne oldu?

Katarlılar 164 milyon liranın ardından 141 milyon lirayı da kasaya koydu.

Bunlar da Yetmedi

Sayıştay’ın raporunda belirttiği durumlar akıl alır gibi değil.

Çünkü Digiturk satışından TMSF’ye düşen miktar 292 milyon dolar.

beIN Media Group, vergiler ve diğer kamu kurumlarına ödeme gerekçesi ile 77 milyon dolar, ÖİV gerekçesi ile de 141 milyon Türk lirası (Sözleşme günü kur 2,69) yani 52 milyon dolar daha kesinti yaptı.

Yani...

beIN Media Group TMSF'ye ödemesi gereken tutardan toplam olarak 129 milyon dolar kesinti yaptı.

Sayıştay raporlarındaki rakamları incelediğimizde, TMSF'nin Digiturk'ün satışından elde edeceği gelir aslında 292 milyon dolar olacak iken beIN Media Group'un yaptığı kesintiler nedeni ile tahsil ettiği rakam ancak ve ancak 162 milyon dolar oldu.

İşin acı yanı şu!

Herhangi bir belge sunulmadan emrivaki ile devletin kasasından, vatandaşın cebinden kesilen 162 milyon dolar Türk lirası karşılığı ise o günün kuru ile 435 milyon 780 bin Türk lirası (Eski para ile 435 trilyon 780 milyar lira) rakam söz konusu.

Devlet eğer bu parayı tahsil etseydi tam donanımlı 40 adet 40 derslikli lise yapabilirdi. Üstüne elinde para bile kalırdı.

Daha da ileri gidelim.

Devlet eğer bu parayı Katar sevdasına yenik düşmeyip Türkiye için harcasaydı, içerisinde spor salonu ve 300 öğrencilik yurdu bulunan 32 derslikli tam tamına 18 adet lise yapabilirdi.

Çocukların okuması kimin umurunda?

Sayıştay raporunda ayrıntıları ile bu konudan bahsediyor.

Gelelim asıl konuya...

Katarlı firma tarafından kesilen, ödenmeyen bu tutar, TMSF'den değil bizatihi Türk milletinin her bir ferdinin kazancından, geleceğinden kesiliyor.

Milyonlarca abonesi olan Digiturk'ün satışında tarafsız bir şekilde ihale ile satışa çıkmış olsaydı şayet, Katarlı firmanın alım şartları ve sağlanan avantajlarla bu şirketi satın almak isteyen Türk firması yok muydu?

Takdir siz değerli okuyucularındır...

Yandaş İş Adamına 69 Milyon Lira

Fakat daha vahim raporlar var.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) raporlarından bahsediyorum.

İnanılmaz!

Yani siz Türkiye'nin sadece içeriden mi yağmalandığını sanıyorsunuz.

Eğer böyle düşünüyorsanız birazdan okuyacağınız satırlar sizi önemsiz biriymiş gibi hissettirecek.

Çünkü ben...

Yıllarca çalışıp ürettiğimiz emeğin bir karşılığı olmadığını hissettim.

Çünkü okudukça boğazım kurudu.

Durup durup yutkundum.

Öyle ki Digitürk'ün Katarlılara TMSF eliyle satılmasında milyonlarca liranın kayıplara karıştığı ortaya çıktı.

Ama önce İzmir.

Kimisi için “Gavur” kimisi için ise “Gelinlik Kız”... Bizlerin ise çağdaşlığın, modernliğin timsali özgürlük şehri diye gördüğü kadim şehrimiz.

Tüm İzmirli dostlar, temeli 18 yıl önce atılan ancak davalar ile değişen imar planları nedeniyle yapılamayan ve “Basmane Çukuru” olarak adlandırılan Ege Dünya Ticaret Merkezi projesini bilir.

İkiz kulelerden oluşan, alışveriş ve iş merkezi, sinema ve otoparkın bulunduğu proje ve imar planıyla ilgili eski İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Yüksel Çakmur tarafından hukuki süreç başlatılmıştı.

1999 yılında yürütmeyi durdurma kararıyla temel aşamasında kalan projenin ana hissedarı Güçbirliği Holding, TMSF'ye devredilmişti.

TMSF, Güçbirliği Holding'den doğan alacakların tahsili için “Basmane Çukuru” diye tabir edilen arazi ile ilgili İzmir Büyükşehir Belediyesi ile anlaşıp “Ege Dünya Ticaret Merkezi Ticari ve

İktisadi Bütünlüğü” adı ile 2016 yılında ihaleye çıktı. Gerçekleştirilen ihale sonucunda, 80 milyon dolar bedelle kazanan firma, Folkart Yapı bünyesindeki Livamine Madencilik oldu.

Fon kurulu, Ege Dünya Ticaret Merkezi Ticari ve İktisadi Bütünlüğü ihalesini onayladı ve ihale peşinatı olarak da 10 milyon dolar, 28 Nisan 2016 tarihinde ihale alıcısından tahsil edildi.

Buraya kadar her şey normal gözüküyor değil mi?

Sayıştay’ın raporunda belirttiği anormal durumu hemen aktarayım:

“İhaleyi alan Folkart Yapı 31.05.2017 tarihinde TMSF kuruluna bir başvuru yapıyor. Kalan bakiye olan 70 milyon doların TL’ye çevrilmesini istiyor. TMSF Kurulu 08.06.2017 tarih ve 2017/140 sayılı kararı ile söz konusu firmanın bakiye borcu olan 70 milyon USD’yi kurulun 01.12.2016 tarihli ve 2016/367 sayılı kararı kapsamında 01.11.2016 TCMB kuru olan 3,1037 TL’yi baz alarak 24 eşit taksitte ödenmek üzere kabul ediyor.”

TMSF’nin bu başvuruyu kabul ederken dayandırdığı gerekçe olan 01.12.2016 tarih 2016/367 sayılı karar özetle şunu söylüyor:

“Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak mal ve hizmet ile yapım ihalelerinin ‘TL’ bazında yapılması hakkında yönetmelik değişiklikleri paralelinde piyasalarda finansal istikrarın sürdürülmesi için alınan önlemlere Kurum tarafından katkı sağlanması...”

Burada alınan temel kıstas ile yapılan işlem arasında, izahı güç bir çelişki var.

Mal alım ve satımlarının TL ile yapılması kamu yararı açısından olumsuzluk teşkil ediyor.

Mevcut ihale alım ihalesi değil, satış ihalesi. Ne kadar yüksek rakam ile satılır ise borca karşılık kamu adına tahsil edilecek rakam da o kadar yükselir.

Ama burada öyle olmuyor...

Bunu rakamsal olarak ifade etmek için, 13 Nisan 2018 tarihli TCMB USD satış kuru olan 4,08 TL ile TMSF'nin söz konusu alacağı 70 milyon doların Türk lirasına dönüştürüldüğü kur olan 3,10 TL arasındaki farka bakmak yeterli olur.

Aradaki fark, 68 milyon Türk lirası.

Bu durum, Fon'un yukarıdaki kur hesabıyla, yaklaşık 69 milyon Türk lirası alacağından vazgeçmesi anlamına geliyor.

Sayıştay raporda aynen şu ifadeleri kullanıyor:

“Fon alacaklarında oluşan bu muazzam eksilme ve oluşan fon zararının, piyasalardaki finansal istikrara katkı sağlayacağını iddia etmek, izahtan varestedir bir yaklaşım olacaktır.”

Sayıştay raporlarından anlıyoruz ki TMSF'nin vermiş olduğu karar ile ihaleyi alan firma 69 milyon lira kazanç sağlıyor, ay sonunda fatura ve kira ödemeyi hesaplayan vatandaş ise ağır bir zarara uğratılıyor.

Şaşırdınız mı?

Daha durun, bir bam teli daha var. Bu bam teline dokunmadan olmaz.

İhaleyi alan Folkart yönetim kurulu başkanı kim?

AKP'ye yakınlığı ve devletten aldığı ihaleler ile bilinen, Katarlı ortağı ile birlikte Tank Palet Fabrikası'nı alan Ethem Sancak'ın yeğeni Mesut Sancak...

Yandaş iş adamına çekilen 69 milyon liralık peşkeş için Doğu'da ihtiyacı olan bölgelere kaç okul yapılabilirdi biliyor musunuz?

8 derslikli tam 20 adet ilköğretim okulu...

Yazık!

TMSF Sayıştay'a Kafa Tutuyor

Raporların tamamını okuduğumuz zaman TMSF ve Sayıştay arasındaki kavga hemen göze çarpıyor.

TMSF, Sayıştay'ın sorduğu sorulara deyim yerinde ise “Buna yetkin yok” diyor, Sayıştay ise “Hayır var” diye karşılık veriyor.

Artık Türkiye’de hukuksuzluk o kadar ayyuka çıkmış ki kurumlar arası işbirliği yok olmuş durumda. Gelin bu kavgayı Sayıştay raporlarına yansıdığı şekliyle anlatalım.

Süreç TMSF’nin, alacaklarına istinaden icra davaları açmasıyla başlıyor.

Dava sonucunda İcra Müdürlüğü herhangi bir vekâlet ücreti tayin etmemesine rağmen TMSF, mahkeme ve İcra Müdürlüğü yerine geçip vekâlet ücreti adı altında bir miktar belirliyor.

Bu ücreti de tahsil edip TMSF personeline dağıtıyor!

TMSF personeline dağıtılan miktar toplam olarak 1 milyon lira.

Sayıştay bunun mevzuata aykırı olduğunu 2013, 2014, 2015 ve 2016 raporlarında üstüne basa basa açıklıyor. Kurum uyarıyor ama TMSF yine Sayıştay’ı dinlemiyor ve uygulamaya devam ediyor.

TMSF konu hakkında: *“Vekâlet ücreti olarak tahsil edilen tutarlar Fon geliri olarak muhasebeleştirilmez”* karşılığını veriyor.

Sayıştay ise: *“2013–2016 döneminde ilgililerden rızaen tahsil edilen toplam 1 milyon lira Fon’a gelir kaydedilir veya ilgililerin borcundan mahsup edilir, bu tutarların vekâlet ücreti gibi dağıtımına konu edilmesi yürürlükteki düzenlemelere aykırılık teşkil etmektedir”* diyor.

TMSF personeline sağlanan ayrıcalıklar bu kadar değil tabii.

SSK’ya bağlı olunmasına rağmen TMSF çalışanları ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık ihtiyaçları, SSK ile anlaşması var mı yok mu bakılmaksızın anlaşma imzalanan özel hastanelerden karşılanıyor.

TMSF konu hakkında hukuken bir engel bulunmadığı ve bu bağlamda yapılan sağlık harcamalarının mevzuata aykırı olmadığını savunmuş, Sayıştay ise *“5411 ve 5510 sayılı Kanunların açık hükümleri karşısında Fon personeli için TMSF bütçesinden tedavi ve ilaç gideri yapılması hukuken mümkün değildir”* diyor.

TMSF Sinirden Köpürdü

TMSF, Esbank TA  hâkim ortağı Zeytinog lu Grubu'nun, Fon'a olan borçlarının tasfiyesini tahsil etmek için 2005 yılında protokol imzaladı, ancak protokol edimleri yerine getirilmediği için 2008 yılında Entil A  ile Hapalki A  ve Tarkon A 'nin de içerisinde bulunduğu grup şirketlerini devraldı.

Entil A  ve Hapalki A 'nin ortaklaşa yürütecekleri yatırım projesinin finansmanı için TMSF onayı ile Halk Bankası A  tarafından bu firmalara 6 milyon 250 bin avro kredi tahsis edildi. Tahsis edilen kredi TMSF'nin izni ile geçmiş dönem borcu olarak kabul edildi.

Sayıştay, raporunda, gerçekleşen bu işleme itiraz etti ve  u ifadeleri kullandı:

‐Söz konusu kredinin anılan Kanun h k m  gereğince geçmiş dönem borcu sayılabilmesi için sadece teknik bilgi, yazılım, donanım, ekipman, mal ve hizmet alımından oluşması gerekmektedir. Ancak bu kredinin, 3.7 milyon avroluk kısmı ile BMC'den ek hizmet birimi inşası kapsamında makine taşıma, montaj, 6 adet hol inşası, elektrik, mekanik tesisat ve lojistik i leri; 1.1 milyon avroluk kısmı makine, tezg h, ocak, kompresör, vinç vb. demirba  alımı yapılmıştır. Diğer yandan, henüz T B ihalesinin ve kredilerin Fon tarafından geçmiş dönem alacağı sayılarak ihale bedelinden alacaklı bankaya ödemesinin de yapılmadığı, TMSF kararı bu şekilde alınmış ve bu yönüyle anılan madde hükümüne aykırılığı tarafımızca ifade edilmiştir.‑

TMSF cevap kısmında ise adeta k p rm  .

Kurum, ilgili kanunda yer alan ‐Sayıştay tarafından yerindelik denetimi yapılamaz, idarenin takdir yetkisini sınırlayacak ve ortadan kaldıracak karar alınamaz‑ hükümüne atıfta bulunarak yanıt vermiş.

Sayıştay tarafından, Fon nezdinde yapılacak incelemelerde Fon kararlarının yerindelik denetimine tabi tutulamayacağını söyleyerek Sayıştay'a karşılık vermiş.

Sayıştay bu ifadeye istinaden tekrar cevap veriyor.
Cevabında şunlar yer alıyor:

“Bulguda murat edilen şey, idarenin takdir yetkisini sınırlandırmak ve/veya ortadan kaldırmak değil, tam da tanımına uygun olarak hukuka uygunluk denetimidir. Söz konusu işlemin Kanun’un 134’üncü maddesine aykırı olabileceği hususu değerlendirilmiş ve bu yönde açıklama beklenmiş, lakin 6085 sayılı Kanun’un 35’inci maddesine sığınarak itiraz edilmiştir. Harcamalara ilişkin olup, ayrıntısı gösterilmeyen ve kanıtlayıcı belgeleri de sunulmayan tutarlardan 3,7 milyon avro tutarındaki harcamanın ise şu hâliyle dahi 5411 sayılı Kanun’un 134’üncü maddesinde yer alan düzenlemeye aykırı olduğu anlaşılmaktadır. Hiç kuşku yok ki kanun koyucunun geçmiş dönem borcuna ilişkin tasarımı, bu şekliyle kabul edilmeli ve herhangi bir sebeple ve daha geniş bir yorumla esnetilmemelidir. Zira kanun koyucu isteseydi, başka türden harcamaları da geçmiş dönem borcu kapsamına dâhil edebilirdi.”

Başka bir tartışma ise şöyle...

TMSF, BBKD kararı ile faaliyet izni kaldırılan Bank Asya nezdindeki fon sahiplerinin alacaklarının tahsili için Bank Asya iştiraki Kanton Metal Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.’ne ait hisselerin tamamının –fabrika içerisindeki makine ve ekipmanla birlikte– ihale yolu ile satılması için karar verdi.

Fabrika arazisi ve binası ile içindeki makine parkına yönelik olarak üç farklı gayrimenkul değerlendirme şirketine rapor hazırlatıldı.

Buraya kadar her şey normal.

Fakat Sayıştay, hazırlanan raporlarda dikkat çekici farklar bulunduğunu görüyor. Şöyle ki, fabrika ile içerisindeki makine ve ekipmanın toplam değerini, ilk değerlendirme yapan firma 106.7 milyon lira olarak raporluyor; 8 ay sonra başka bir firma 33.3 milyon lira değer biçiyor; 10 ay sonra başka bir gayrimenkul değerlendirme şirketi, 90.6 milyon lira olarak değer tespiti yapıyor.

Tabii bu aradaki farkı Sayıştay TMSF yetkililerine soruyor. TMSF yine Sayıştay'ı çıldırtan bir cevap veriyor.

Verilen cevapta; Sayıştay denetimlerinin sadece “düzenlilik” ve “performans denetimi” başlıkları altında yapılabileceğini, denetim raporlarına konu edilen işlemlerin, aykırılığa gerekçe olabilecek hukuki dayanak gösterilmeksizin sadece “gereklilik” kavramı üzerine eleştiri konusu yapılmasının, denetimin amaç ve kapsamı dışına taşıdığı vurgulanıyor.

TMSF, Sayıştay'a cevap vermeye devam etmiş ancak verdiği ayrıntı oldukça mühim ve ilginç:

“Söz konusu değerlendirme raporlarının, Fon tarafından hazırlanmış raporlar olmayıp, Bank Asya tarafından temin edilerek kendilerine iletilmiş rapor olduğu ve bu raporlara ilişkin olarak Fon tarafından herhangi bir kaynak sarf edilmediği belirtilmiştir.”

Sayıştay hemen cevap olarak şunları yazıyor:

“Hazırlanmış raporla ilgili durumun SPK'nın bilgisine sunulması, hukuki sorun yaratacak türden bir tasarruf olmayıp, Fon'un bu konuda duyduğu itiraz, anlamlı değildir. Bu bildirim sonucu SPK'nın, anılan Tebliğ'in 21'inci maddesine göre yapacağı denetimi ardından, Tebliğ'in 9'uncu maddesi kapsamında yaptırım uygulaması ise, Fon için değil ilgili şirket için hukuki sonuçlar doğuracaktır. Bildirimde bulunma yükümlülüğüne işaret eden yasal bir düzenleme yoksa da bulgu, bir kamu kurumu olan Fon'un, kamu yararını gözetmesi ve karşılaşılan bu dikkat çekici durumu SPK'ya iletmesi gerektiği düşüncesi-nin sonucudur.”

Değerli okuyucular; Sayıştay raporlarındaki TMSF ile olan kavga özetle ancak bu kadar sıralanabilir. Sayıştay TMSF'nin uygulamalarındaki mevzuata aykırı kısımları raporuna taşımış, bu hususta TMSF'den görüş almak istediğinde ise ya cevap alamamış ya da “Sen bana karışamazsın” tarzında cevaba maruz kalmış.

TMSF bizler adına yani Türkiye’de yaşayan tüm yurttaşlar adına tahsilat yapma yetkisine sahip yegâne kurumlarımızdan biridir. Ancak gelin görün ki bu kurum özerk bir devlet gibi yönetilmek isteniyor. Bizler çocukluğumuzda bir sorun yaşadığımız zaman anne ya da babamız, abimiz arkamızda ise hemen bize bir özgüven gelir ve efelenmeye başlardık. Kendisini denetlemek isteyen Sayıştay’a verdiği cevapları okuduğumuzda TMSF’deki durum da aynen bu.

İşin özeti...

Sadece benim yazdığım şu kısa yazıda TMSF bünyesinde meydana gelen kayıp Digitürk satışından 435 milyon lira, “Basmane Çukuru” satışından 69 milyon lira olmak üzere toplamda 504 milyon lira.

Yani eski para ile 504 trilyon lira!

Varın gerisini siz düşünün!

Atatürk Yolu Göstermiş Ama Biz O Yolu Seçmedik

Gelelim bir diğer dosyaya.

Ama önce size bir ismi hatırlatmak istiyorum: Merve Çavdar.

25 yaşında gencecik bir öğretmendi. Aydın’ın İncirliova ilçesinde yaşıyordu.

2014 yılında sosyal bilimler öğretmeni olarak mezun olan Çavdar’ın, atamasının gerçekleşmemesi ve işsizlik nedeniyle bir süredir bunalımda olduğu belirtilmişti.

Sabah saatlerinde evden “İş bulmaya gidiyorum” diyerek çıkan Çavdar, Güzelçamlı sahiline geldiğinde yanındaki hapların tamamını içerek intihar etti.

Eğitim sendikalarının açıklamalarına göre AKP iktidarı döneminde ataması yapılmadığı için 47’yi aşkın öğretmen intihar ederek yaşamına son verdi.

Peki, buna iktidar üyeleri ne tepki verdi?

Dönemin AKP’li Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı’nın cevabı

AKP'nin tutumunu yansıtıyordu. Avcı, ataması yapılmayan öğretmenlerin intiharları için “Gösterişçi İntihar Eylemi diye bir sendromdan bahsediliyor” ifadelerini kullanmıştı.

Biliyoruz ki...

Bir ülkenin geleceği, mutlu ve kaliteli yaşamı, eşit ve adaletli olması, ekonomik refah içinde yaşaması, medeni olması, özgür olması, ulusal kalkınmaya destek olması, toplumun ilerlemesi eğitim ile mümkün olur.

Milli Eğitim'in önemini neredeyse 100 yıl önce gören büyük önder Mustafa Kemal Atatürk 1922 yılında “*En önemli ve verimli görevlerimiz, eğitim ve öğretim işleridir. Eğitim ve öğretim işlerinde kesinlikle başarı sağlamak gerekir. Bir milletin gerçek kurtuluşu ancak bu yolla olur*” diyor.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi çerçevesinde açıklanan Milli Eğitim Bakanlığı'nın görev ve yetkileri kısmında ise; eğitim ve öğretimin her kademesi için ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak olarak belirlenmiş.

Ancak gelin görün ki Sayıştay'ın düzenlemiş olduğu rapora göre Milli Eğitim Bakanlığı hiç de ulusal politika ve strateji belirleyen bir devlet kurumu gibi değil aksine “Milli Çiftlik” olarak kullanılmış.

Nasıl mı?

Anlatayım.

Raporun adı: *Milli Eğitim Bakanlığı 2017 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu*

Devamlı siyasi malzeme konusu olarak kullandığımız ve ara ara işimize geldiğinde “Eyyy!..” nidaları ile ayar verdiğimiz Avrupa Birliği'nden Milli Eğitim Bakanlığı'mız ve alt birimleri yatırımlar yapmak için fonlar alır ve bu amaç doğrultusunda kullanır.

Teorik olarak böyle tabii...

Gerçekte ise durum farklı.

Havadan Maaş Alan Eğitimciler

Yönetmelik gereği proje sözleşmesi devreye girdiği zaman, muhasebe yetkilisine başvurulup proje numarası alınır. Muhasebe işlemlerini tutan birim her proje için bankada özel hesap açtırır. Her türlü harcama, proje sorumlusunun talimatı ile muhasebe yetkilileri tarafından banka hesabından yapılır. Muhasebe kayıtları yönetmeliğe uygun şekilde muhasebeleştirilir.

Sayıştay, Avrupa Birliği ve uluslararası fonlardan sağlanan kaynaklarla yürütülmekte olan projelerin kayıt, takip ve muhasebe işlemlerinin mevzuata uygun yapılmadığını, muhasebeleştirilmeyen miktarının da takibinin yapılamadığını tespit etmiş. Yani paraların nereye harcandığını, nerede olduğunu bulamamış!

Raporda aynen şu şekilde geçiyor:

“Bakanlığın merkez teşkilatı, il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerince Avrupa Birliği ve uluslararası fonlardan sağlanan kaynaklarla yürütülmekte olan bazı projeler için muhasebe biriminden proje numarası alınmadığı, banka hesaplarının muhasebe birimi tarafından açtırılmadığı ve muhasebeleştirilmediği görülmüştür. Bu şekilde muhasebe birimi tarafından muhasebeleştirilmeyen projelerin iç kontrol sürecine tabi tutulmaması ve Bakanlığın mali tablolarında yer almaması, mali yönetim sisteminin genel ilkeleri ile bağdaşmamaktadır.

İnşaat Emlak Dairesi Başkanlığı’nda 39 milyon 640 bin avro, Hayat Boyu Öğrenim Genel Müdürlüğü’nde ise 2 milyon 651 bin avro ve 614 bin TL muhasebe kayıtlarında yer almamış ve Bakanlığın mali tablolarında gösterilmemiştir. Bu itibarla, yürütülen projeler için açılan vadeli hesapların da muhasebe kayıtlarında izlenmesi ve Bakanlığın mali tablolarında gösterilmesi gerekmektedir.”

Olmayan Okullara Öğretmen Atanıyor

18.04.2006 tarih ve 26143 sayılı *Resmi Gazete*'de Akşam Sanat Okulu Müdürlükleri Yönetmeliği'nin yürürlükten kaldırıldığına dair bir yönetmelik yayımlanmıştı. Sayıştay'ın raporlarından öğreniyoruz ki kapatılan bu okullara öğretmen ataması hâlen devam etmekte, atanan öğretmenlere maaş ve ek ders ücreti ödenmeye devam etmektedir!

Aynen okuduğunuz gibi.

“Nasıl yani?” diye soruyorsunuz.

Atanamamış binlerce öğretmen atama beklerken kapatılan, artık var olmayan okullara “kadrolaşma” için öğretmen atamaları devam ediyor. Bu öğretmenlere de havadan para ödeniyor. Sayıştay, raporlarında bu konuyu nasıl tespit etmiş buyurun beraber bakalım:

“Bakanlık merkez teşkilatı bünyesinde ‘Akşam Sanat Okulu’ adı altında yer verilen birimlerin yasal dayanağı ve fiili bir işlevinin kalmadığı; bu birimlerin herhangi bir dersliği, öğrencisi, sanat dallarına ya da başka alanlara ilişkin bir müfredatı, akşam ya da başka vakitlerde yürütülen bir ders programı olmadığı hâlde çok sayıda öğretmen atandığı ve kendilerine maaş ile birlikte 12 ay süreyle ek ders ücreti ödendiği tespit edilmiştir.”

Yani...

Bakanlık bünyesinde yer alan öğretmenevi, halk eğitim merkezi, mesleki eğitim merkezi gibi birimlerin isimlerine “akşam sanat okulu” ifadesi de ilave edilerek, yasal dayanağı olmayan bir statü kazandırma yoluna gidilmiş.

Bunların yanında, bakanlık merkez teşkilatı bünyesinde yer verilen ya da “merkeze bağlı taşra teşkilatı” olarak vasıflandırılan ve sadece “akşam sanat okulu” adını taşıyan birimlerin varlığını sürdürdüğü, herhangi bir eğitim-öğretim faaliyeti olmayan, öğrencisi, dersliği, müfredatı vb. bulunmayan bu birimlere de öğretmen atanmaya devam edilmiş.

Atanan öğretmenlerden bir bölümüne herhangi bir görev verilmediği gibi fiilen çalışma olanağı da bu öğretmenlere sunulmamış. Bir bölümüne ise bakanlığın çeşitli birimlerinde öğretmenlik mesleği ile ilgisi bulunmayan görevler verildiği hâlde, bu öğretmenlere 12 ay süreyle ek ders ücreti ödenmiş.

Herhangi bir ders görevi olmadığı ve önemli bir bölümü maaş karşılığı dahi herhangi bir görev yapmadığı hâlde, 1. Akşam Sanat Okulu kadrosunda görevli öğretmenlere 2017 yılında toplam 3 milyon lira ek ders ücreti ödenmiş.

Aslında sanat okulu müdürlüğünce 2014 ve 2015 yıllarında 3 kez Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne yazı yazılarak, görev verilemeyen öğretmenlere ek ders ücreti ödenip ödenemeyeceği sorulmuş. Yazılara da cevap alınamadığı için ödemenin sürdürüldüğü denetimler sonucunda anlaşılmış.

Bakanlığın Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü ile ilişkilendirilen 6. Akşam Sanat Okulu'nda ise bir bölümü herhangi bir görevi olmayan, diğer bölümü ise anılan Genel Müdürlükte görevlendirilmiş bulunan 75 öğretmen, herhangi bir ders görevleri bulunmadıkları hâlde her ay düzenli olarak ek ders ücreti almışlar.

2017 yılında aldıkları ek ders ücreti toplamı ise 663 bin lirayı bulmuş. Dolayısıyla sadece iki adet akşam sanat okulu için 2017 yılında toplam 3,7 milyon TL ek ders ücreti ödenmiş.

Devletimiz ne kadar zengin görüyorsunuz değil mi?

Çok sayıda okulda öğretmen açığı bulunduğu hâlde, yetişmiş öğretmenlerin bu şekilde atıl bırakılması ya da kariyerleri ile ilgisi bulunmayan görevlerde istihdam edilmelerinin izah edilebilir bir yönü bulunmuyor.

Herhangi bir ders görevi olmaksızın, hatta herhangi bir iş yapmaksızın maaşa ilave olarak bu kişilere her ay (yaz ve yarıyıl tatil dönemleri dahil) ek ders ücreti ödenmesinin, eğitim mesleğini özveri ile icra eden öğretmenlerin motivasyonunu kırdığı, öğretmenlik mesleğinin yıpratılmasına da yol açtığı ve meslek için kötü emsal oluşturduğu biliniyor.

Kamu kaynakları ve yetişmiş deneyimli eğitim kadroları bu şekilde israf edilirken, öğretmen açığı olan okullarda ya yeterli eğitim verilemiyor ya da ücretli ders verilmek suretiyle ikinci bir maliyete katlanılıyor. Bu itibarla, yasal dayanağı ve işlevi kalmadığından, bakanlık bünyesindeki akşam sanat okulları uygulamasına son verilmesi gerekiyor.

Özet olarak kapatılan okullar için her yıl atama yapılmış ve bu atanmış kişiler ders yapmamasına rağmen maaş+ek ders ücretleri belli ki tıkr tıkr ödenmiş. Sadece bir yılda bizlerin alın teri ile kazandığımız vergilerimiz ile ödenen rakam 3,7 milyon lira.

Her konuşmalarında dinden, imandan, helalden-haramdan bahsedenlere soruyorum.

Bu kul hakkı yemek değil mi?

Bu yapılan yağma-talan değil mi?

Savcılar soruşturma için neyi bekliyor?

Milli Eğitim Bakanlığı'nın Antalya Aşkı

Gelin “hadi canım” diyeceğiniz raporların tamamını okuduktan sonra “yazıklar olsun” diyerek bitireceğiniz bilgileri aktarmaya devam edelim!

Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun “Yatırım Harcamaları” başlıklı 9’uncu maddesinin ilk fıkrasında “2017 Yılı Yatırım Programı’na ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamaz” deniliyor. Denilmekte ama kâğıt üstünde tabii ki. Gelin görün ki MEB bunu dikkate almamış ve “ye kürküm ye” misali “eğitim” için ayrılan bütçe, gezi ve seminerlere gitmiş.

Nasıl mı?

Hemen örnekler ile izah edeyim.

Örneğin Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü’nce yürütülen ve 2017 Yılı Yatırım Programı’nda “Ölçme Değerlendirme Uygulamalarını İzleme, Araştırma ve Geliştirme Projesi” ve “Etüd-Proje, Müşavirlik, Makine-Teçhizat” gibi projeler var.

Bu projeler numaralandırılmış ve bütçe hazırlanmış.

Proje giderleri ödeneklerinden yıl içinde toplam 2 milyon 15 bin TL harcama yapılmış, bunun 1 milyon 670 bin TL'si (yüzde 82,88'i) çalıştay, toplantı vb. etkinliklerin organizasyon giderleri ile yolluk ödemelerine harcanmış, kalan tutar yazılım alımı ve rapor basımı işlerinde kullanılmış.

Ödeneğin asıl kullanılması gereken donanım, makine-teçhizat gibi kalemlere hiç harcama yapılmamış.

Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nce 2017 yılında sermaye gideri olarak harcanan yatırım projesi ödeneklerinin toplamı 6 milyon 708 bin TL olup, bu tutarın 6 milyon 134 bin TL'si (91,44'ü) çalıştay vb. etkinliklerin yolluk ve organizasyon giderlerine; geriye kalan 573 bin TL'nin 238 bin TL'si ise taslak ders kitabı basımına harcanmış.

Durun daha bitmedi.

Devam ediyoruz...

Canını Dişine Takıp Çalışan MEB Personeli!

Bakanlık birimleri inanılmaz çalışmış. Çalışmak için okulların konferans ve spor salonları yeterli gelmemiş olacak ki Antalya'da tatil yapmaktan, özür dilerim dilim sürçtü, Antalya'da kafalarını kaldırmadan çalışmaktan vazgeçmemişler.

Ben de çok art niyetliyim.

Biraz abartıyorum konuları.

Aslında ne var ki?

Turizme destek vermişler bir nevi.

Baksanıza, bakanlık katılanların hem otel paralarını hem de uçak paralarını karşılamış. Nasıl bir çalışma, çalıştırma ve Antalya aşkı varmış hep beraber görelim:

- 23-27 Ekim 2017 tarihlerinde Antalya'da iki ayrı otelde eş zamanlı ve daha geniş katılımlı iki çalıştay düzenlendi. Lara'da düzenlenen çalıştay için (kredili uçak biletleri hariç) katılımcılara toplam 403 bin lira, Manavgat'ta düzenlenen çalıştay için 395 bin lira yolluk ödemesi yapıldı.

- 30 Ekim-3 Kasım 2017 tarihlerinde Antalya Manavgat'ta yapılan pansiyonlu okul yöneticileri çalıştayı için 689 bin lira,
- 6-10 Kasım 2017 tarihlerinde Afyon Sandıklı'da düzenlenen çalıştay için 203 bin lira,
- 16-20 Kasım 2017 tarihlerinde Antalya Side'de yapılan çalıştay için katılımcılara 392 bin lira,
- 16-20 Kasım ve 28 Kasım-01 Aralık 2017'de Antalya Serik'te 2 grup hâlinde gerçekleştirilen formatör eğitici eğitimi için toplam 1599 katılımcıya (kredili uçak bilet ödemeleri hariç) 1.1 milyon lira yolluk ödemesi yapıldı.

Görüyorsunuz değil mi?

Nedense eğitim çalıştayları katılımcıların her türlü konforu düşünülerek eğitimin yüceltilmesi gereken bölgelerimiz yerine tatil beldelerinde yapılmış.

Bu satırları yazdıktan sonra; köylerinde okulları olmadığı için traktör kasalarında, çamurlu yollarda ya da velilerin sırtında dereyi geçerek en yakın okula eğitim almaya giden, ısınması olmayan sınıflarında soğuktan titreyerek ders yapan öğrenciler gözümün önüne geldi.

Vicdanları kurusun...

Peki, ya atanamayan öğretmenler...

Milli Eğitim'de Durum Budur

Ülkemizde ne yazık ki öğretmen atamaları ile ilgili sorunlar çok ciddi boyutlara ulaşmış durumda. Bu gidişle bu sorunlar çözülemeyecek.

Neden mi?

Öğretmen görevlendirmelerinde bölgesel dengenin sağlanmaması nedeniyle mevcut kadrolar etkin kullanılamıyor. Mevcut öğretmen kadroları incelendiği zaman il, ilçe ve okullar bazında dağılımda bir planlama yapılmamış. Bazı bölgelerde öğretmen fazlası bulunurken bazı bölgelerde ihtiyaçlar hasıl olmuş. Bazı bölgelerde hem öğretmen fazlası mevcut hem de öğretmen açığı var.

Bakanlığın “Resmi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Mevcut İhtiyaç ve Norm Durumu”na ilişkin verileri incelendiğinde, il ve ilçeler bazında öğretmen ihtiyacı ile öğretmen fazlası sayılarının birçok bölgede yüksek olduğu görülüyor. Büyükşehir belediyesi bulunan illerde öğretmen ihtiyacı 107.109 iken, aynı zamanda 29.626 adet öğretmen fazlası bulunuyor.

Türkiye genelinde ise 153.640 adet öğretmene ihtiyaç varken, aynı zamanda 41.654 öğretmen norm fazlası durumunda.

Örneğin Ankara’da norm kadro 53.036 iken mevcut öğretmen sayısı 53.606’dır. Bir başka deyişle mevcut öğretmen sayısı ihtiyaç duyulan sayının üzerinde. Ancak buna rağmen 5.169 öğretmen ihtiyacı bulunuyor. Benzer şekilde Eskişehir’de norm kadro 8.757 olmasına rağmen fiilen 9.238 öğretmen çalışmakta, 1.102 öğretmen norm fazlası durumunda iken aynı zamanda 621 ilave öğretmene ihtiyaç duyuluyor.

Dengesizlikler büyük yerleşim yerlerinde dahi önemli boyutlarda olabiliyor.

Ankara’nın Çankaya ilçesinde norm kadro 6.822 iken, fiilen görevli öğretmen sayısı 8.105’tir. Bazı küçük ilçelerde öğretmen mevcudu, olması gerekenin yarısına dahi ulaşamazken, bazı ilçelerde olması gerekenin çok üzerine çıkabiliyor.

Sayıştay raporunda ise şu şekilde belirtilmiş:

“Bu durum, bütçeye de ilave maliyetler getiriyor. Zira atıl durumda çok sayıda öğretmenin varlığına rağmen, ücretli ya da sözleşmeli öğretmen istihdamı yoluna gidiliyor. Deneyimli kadrolu öğretmenlerle daha nitelikli bir eğitim verme fırsatı değerlendirilmemekte, kıt olan kaynakların yersiz kullanılması, eğitimin sorunları ile daha etkili mücadele etme ve kaliteyi üst seviyelere çıkarma potansiyelini de olumsuz etkiliyor.”

Bu kafa ile gidildiği müddetçe ataması yapılmayan öğretmenlerin yıllarca atama beklediğine tanık oluruz.

Türkiye’nin geleceğini şekillendirecek olan Milli Eğitim Bakanlığı’nda durum budur...

Toplanın! Hazine Kasasındaki En Büyük Deliği Anlatıyorum

Dünyanın en güvenilir ulaşım araçlarından olan tren, ne yazık ki ülkemizde ihmaller zincirinden dolayı en tehlikeli ulaşım araçlarından biri hâline dönüştü.

Çorlu tren kazasında 25 vatandaşımızı, Ankara'daki tren kazasında ise 9 vatandaşımızı yitirdik.

Her kaza sonunda makinist, makasçı gözüaltına alındı, tahliye edildi veya tutuklandı. Gözüaltına almanlar hiç değişmedi.

Soruyorum!

Bu kazalarda ihmali olanlar, sorumlu olanlar nedense hiç bulunamıyor?

Sonuçta daima nedense zurnanın son deliği diyebileceğimiz gariban birkaç memur suçlu bulunuyordu.

Tren rayları ve menfezlerin bakımı onarım gibi ihale işlerini alan ama yapmayan firma,

Güzergâh kazı işi ya da sinyalizasyon ihalesini alıp yapmayan firma,

Bunları sadece yandaşlara ihale edebilmek için her yolu deneyen yetkililer,

Onlar hakkında neden bir işlem yapılmamaktadır?

Sözcü gazetesinden Ali Ekber Ertürk haberinde, *"Kars-Tiflis Demiryolu Hattı 700 milyon liraya ihale edildi. Yapımcı firma, sinyalizasyon sistemini yapmadı. Ancak parasını tahsil etti. Bu usulsüzlüğü Sayıştay ortaya çıkardı"* demişti.

Bu haber için kendisini tebrik ederim, son derece doğru.

Ben de sizlere Sayıştay'ın Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı hakkında yayımlamış olduğu raporlarda bulunan ihalelerdeki usulsüzlükler ile birlikte insan hayatının nasıl hiçe sayıldığını ve nasıl kaza geliyorum demiş, hangi firmalar bu işleri yapmış tablolar ile ayrıntılı şekilde aktarmaya çalışacağım.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilen birim fiyat teklifli ihalelerde, isteklilerin bazı iş kalemlerine aşırı yüksek fiyat teklifi verdikleri, işin önemli bir bölümünü

oluşturan iş kalemlerine ise aşırı düşük teklif vermek suretiyle toplam fiyat teklifini en düşük seviyeye çekerek ihaleyi aldıkları Sayıştay tarafından tespit edilmiş.

Nasıl yapıyorlar? Hemen açıklayayım.

Aşağıdaki tabloda çeşitli kalemlerden oluşan ihalenin maliyet ve sonuç tablosunu görüyorsunuz. İhalede belirtilen işlerin toplam belirlenen maliyeti 711 milyon 740 bin TL. İhaleyi alan firma 549 milyon 266 bin TL bedel ile alıyor.

İşin Yaklaşık Maliyet Tutarı	711.740.804.90
İhale Bedeli	549.266.529.69
İş Artış Tutarı	109.386.943.84
Toplam Bedel	658.653.473.53
Yapılan İmalat Tutarı	658.524.794.51

İhaleyi alan firma ihale kalemleri arasında bulunan ve en hayati bölümü olan “Güzergâh Kazı İşleri” için maliyetinin 9.20 katı fiyat teklifi veriyor. “Güzergâh Dolgu İşleri” için de tespit edilen maliyetinin 22,63 katı fiyat veriyor.

Aşırı Yüksek Fiyat Teklif Edilen İş Kalemleri			
İş Kalemi	Yaklaşık Maliyetteki Birim Fiyat (TL)	Yüklenicinin Teklifindeki Birim Fiyatı	Kat
Y- 101.1 Güzergah Kazı İşleri	3.23	29.70	9.20
Y- 102 Güzergah Dolgu İşleri	0.19	4.30	22.63

Bu oranlar öylesine yüksek ve toplam teklif bedeli üzerinde o kadar etkili ki, yüklenicinin ihaleyi alabilmesi ve projenin büyük bir kısmını oluşturan kalemler için aşırı düşük fiyat teklifi vermesini mecbur kılıyor.

Aşağıdaki tabloda iş grubu bazında yaklaşık maliyet tutarları ve verilen toplam fiyat teklifleri ile bu tutarların birbirine oranı gösteriliyor:

İş Grubu Bazında Yaklaşık Maliyet Tutarları ve Yüklenici Teklif Tutarları Karşılaştırması

İş Grubu	Yaklaşık Maliyet Tutarı (TL)	Yüklenici Teklif Tutarı (TL)	Yüklenici Teklifinin, İş Grubunun Yaklaşık Maliyetine Oranı
Güzergâh İşleri	84.012.354.20	517.669.717.98	6 katı
Menfezler	13.432.552.33	1.094.708.46	1/12
Alt Geçitler	7.316.562.83	498.531.64	1/15
Köprüler ve Viyadükler	34.156.775.36	4.386.550.28	1/8
Tünel	105.095.847.52	6.560.235.92	1/16
Tünel Portalı	2.254.551.41	195.321.94	1/12
Aç Kapa Tünel	188.290.897.11	10.991.596.07	1/17
Üstyapı İmalatları	122.943.244.94	2.719.384.22	1/45
İstasyon Tesisleri	26.895.344.05	1.835.000.00	1/15
Elektrifikasyon Sistemleri	73.007.148.75	1.387.06.30	1/53
Sinyalizasyon ve Telekomünikasyon	42.417.149.26	1.641.092.25	1/26
Yedek Malzeme Bedeli	11.918.377.15	287.374.64	1/41
Toplam	711.740.804.90	549.266.529.70	

Tabloda görüldüğü üzere ihaleyi alan firma “Güzergâh İşleri” için maliyetinin 6 katı fiyat teklifi veriyor. Ancak ihaleyi alabilmesi için diğer kalemlerde fiyatları inanılmaz düşürüyor.

Mesela Çorlu tren kazasının sebebi olan “Menfez” için maliyetinin 12’de 1’i oranında fiyat veriyor. Ankara tren kazasının sebebi olarak gösterilen Sinyalizasyon ve Telekomünikasyon Sistemleri için maliyetinin 26’da 1’i oranında fiyat veriyor.

“Ne var canım bunda? Ne güzel ucuz fiyata devlet yaptırmış” diyorsunuz değil mi?

İşte kazın ayağı öyle değil.

İhaleyi firma kaçta almıştı? 549 milyon 266 bin TL’ye.

Peki hesaplanan maliyet neydi? 711 milyon 740 bin TL.

İhaleyi alan firma maliyetinden 6 kat fazla fiyat verdiği

“Güzergâh İşleri” ile işe başlıyor. İş yapımı devam ederken “tesadüfî” imalatına devam eden ve ihaleyi alan firmanın normal maliyetinden 6 kat daha pahalı teklif verdiği iş kaleminde iş artışı meydana geliyor.

Fazla bir rakam değil canım merak etmeyin!

109 milyon liralık...

549 milyon 266 bin TL'ye alınan ihale oldu mu size 658 milyon 653 bin TL.

İhaleyi alan firma maliyetinden 6 kat fazla fiyat verdiği işte ve diğer küçük işlerde kendisine ayrılan bütçeyi tamamlıyor. Sonra yetkililere diyor ki:

“Bana verilen bütçe bitti. Sözleşme bedeli tamamlandı. Diğer kalemleri yapamıyorum.”

Hadi gelin ihaleyi alan firma neleri yapmış, neleri yapmamış inceleyelim...

Gerçekleştirilen İmalat Tutarlarının Yüklenici Teklif Birim Fiyatları ve Yaklaşık Maliyet Birim Fiyatları Bazında Karşılaştırılması

İş Grubu	Yüklenici Teklif Fiyatlarıyla Yapılan İmalat Tutarı (TL)	Yaklaşık Maliyet Fiyatlarıyla Yapılan İmalat Tutarı (TL)
Güzergâh İşleri	650.448.645.83	85.581.091.08
Menfezler	523.046.88	7.224.124.39
Alt Geçitler	334.499.84	4.480.677.16
Köprüler ve Viyadükler	2.310.464.91	11.060.067.25
Tünel	817.132.48	17.476.993.62
Tünel Portalı	19.475.35	648.490.93
Aç Kapa Tünel	2.443.885.27	33.458.890.23
Üstyapı İmalatları	1.142.643.96	50.959.393.47
İstasyon Tesisleri	485.000.00	20.976.250.00
Elektrikfıkasyon Sistemleri	0.00	0.00
Sinyalizasyon ve Telekomünikasyon	0.00	0.00
Yedek Malzeme Bedeli	0.00	0.00
Toplam	658.524.794.51	231.865.978.14

Görüyorsunuz değil mi?

İhaleyi alan firma maliyeti 85 milyon 581 TL olan işi 650 milyon 448 bin TL'ye yapıyor. Bunların yanında birkaç küçük diğer iş kalemlerini yapıyor ama ihale edilen diğer kalemleri yapmıyor.

Bu ihale sayesinde firma sadece “Güzergâh İşleri” kısmından 564 milyon 867 bin TL kazanıyor. Değerli dostlar, eski para ile 564 trilyon 867 milyar TL diyorum.

Diğer küçük işlerde zarar ediyor tabii ama zarar ettiği rakam kazandığı rakamın çok çok küçük bir kısmı.

Bütün bu rakamları ben değil, Sayıştay raporları belirtiyor.

Yukarıda detaylarını verdiğim ve *Sözcü* gazetesinden Ali Ekber Ertürk'ün haberinde belirttiği “Kars-Tiflis Demiryolu Hattı” ihalesinin, 2012/16925 Sayılı İhale Kayıt No ile, 17 Şubat 2012 tarihinde duyurusu yapıldı.

26 Mart 2012 tarihinde ihale yapıldı. Yaklaşık maliyet 711 milyon 740 bin TL olarak belirlendi ve 549 milyon 266 bin TL ile kazanan firma Şenbay Madencilik ile Ermit Mühendislik oldu. Bu ihale ve firma hakkında bilgileri birazdan vereceğim ancak; şimdi size sorarım, suçlu sadece 2-3 makinist ve makasçı mı?

Ankara, Çorlu tren kazaları hakkında soruşturma bence görevi ihmalden değil, ihaleyi alan, veren, yapmayan, denetlemeyen herkes hakkında cinayete teşebbüsten açılmalıdır.

Sayıştay raporlarının içinde en çok üzerinde durulması gereken rapor Ulaştırma Bakanlığı ve Karayolları'na ait olan raporlardır. Zira verilen tüm ihalelerin bedelleri çok yüksek ve bütün her şey bu ihalelerde dönüyor.

Örnek iki ihale üzerinden konuyu tüm ayrıntıları ile anlatmaya çalıştım. Bu kısımda ise ihaleler üzerinde biraz duralım.

Devlet, kamu ihalelerini düzenleyebilmek için 4734 Sayılı Kanunu ve sözleşmeleri için de 4735 Sayılı Kanunu çıkardı. Gerçi kanun 16 yılda 186 defa değişti ama halen var olan bir kanun mevcut. Kanun koyucu ihalenin hangi şartlarda nasıl yapılacağını çok net belirlemiş. Yasalara göre üç çeşit ihale şekli var:

- Açık ihale usulü
- Belli istekliler arasında ihale usulü
- Pazarlık usulü

Ben size kısaca ihalelerin içeriklerini ve nasıl yapıldığını size anlatmaya çalışayım.

Açık ihale usulü şu süreçle gerçekleştiriliyor; ihaleyi yapacak olan kurum duruma göre yaklaşık maliyeti ya kendisi belirliyor ya da müşavirlik firmalarına ihale ederek hazırlatıyor. İhaleyi alan müşavirlik firması işin miktar ve projelerini hazırlıyor. Bunu idareye sunuyor. Kurum müşavirlik firmasından almış olduğu bilgiler ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın belirlediği fiyatlar ile yaklaşık maliyeti hazırlıyor. Belirlenen yaklaşık maliyetin gizli tutulması şart koşuluyor. Açıklanması durumunda hapis cezası dahi var. Sonrasında kamu kurumu ihaleyi Kamu İhale Kurumu'na (KİK) sunuyor. Evrakları tamam olanların fiyatları salondaki teklif verenlere okunuyor. Fiyatlar açıklandıktan sonra firmaların sundukları evraklar iç incelemeye gönderiliyor. Teminat mektuplarının doğruluğu, sunulan evrakların doğruluğu gibi durumlar incelemeden geçiyor.

İhale teklifleri bittikten sonra evrakların incelenme süreci başlatılıyor. İhale Komisyonu kazanan firmalara ait evrakları KİK'e gönderiyor. KİK incelemesinden sonra da açıklama yapılıyor. KİK itiraz süresi için firmalara 10 gün süre veriyor. İtiraz olmaz ise nihai karar sonrasında iş başlıyor.

Belli istekliler arasında ihale usulü (ön yeterlilik ihalesi) ise puanlama sistemi üzerinden yürütülüyor. Referans mektupları, iş bitirme belgeleri, teminat mektupları, bilanço vs. gibi tüm detaylar firmalardan isteniyor. İş deneyim belgelerine istinaden firmalar puan kazanıyor. İşin adı hastaneyse hastane iş bitirme belgesi var mı yok mu, köprü ise köprü iş bitirme belgesi var mı yok mu diye bakılıyor. En iyi puan alan firmalar ihaleyi geçiyor. Kamu kurumu idaresi ilk on firmayı alacağım diyebilir ya da 70 puanı geçeni alacağım diye şartları belirtebilir. Yani kamu kurumu şartları belirliyor. Kurum şartları ve puanlamayı geçen firmaları KİK'e bildiriyor, KİK ise tüm katılan firmalara geçen firmaları tebliğ ediyor. Bu firmalarda N katsayısı uygulanıyor.

Davet-pazarlık usulü ihale türünde ise farklı bir süreç işliyor. Bu ihale şekli için doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması durumları aranıyor.

Ancak AKP iktidarı ile birlikte neredeyse tüm ihaleler bu maddeye göre yapılarak yandaşlara dağıtılıyor.

İdare belirlediği duruma göre KİK'e, 21/b'ye ihaleye çıkmak istiyorum, diyor. KİK nedenlerine bakıyor ve bunu onaylıyor. Belirtilen firmalar davet ediliyor. En az 3 firma olması şart. Komisyon kuruluyor. Teklifleri alıyor sonra yaklaşık maliyet belirtiliyor. Komisyon firmaların verdiği teklifleri okuyor.

Komisyon firmalara ikinci tekliflerini vermeleri için süre tanır. İkinci teklifler verilir. Komisyon teklifleri tekrar okur. En düşük teklifi veren firma işi alır.

Değerli okuyucular...

İhale süreçleri genelde böyledir. AKP İktidarı boyunca "belli istekliler arasında ihale usulü" ve "davet-pazarlık usulü" gibi yöntemler daima kullanılan ihale sistemleri oldu. Yukarıda yazımızda örneğini verdiğimiz Kars-Tiflis ve Adapazarı-Karasu ihaleleri de bu ihale modeli kapsamındaki ihalelerden sadece ikisi.

Adapazarı-Karasu Limanları ve Sanayi Tesisleri Demiryolu Bağlantısı Altyapı İnşaatı işinin yaklaşık maliyeti 469.5 milyon lira olarak belirlenmiş, ihale sonucunda ise 320 milyon TL bedel ile Seza İnşaat kazanmış.

Kim bu Seza İnşaat?

Firma sahipleri Sezai Açık ve eşi Yasemin Açık'tır. Açılım İnşaat adlı bir şirketleri daha bulunuyor. Yasemin Açık, TÜR-KONFED Başkan Yardımcısı ve Elazığ İş Kadınları Derneği Başkanlığı gibi birçok sivil toplum kuruluşunda görev yapıyor.

Yasemin Açık ismini AKP milletvekili adaylığından ve 250 milyon dolara Elazığ'da kurduğu çimento fabrikası ile hatırlatabiliriz.

Seza İnşaat; İzmir-Çanakkale Otoyolu Koyundere Mevkii Viyadük İnşaat Yapım işini almış ve çalışmalar devam ederken

çelik konstrüksiyon iskeleinin yıkılması sonucu dört işçi hayatını kaybetmişti. Aynı ihaleye katılan başka bir firma 11 Aralık 2013 tarihli Kamu İhale Kurumu toplantısında şikâyetle bulunmuştu. Şikâyetle Seza İnşaat'ın iş hacmine ilişkin sunduğu belgeler arasında yer alan 2012 Adapazarı-Karasu Limanları ve Sanayii Tesisleri Demiryolu Bağlantısı Altyapı İnşaatı işine ait hak edişlerin gerçeği yansıtmadığı iddia edilmiş ancak şikâyetçi firma 10 günlük itiraz süresini kaçırdığı için KİK ret kararı vermişti.

Sezai ve Yasemin Açık çiftinin 2001 yılından sonra kurdukları şirket ve sonrası bence tüm ekonomi dergilerine haber olmalı. Zira 50 bin lira sermaye ile kurulan bir firma ile petrol istasyonu, enerji şirketleri, çimento fabrikaları kurmak, milyonluk devlet ihaleleri almak herkesin harcı değil.

Seza İnşaat'ın 2008-2017 yılları arasında tek bir firması için devletten almış olduğu ihalelerin toplam tutarı 1.5 milyar liraya ulaşıyor.

İnanılmaz ama gerçek.

Burada verdiğimiz örnekte yer alan Şenbay Madencilik ise Abdurrahman Şentürk'ün ve ailesinin sahibi olduğu Bayburt Grup'a bağlı bir şirket.

Grup inşaat, enerji, seracılık, hayvancılık, sigortacılık, akaryakıt dağıtımı gibi sektörlerde işler yapıyor. Bu gruba bağlı şirketler Bayburt İnşaat, Bayburt Enerji, Bayburt Beton, Özgün Yapı, Şenbay Madencilik, Şenbay Petrol, Agrobay Seracılık, Türkeli Seracılık, Hasanbey Çiftliği, Süt Kardeşler, Ankabay Sigorta isimli firmalar. Başka firma isimleri de bu gruba bağlı diye bahsediliyor ancak resmi olan grup şirketleri bunlar.

Bayburt Grup'a bağlı Şenbay Madencilik firmasının sadece 2011-2017 yılları arasında devletten aldığı ihaleler toplamı ise fantastik!

Tamı tamına 11,9 milyar lira...

Neyse anlatmaya devam edelim.

İdare tarafından ihale edilerek sözleşmeye bağlanan ve yapım çalışmaları devam eden muhtelif raylı sistem inşaatlarının ve bu hatlarda kullanılacak araçların temini işlerine ilişkin zaman

zaman alımlar yapılıyor. Bu alımlar kapsamında kontrollük, danışmanlık ve mühendislik hizmetleri satın alınıyor. Söz konusu danışmanlık hizmetleri, “belli istekliler arasında ihale usulü” ile ihale edilip, birim fiyatlı danışmanlık hizmet alımı sözleşmeleri kapsamında temin ediliyor.

Kurumların ihaleleri projelendirme işlerini müşavirlik firmaları yolu ile yaptıklarını ve bu projelendirme işlerinin de ihale yolu ile verildiğini yazmıştım.

Sayıştay ihalelerde bu firmaların yaklaşık maliyeti oluştururken yaptığı hataları aynen şu şekilde yazıyor:

“Yaklaşık maliyetin bu şekilde hatalı kurgulanması sebebiyle bir işin genel gideri kapsamında ödenebilecek tutarlara kıyasla oransal ve dolayısıyla tutar olarak da çok çok üstünde bedeller ile teklif bedelleri oluşmuş olmaktadır. Danışmanlık hizmet alım ihalelerinde bu durumun ortaya çıkmasına, ihalenin sonucunu mali tekliflerden ziyade teknik tekliflerin belirliyor oluşu da zemin hazırlamaktadır. Dolayısıyla, yaklaşık maliyetlerin bu denli şişkin belirlenmiş olması, ihalenin karara bağlanma aşamasında tekliflerin gerçek piyasa rayiçlerine nazaran kabul edilebilir bir seviyede oluşup oluşmadığının sağlıklı bir şekilde değerlendirilmesine de engel olmaktadır. Ayrıca, ihale aşamasında oluşan bu yüksek teklif bedelleri, sözleşme aşamasında bu kalem kapsamında sözleşmeye aykırı bir biçimde makul harcama olması ve fiilen yapılması şartları aranmadan yükleniciye ödenmektedir.

Tüm bunların yanında yaklaşık maliyetin olması gerektenden yüksek seviyelerde tespit edilmesi, ihale sürecinde ön yeterlik değerlendirmesinde mali kapasiteye ilişkin asgari yeterlik şartlarının ve benzer iş deneyim belgesi asgari tutarının gereksiz bir biçimde yükselmesine de sebep olmaktadır. Hatta asgari şartları sağlayan aday sayısının kısa listeye kalacak aday sayısını aşması hâlinde yapılacak olası bir ön yeterlik değerlendirmesinde, adayların mali ve teknik yeteneklerinin puanlandırılmasında da bu husus belirleyici olmaktadır.

Bu itibarla, yaklaşık maliyetlerin olması gerekenden yüksek seviyelerde belirlenmesinin, ihalelere katılımı ve ihalelerde rekabeti kısıtlayıcı bir sonuca yol açması nedeniyle de rekabetin korunması ilkesine aykırılık teşkil ettiği değerlendirilmektedir.”

Sayıştay'ın bahsettiği projelendirme firmalarından biri Enver Altınok'un sahibi olduğu Altınok Müşavirlik ve Celal Akın'ın sahibi olduğu Yüksel Proje AŞ'dir.

Altınok Müşavirlik AŞ firmasının devletten 2011-2016 yılları arasında aldığı 11 ihalenin toplam tutarı 46 milyon lira.

Yüksel Proje AŞ firmasının devletten 2001-2018 yılları arasında aldığı 84 ihalenin toplam tutarı ise 422 milyon lira.

Şimdi en bilinen firmaların, çoğu Ulaştırma Bakanlığı olmak üzere, devlet kurumlarından aldıkları ihale toplamlarını yazalım:

- 2005-2018 yılları arasında Kolin İnşaat'ın devletten aldığı ihalelerin toplamı 9 milyar lira ve 9 milyar avro,
- 2005-2018 yılları arasında Kalyon İnşaat'ın devletten aldığı ihalelerin toplamı 10 milyar lira ve 8 milyar avro,
- 2007-2017 yılları arasında Cengiz İnşaat'ın devletten aldığı ihalelerin toplamı 13.8 milyar lira ve 7.8 milyar avro,
- 2007-2017 yılları arasında Limak'ın devletten aldığı ihalelerin toplamı 15.37 milyar lira ve 7.8 milyar avro,
- 2007-2017 yılları arasında Mapa İnşaat'ın devletten aldığı ihalelerin toplamı 1.9 milyar lira ve 7.8 milyar avro,

(3. Havalimanı ihalesi 22,15 milyar avro bedel ile Kolin+Kalyon+Cengiz+Limak+Mapa İnşaat ortak girişimi tarafından alındı. Toplam bedel ihaledeki firmalara eşit dağıtılarak hesaplanmıştır.)

Sadece bu 5 firmanın 2005-2017 yılları arasında devletten aldıkları ihaleler toplamı –dövizlerin o günkü kurdan çevrilmesi neticesinde– sonucu ortaya çıkan para:

196 milyar lira yani eski para ile 196 katrilyon Türk lirası!

Bu rakamları hayal edebiliyor musunuz?

Edemezsiniz.

Bu paralarla neler yapılabileceğini bırakın, yan yana getirdiğimizde büyüklüğünün ne kadar olduğunu bile bilmiyoruz.

Ama şu gerçeği unutmayın.

Bu milyarlarca lira sizin ödediğiniz vergilerle bir araya getiriliyordu.

Çok merak ediyorum inanın bu firmaların öz sermayeleri ne kadardır? Neden soruyorum çünkü bizim ülke olarak net dış borcumuz 303 milyar dolar. Bu borç miktarının 4'te 3'ü özel şirketlere ait. Bu, yandaş firmalar ihaleler ile kalkındırılmaya çalışılırken verilen hazine garantilerinin sonucudur.

Kişi başına düşen milli geliri 11.000 dolar hesaplayalım ve bunu da bugünün kuru olan 5,20 ile çarpalım. Karşıma kişi başı yıllık gelir 57 bin lira gibi rakam çıkar.

Bu 5 firmanın aldığı ihale toplamı ne kadardı?

196 milyar lira.

Böl kardeşim bunu kişi başı milli gelirimize, sonuç 3 milyon 438 kişi.

Yani bu firmalar 3 milyon 438 bin kişinin bir yıllık gelirine denk gelen rakamı ihale ile almışlar.

Asgari ücretimiz ne kadardı?

2020 TL.

Asgari ücret alan bir kişi 12 ay boyunca toplam ne kadar maaş alır?

24 bin lira...

Bakın bu verilen ihale bedelleri 8 milyon 166 bin asgari ücret ile çalışan kişinin 1 yıllık maaşına denk geliyor.

Ve bu sadece 5 firma için verdiğimiz rakam...

Ulaştırma Bakanlığı, Karayolları gibi kamu kurumlarından devamlı ihale alan firma sayısı 106. Hepsinin isim isim, yıl yıl, miktar miktar aldıkları ihalelerin tüm ayrıntıları tarafımda mevcut.

Ekonomi Bakanlığı mı Kayıp Kaçak Para Bakanlığı mı?

17 Ağustos depreminde binlerce vatandaşımızı kaybettik.
Aileler dağıldı.

Çocuklar annesiz babasız kaldı.

Peki depremin ardından bu konu Sayıştay raporlarına nasıl girdi...

Anlatayım.

Olay, Denetim Hizmetleri Başkanlığı'nca hazırlanan 11 Mart 2013 Tarih ve 2 Sayılı İnceleme Raporu'nda geçiyor.

Kocaeli Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi AŞ (KOSBAŞ) ile Bakanlık (Mülga DTM) arasında imzalanan Kuruluş ve İşletme Sözleşmesi, niteliği itibariyle Yap-İşlet-Devret modelinde, serbest bölgenin kurulmasına yönelik bir sözleşme olup 9 Ekim 2000 tarihinde yürürlüğe konuldu

Kocaeli Serbest Bölgesi'nin KOSBAŞ Tarafından Kurulup İşletilmesine Dair Sözleşme'nin; "Bölgenin Kurulup İşletilmesi ve Faaliyet Ruhsatı" başlıklı 1'inci maddesinde; Bölge Kurucu ve İşletici'nin (BKİ), bölgenin kurulup işletilmesinde Serbest Bölgeler Mevzuatı hükümleri çerçevesinde ve sözleşme hükümleri ile düzenlenen mali, idari ve hizmet yükümlülüklerini yerine getirmeyi kabul ve taahhüt edeceği, "Alt ve Üst Yapılar" başlıklı 2'nci maddesinde, bölgenin yerleşim planı ve altyapı (yol, su, elektrik, haberleşme, kanalizasyon, yağmur suyu, drenaj, arıtma tesisi vb.) projelerinin BKİ tarafından gerçekleştirileceği hüküm altına alındı.

Bahse konu Yönetmelik ve Sözleşme hükümlerinde özetle; Bölge Kurucu ve İşleticisi olan KOSBAŞ'ın bölgenin altyapı tesislerinin inşa edilmesinden sorumluluğu olduğu belirtiliyor.

KOSBAŞ ile Bakanlık arasında imzalanan sözleşme 09.10.2000 tarihinde yürürlüğe girmekle birlikte, Bakanlar Kurulu kararı ile Serbest Bölge ilan edilen arazinin büyük kısmının Gölçük depremi (1999) sonucunda sular altında kaldığı, deprem sonrası imzalanan sözleşmede bölgeye dolgu işlemi yapılması işinin yer almadığı ancak KOSBAŞ tarafından bölgeye dolgu işlemi yapıldığı anlaşıldı.

KOSBAŞ tarafından 2003-2011 yılları arasında mevzuat ve sözleşme hükümlerinde yer almadığı hâlde 12 yatırımcı kullanıcıdan "zemin ıslah/altyapı katılım bedeli" adı altında para toplandığı bu inceleme sonucunda ortaya çıktı.

Toplam 52.5 milyon dolar tahsilat yapıldığı, üstelik bu tutarın sadece 15 milyon dolarlık kısmının dolgu ve zemin ıslah gideri olarak kullanıldığı anlaşıldı. Dolayısıyla yaklaşık 37 milyon dolar fazladan tahsilat yapıldığı ve firma ortaklarına kâr payı olarak dağıtıldığı ortaya çıktı.

Sayıştay, raporda yapılan tahsilatların hukuki dayanağının olmadığını ve bu durumun gerek serbest bölgeler mevzuatına gerekse Genel Müdürlük ile KOSBAŞ arasında imzalanan Bölge Kurucu ve İşletici (BKİ) sözleşmesine aykırılık oluşturduğunu vurguladı.

Bölgenin altyapısına yönelik yatırımların BKİ'nin yükümlülüğünde olduğu, zemin ıslah işleminin de altyapı yatırımları kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, KOSBAŞ'ın sözleşme imzalarken zaten bölgenin sular altında olduğundan haberdar olduğu belirtildi.

Dahası...

Bunun için depremi öne sürerek kullanıcılardan sözleşmede yer almayan herhangi bir maddi talepte bulunamayacağı da raporda aktarıldı.

Sayıştay raporunda en önemli tespit de milyonlarca doları ceplerine atanlara dair oldu.

Bakın raporda neler yazıyor okuyalım:

“KOSBAŞ ile Bakanlık arasında imzalanan BKİ Sözleşmesinin ‘sözleşmenin feshi’ seçeneğinin değerlendirilmesi gerektiği, üçüncü kullanıcıların, KOSBAŞ’a ödedikleri ‘zemin ıslah/altyapı katılım bedelleri’ne yönelik olarak, KOSBAŞ aleyhine ‘sebepsiz zenginleşme’ gerekçesiyle dava açabilecekleri, KOSBAŞ tarafından ‘zemin ıslah/altyapı katılım bedeli’ alınmasında sorumluluğu bulunan Bakanlık personelinin soruşturulmasını teminen onay alınması gerektiği, kanaat ve sonuçlarına ulaşılmıştır.”

KOSBAŞ'ın bu uygulamalarını gören yatırımcı bölgeye gelip yatırım yapar mı?

Peki KOSBAŞ'ın yönetim kurulu kimlerden oluşuyor?

Anlatayım...

Ayhan Zeytinoglu, Murat Ayhan (Aypet Ayhanlar Petrol Ürünleri Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ),

Ahmet Bayraktar (Lafa İnşaat ve Taahhüt Mühendislik Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.),

İrfan Kanık (İlka Plastik Ambalaj Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti),

Turgay Ener (Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret AŞ),

Şaban Kemal Saraç (Yücel Boru ve Profil Endüstri AŞ),

Haluk Kayabaşı (Kibar Holding AŞ),

Hasan Tahsin Tuğrul (Kocaeli Sanayi Odası),

Bora Ergene (Müpa Tarım ve Gıda Sanayi AŞ).

Raporda bahsedilen diğer bir Serbest Bölge ise, Mersin Serbest Bölgesi, Mersin Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi AŞ (MESBAŞ) adı ile 1986 yılında 836.000 m² üzerine kuruldu. 144 yabancı 470 yerli firma ve 3 milyar dolar işlem hacmi ile bu bölgede yer alıyor.

Bu serbest bölgedeki sorun ise MESBAŞ'ın imtiyaz sağladığı bir firma. Bu firmaya nasıl bir imtiyaz sağlanmış?

Bahse konu firmaya 1997 yılında liman sahası olarak programlanmış alana (rıhtım üzerine) yaş meyve sebze terminali/ deposu inşa edilmesi için Bakanlık onayı ile izin veriliyor. Bu firmaya yine terminaline gelen yükler için kendi işçi ekip ve ekipmanlarını kullanma imtiyazı veriliyor, üstelik deposuna gelen yükler için 1 usd/ton bedel ödüyor.

Peki, diğer firmalar bu işlem için ne kadar para ödüyor? Tam 6,55 usd/ton!

Sayıştay'ın konu ile ilgili raporundaki sonuç bölümü aynen şöyle:

"Sonuç olarak, 2016 yılı için ...firmasına avantajlı tarife uygulanması neticesinde MESBAŞ tarafından net 318 bin 171 dolar gelirin elde edilemediği belirtilmiştir. ...firması lehine sağlanan tarife indiriminin kaldırılması, hizmet tarifesinin tüm kullanıcılara eşit biçimde uygulanması, gemi ve liman hizmetlerinin MESBAŞ'ın kendisi tarafından yapılması veya kendi sorumluluğu altında yaptırılması gerekmektedir."

Kim bu firma?

Sahibi kim?

Raporda sözü edilen firma Mersin Ticaret Sicili'ne kayıtlı CBA Denizcilik İşleri Taş. Dep. Hizm. Tic. ve San. AŞ. O dönem-ki MESBAŞ yönetim kurulu başkanı ve haksız imtiyaz tanınan CBA Denizcilik firmasının sahibi aynı kişi.

Cihat Lokmanoglu.

Yazmakla Bitmeyecek Usulsüzlükler

Bir insanın hayatını kurtaracak paraların, böylesine kolayca ortalıktan kaybolması sanki kimsenin umurunda değil.

Çünkü yazmakla bitmeyecek kadar çok tespitler var Sayış-tay raporlarında.

Ekonomi Bakanlığı gibi bir yerin muhasebe detaylarını yanlış hesaplarda tutmasından, banka hesaplarında unuttuğu paradan, muhasebeleştirmediği rakamlardan bahsetmeyeceğim bile...

Çünkü...

Aşağıdaki konular çok daha vahim durumlar içeriyor.

Nedir bunlar hemen anlatmaya başlayalım:

TURQUALITY sistemini biliyor musunuz?

TURQUALITY sistemi, devlet destekli bir markalaşma programı. Amacı, global Türk markaları yaratmak. Türk malı imajının oluşturulması ve yerleştirilmesi amacıyla oluşturulmuş devlet destekli ilk ve tek markalaşma programı olarak biliniyor.

Seçilmiş Türk markaları için bir hızlandırıcı görevi var. Marka potansiyeli olan firmalara global bir marka olma yolunda finansal kaynak sağlıyor.

Bu destekten yararlanan birçok Türk sermayeli şirket bulunuyor.

Sorun ise şurada...

Biliyorsunuz bir dönem yabancı yatırımcıların Türkiye'deki markaları alma sevdası vardı. İşte tam bu süreçte birçok dev marka yabancılara satıldı. Ekonomi Bakanlığı satılan, sermaye-

si, sahibi artık Türk olmayan yabancı firmalara, Türk markasının globalleşmesi için vermiş olduğu TURQUALITY desteğini vermeye devam etti.

Örnek vermek gerekirse Türkiye'nin büyük markalarından biri olan BANVİT 2017 yılında 915 milyon TL'ye Brezilya merkezli tavuk üreticisi BRF S.A.'ya satılmıştı. BANVİT satılmadan önce bu destek projesinden yararlanıyordu. BRF bu markamızı satın almış, Ekonomi Bakanlığı'mız da markamızı satın alan bu yabancı şirkete yardım etmeye devam etmiş!

Sayıştay raporunda verilen bu desteğin usulsüz olduğunu belirtiyor ve sonuç bölümünde aynen şöyle diyor:

"...Buradaki asıl önemli husus, Türk firmalarına ait markaların, yabancı şirketlere satılması ile birlikte, artık Turquality programının misyon ve hedeflerinde vurgu yapılan 'Türk firması' ve 'Türk markası' olgusunun sona ermesidir. Zira, Turquality programının hedefi, bu programda açıklandığı üzere, 'Türk firmalarının marka bilincini artırmak' ve 'seçilmiş Türk markaları' için bir inkübatör ve katalizör olmaktır...!"

Ziraat Bankası'ndaki 30 Milyon Liralık Kredinin Bilgileri Yok

Yıl 1999...

Kuraklık, don, dolu, sel ve benzeri afetler nedeniyle devlet önlem aldı. Çiftçinin mahsulleri için en az yüzde 40 oranında zarar gören ve durumları İl İhtiyaç Komisyonları'nca tespit edilmiş bulunan çiftçilere yardım etmek amacıyla bir protokol geliştirildi.

Söz konusu protokol, Hazine Müsteşarlığı ile T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü arasında imzalanmıştı.

Protokol gereğince Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan ödenekten fona 30 milyon TL aktarıldı. Bu ödeneği fon adına kredilendirme işini de T.C. Ziraat Bankası yaptı.

Sayıştay bu paranın daha önceki yıllarda da akıbetini araştırmış ancak bulamamıştı. 2017 yılında tekrar hesapları inceledi

ancak Ekonomi Bakanlığı nezdinde kredilendirme işlemi ile takip eden süreçlere ilişkin bilgi ve belgenin mevcut olmadığını gördü.

Yahu nerede bu milletin parası...

Doğal olarak bunu sormuş.

Ekonomi Bakanlığı cevap olarak bu kredilendirmeyi kendisinin yapmadığını bu yüzden kayıtların kendisinde olmadığını belirtmiş.

İyi de bu cevap doğru değil. Çünkü fon hesabı 637 Sayılı KHK'nin 37'nci maddesiyle böyle tüm işlemlerin artık Ekonomi Bakanlığı'nca yürütüleceği hükmüne bağlanmıştı.

Ekonomi Bakanlığı'na bağlı değil ise o zaman bende sorarım; 2014 yılında bu fon hesabında biriken parayı neden kullandınız?

Sayıştay daha önce bu durumu 2014 yılı raporlarında dile getirmiş ama sonuç alamamış. 2017 yılı raporlarındaki bu sorun hakkında sonuç bölümü aynen şöyle:

- 29.12.2017 itibariyle gerçekleştirilen tahsilatların ne kadarının anapara veya ferilerine ilişkin olduğuna dair Bakanlık nezdinde kayıt olmadığı,
- Gerek kredi stoku gerekse de kredi geri dönüşlerinin Bakanlık muhasebesinde izlenmediği,
- Fona ilişkin envanter tutulmadığından kullandırılan krediler ve borçlular listesinin bilinmediği ve takip edilmediği,
- Hazine'den alınmış devir listesi bulunmadığı,
- Maliye Bakanlığı'ndan, tohumluk kredilerinin tahsiline, takibine, tahsil edilen ferî tutarlara, geri ödemenin ne kadar süre devam edeceğine, kalan kredi stokunun miktarına ilişkin bilgi alınmadığı tespit edilmiştir.

Havalar Kötü!

Sayıştay'ın Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) hakkında hazırladığı Düzenlilik Denetim raporunda yer alan bilgileri sizlere sunmam gerekiyor.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü havacılık destek hizmetleri veriyor, bu hizmetlerinin karşılığında da herhangi bir kâr elde etmiyor. Dolayısı ile hizmet verdiği kurumların da Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nden kanunlar gereği bir ücret talep etmemesi gerekiyor.

Değil mi?

Ancak durum hiç de öyle değil!

Sayıştay raporlarına yansıyan gelir gider tablolarından Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün (MGM), ücretsiz hava durumu bilgisi verdiği havaalanı işletmelerine elektrik, su, telefon, ısıtma-soğutma, giriş kartı giderlerinin yanı sıra "kira" ödemeleri yaptığını öğrendik.

"Ne var bunda" diyorsunuz, hemen raporlarda bulunan detaylar ile anlatayım:

Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı'nın kriterlerine göre, her havaalanında ulusal veya uluslararası meteorolojik bilgi taleplerini karşılayabilecek bir meteoroloji ofisinin bulunması zorunludur. Dolayısıyla MGM, uçuş için zorunlu meteorolojik bilgi hizmetlerini veriyor. Bu hizmetleri kâr içeren bir ücret karşılığında kullanıma sunmadığı için, verdiği hizmetlerin yanı sıra kira ödemesinin yasal dayanağı da bulunmuyor.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü;

Atatürk Havalimanı'nda TAV AŞ'ye aylık 13 bin 387 avro karşılığı tahsis ücreti (kira) ödüyor. Atatürk Havalimanı'nda TAV AŞ'ye yıllık ödenen tahsis ücreti (kira) 643 bin 143 TL olarak gerçekleşiyor.

Esenboğa TAV AŞ'ye toplam 240 bin 798 TL, Dalaman ATM'ye toplam 229 bin 718 TL, Antalya Fraport AŞ'ye ise toplam 148 bin 491 TL kira ödenmiş.

Ayrıca Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 yılında, havaalanları/havalimanlarına toplam 2 milyon 452 bin TL kira ödemesinde bulunuyor. Bu rakamın 1 milyon 310 bin TL'si DHMİ tarafından işletilen alanlara; 1 milyon 141 bin TL'si ise özel meydanlara ait.

Düşünebiliyor musunuz?

Şimdi ben soruyorum, havalimanlarında hizmet veren Emniyet Genel Müdürlüğü, Gümrük Müsteşarlığı, cami gibi kamu kurumları kira ödüyor mu?

Tabii ki hayır.

Vermemesi de gerekir.

Bu nedenle, Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün kuruluş ka-nunu ve uluslararası antlaşmalar çerçevesinde yerine getirdiği ve kâr unsurunun bulunmadığı meteorolojik hizmetleri için, DHMİ ve diğer özel havaalanı işletmelerine alan tahsis ücretleri (kira) ödememesi gerekiyor.

Sonuç olarak...

Sahip olduğu taşınmaz arazileri başka kurumlara nedensiz şekilde tahsis edilen, hiçbir ücret almadan hizmet veren Meteoroloji Genel Müdürlüğü, hizmet alması yasal olarak zorunlu olan kurumlar tarafından kira ödemeye tabi tutulmuş.

Peki, bu kiralar nereden veriliyor?

Kendisine ayrılan bütçeden. Bütçe nasıl oluşuyor?

Bizlerin zar zor kazandığımız paralardan ödediğimiz vergiler ile oluşuyor! Burada hoyratça harcanan para, yetkililerin değil bizatihi bizlerin alın teridir.

Tüm bu satırların bu bilinçle okunması gerekir.

Devlet yetkilileri umarım bu kuruma yapılan uygulamalardan haberdar olur ve ödediği paraları geriye dönük olarak ilgililerden tahsil edip kamunun uğradığı zararı giderir.

Üniversite Değil Ticarethane

Cumhuriyet Üniversitesi kendi ile aynı adı taşıyan bir vakfa sahip. Vakfın yönetim kurulu başkanlığını üniversitenin rektörü Prof. Dr. Alim Yıldız yapıyor. Yönetim kurulunda bir de AKP belediye meclis üyesi bulunuyor.

“Ne var bunda?” diyebilirsiniz.

Önce Cumhuriyet Üniversitesi, Üniversite Vakfı ve vakfa bağlı şirketlerin yaptıkları raporlara nasıl yansımış onu aktaralım, ardından kanunlar ne diyor onu anlatalım.

Üniversiteye tahsis edilmiş olan taşınmazların eğitim, sağlık ve sosyal amaçlı kiralınması ve işletilebilmesi gerekirken, mevzuata aykırı bir biçimde vakfın şirketine bu amaçlar dışında ihalesiz ve pazarlık usulü kiralınmış...

Vakıf şirketleri, kiraladığı taşınmazları alt kiracılara kirallıyor. Şirketler sözleşmelere konulan kira bedelinden ayrı olarak, 3 yıllık kira bedelinin 10 katından daha fazla tutarlarda devir bedeli karşılığında kiraya veriyor.

Kafamız daha fazla karışmadan biz bu yazdığımızı Sayıştay raporlarını kaynak alarak örneklendirelim:

Simit Sarayı

Hazine tarafından üniversiteye tahsis edilen bu taşınmaz, idare tarafından vakfın şirketine 10 yıl süre ile kiralınıyor. 10 yıllığına bu taşınmazı kiralayan vakıf şirketi, taşınmazı 15 yıllığına Simit Sarayı'na kirallıyor! (Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik 68. Madde de "Kiraya verilecek taşınmazların kira süresi on yıldan çok olamaz" deniliyor.)

Süper değil mi?

Hukukten zaten bu taşınmaz bu şekilde kiralanamaz. Hadi kiraladın, alt firmaya devredemezsin, hadi devrettin 10 yıllığına kiraladığın bir yeri 15 yıllığına nasıl kiraya verirsin arkadaş?

Akıl alır gibi değil!

Yıllık ortalama 15 bin TL tutarında bir bedelle kiraya verilen taşınmaz, alt kiracıya yıllık 60 bin TL kira ve 250 bin TL demirbaş bedeli altında bir tutarla kiraya verilmiştir. Bir anlamda kamu taşınmazı hukuka aykırı yöntemler kullanılarak üçüncü şahısların kullanımına kamunun aleyhine olmak üzere kiraya verilmiş.

Moda Cafe

Üniversite idaresi tarafından vakfın şirketine 3 yıl süre ile kiralanan bu taşınmaz, "Alt Kiracılık" yöntemiyle hukuka aykırı bir biçimde 18 yıl 5 ay 5 gün süreyle alt kiracıya kiralınmış. 3 yıllık ortalama 20 bin TL yıllık kirası olan taşınmaz, şirket tarafından alt kiracıya, yıllık 72 bin TL kira ve 650 bin TL devir bedeli ile kiraya verilmiş.

S'mundo Cafe

Bu taşınmaz üniversite idaresi tarafından vakfın şirketine 10 yıl süre ile kiralanmış. Yine aynı hukuksuz yöntem ile 15 yıl süreyle alt kiracıya vakfın şirketi tarafından kiralanmış. Yıllık yaklaşık 6 bin TL kirası olan taşınmaz ilk yıl için alt kiracıya 24 bin TL yıllık kira bedeli ile kiraya verilmiş.

Sayıştay yaptığı denetimlerde bu kiralama yönteminin ve vakıf şirketlerinin durmayacağını görmüş ve raporuna da yazmış. Raporunda hastane içinde bulunan üç adet taşınmazın ve yasal izinleri alınmamış düğün ve balo salonunun, vakfın internet adresinden, hâlihazırda kiraya verildiğini tespit etmiş.

Bitti mi?

Hayır tabii ki, devam ediyoruz...

Üniversiteye Hazine tarafından tahsis edilen bir arazi var. Üniversitenin Sayıştay'a sunduğu raporda bu arazi üzerinde herhangi bir gelir getirici taşınmazın olmadığı bildiriliyor. Sayıştay araziye gidip denetliyor.

Ne görsün?

Arazi üzerinde vakfın şirketi tarafından işletilen medikal malzeme satış yeri ve sigorta acentesini görüyor.

Sayıştay doğal olarak hemen bu yer ile ilgili belgeleri istiyor. Vakıf şirketi idareden herhangi bir izin almadan malzeme satış yeri yapmış sonra burayı büfeye dönüştürmüş. Sonra yetmemiş bu büfeyi ikiye bölüp bir kısmını sigorta şirketine kiralamış. Bu yapılanlardan hem vakfın yönetim kurulu başkanı hem de üniversite rektörü olan Alim Yılmaz'ın haberi yokmuş!

Cumhuriyet Üniversitesi Vakfı'nın icraatları bunlarla mı sınırlı?

Değil efendim daha devam ediyoruz.

Bu Yazdıklarımın Tamamı "Yağma"dır

Üniversitenin arazisi üzerine 7 katlı bina inşa ediliyor. Bina'nın inşa amacı üniversitede çalışan bekâr personel ve öğrencilerin barınmasını sağlamak.

Peki ne olmuş?

Bina vakıf merkezi olarak kullanılmış, vakıf şirketleri de bu binanın katlarını işgal etmiş. Kira vermedikleri gibi; elektrik, su, ısınma, soğutma giderlerini de üniversite karşılamış.

Vakfı denetleyen vakıflar müfettişi ikaz etmiş ve davetiye usulü ile 2017 yılı için 110 bin TL kira bedeli belirlemiş. Vakıf şirketi bu bedeli çok bulmuş, bedel 55 bin TL'ye düşürülmüş. Bu bedel de vakıf şirketi tarafından çok görülmüş, kira bedeli 30 bin TL'ye düşürülmüş ve kiralama işlemi sonuçlandırılmış.

Değerli okuyucular;

Hayretler içinde okuduğunuz yukarıda yazılan bilgilerin tamamı belgelidir. Bu yazdıklarımın tamamı “yağma”dır.

Cumhuriyet Üniversitesi Vakfı, kanunda açıkça yasaklanmasına rağmen üniversitesinin adını kullanmakta, sermayesinin yüzde 99,25'ine sahip olduğu ... AŞ ile bu şirketin yüzde 74,50'sine sahip olduğu Bilim Aktif Ltd. Şti. gelir getirici bütün taşınmazları ihale yolu ile kiralyor. Bunların bir kısmını da yasal olmayan yöntemlerle alt kiracılara kiralayarak haksız kazançlar elde ediyor. Vakıf başkanı aynı zamanda üniversitenin rektörü. Vakfın merkezi ve vakfın iştiraki olan şirketler yine kanunun açıkça yasaklanmasına rağmen üniversiteye ait binalarda faaliyet göstermekte ve 1990 yılından Kasım 2017 tarihine kadar herhangi bir kira veya bedel ödemedi 480 metrekare oturumlu 7 katlı binayı işgal ediyor. Binanın elektrik ve su paraları da yıllardır üniversite tarafından ödenmiş ve herhangi bir tahsilat yapılmamış.

Üniversite rektörü imam hatip ve ilahiyat mezunu bir hoca. Vakıf yetkilileri, vakfa ait şirketlerin müdürlüğünü de yapıyor. Mesela vakıf saymanı aynı zamanda vakıf şirketi olan Bilim Aktif Limited Şirketi'nin de müdürü.

İlgili yasaya göre kurallar şöyle:

- Dernek ve vakıflar, kamu kurum ve kuruluşlarının ismini alamaz, bu kurum ve kuruluşların hizmet binaları ve müstemi-latı içinde faaliyet gösteremez ve bu kuruluşlara ait araç ve gereci kullanamaz.

- Kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerinden bu Kanun kapsamındaki dernek ve vakıflara ödenek, yardım veya herhangi bir kaynak aktarılamaz.
- İhaleyi yapan kurum ve kuruluş bünyesinde bulunan veya bu kurum ve kuruluşlarla ilgili her ne amaçla kurulmuş olursa olsun vakıf ve dernekler ile bunların sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketler, bu kurum ve kuruluşların 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre yapacakları ihalelere katılamazlar.

Ceza bölümünde ise, “Bu suçu işleyenler 3 ay ila 1 yıl arasında cezalandırılır, ayrıca dernek ve vakıf yöneticileri hakkında görevden alma işlemi uygulanır” deniliyor.

Üniversite Açıklama Yaptı

Cumhuriyet Üniversitesi yönetimi, *Odatv*'de bu bilgileri yayımlamamın ardından üniversitenin internet adresinde “Basın Duyurusu” adı altında açıklama yaptı. Bilim üreten bir kurum tarafından yapılan açıklamanın bu kadar sıradan ve anlam kargaşası içerisinde olduğunu görmek açıkçası beni şaşırttı. Raporlarda belirtilen bölümlere yapılan itirazlar, eğitim ve öğretimde neden geri kaldığımızın anlatıldığı bölümleri destekler nitelikte.

Üniversite yönetimi yaptığı basın açıklamasında yazımda belirttiğim hukuksuzlukları, bahse konu kiralamaları kabul ediyor. Kabul etmediği ise “Bunları biz değil bizden önceki yönetim yaptı” diyor. Bizi de sanki bu yapılan yağmayı “yeni yönetim yapmış” gibi göstermekle suçluyor.

Konuyu hiç uzatmadan üniversitenin kabul ettiği ama aslında kabul etmediği(!), “yalan haber” yapmak ile suçladığı kısımları basın açıklaması metnini bölüm bölüm yazarak cevaplandıralım.

“İnternet üzerinden yayın yapan bir kuruluş tarafından üniversitemizin ve şu anda görevde bulunan yöneticilerimizin itibarını zedelemek amacıyla kasıtlı olarak haksız, asılsız ve eksik bilgi

vermek suretiyle 10 Ocak 2019 Perşembe günü yalan-yanlış bir haber servis edilmiştir.”

Burada araya girip yukarıdaki bölümü cevaplandıralım. “İnternet üzerinden yayın yapan kuruluş” diye bahsedilen Türkiye’nin en çok okunan haber sitesi *Odatv*. Zira sadece üniversitenin adından dolayı bile saygı göstereceğimiz tartışılmazdır.

“Yalan-yanlış” diye bahsedilen bilgilerin tamamı Sayıştay raporlarında mevcut. Şayet yazımda *Sivas Postası* adlı yerel medyada yer alan haberdeki, üniversitenin taşınmazlarının peşkeş çekildiği vakfa ait şirketin hisselerinin bir kısmının M. Sakar adlı kişiye devredildiği, bu kişinin şu andaki rektörün yeğeni olduğu iddialarını yazmış olsaydık o zaman haklıydılar. Ancak bilgilerin tamamı Sayıştay raporlarında somut olarak yer alıyor.

“Kamuoyunu yanlış bilgilendirmek amaçlı yayında, art niyetli ve tamamen maksatlı bu haberlerin sonuncusunda yine yanlış ve iftira dolu ifadelerle yer verilmiştir. ‘Sayıştay Cumhuriyet Üniversitesi’nin utandıran işlerini ortaya çıkardı’ başlıklı söz konusu haberde; üniversite içindeki bir binanın Rektörlüğümüz tarafından düğün salonu olarak kiraya verildiği, ayrıca hazinenin üniversiteye tahsis ettiği bazı mekânlarının da usulsüz olarak işletmelere kiralandığı iddia edilmiştir. Daha da önemlisi bu işletmelerin 2016 yılından sonra kiraya verildiği algısı oluşturularak mevcut yönetimimiz kasıtlı olarak suçlanmaktadır.”

Bu iddia değil bizatihi Sayıştay raporunun 9. sayfasında usulsüz kiralamaların 2018 tarihinde yapılan denetlemelerde de sürdüğü ve yasal gerekliliği tamamlanmamış bir binanın düğün ve balo salonu olarak vakfın web sitesinden satışlarının yapıldığı belirtiliyor. Sayıştay raporunun 9. sayfasındaki ilgili kısmı aynen aktarıyorum:

“Alt kiracılık uygulamasının bu örneklerle sınırlı kalması yavaş ve hızlı bir biçimde kiralık taşınmazların pek çoğu için uygulanacağı 2018 yılı Mart ayı içerisinde yapılan fiili ve fiziki

denetimler sırasında açık bir biçimde gözlemlenmiştir. Henüz yasal kiralama süreçleri hazırlanmamış ancak fiiliyatta alt kiracılık yöntemi ile kiraya verildiği ve işletilmeye başladığı ifade edilen hastane içinde bulunan üç adet taşınmaz bu uygulamanın genişleyerek devam edeceğinin kanıtıdır. Yine yasal hiçbir gerekliliği tamamlanmamış üniversite içerisindeki bir bina Düğün ve Balo Salonu olarak işletmeye açılacak bir hâlde bulunmaktadır. Vakfın web sitesi incelendiğinde bu taşınmazın şirket tarafından kiraya verme işlemlerinin başlatıldığı açıkça görülmektedir.”

Görüldüğü üzere üniversitenin iddia ettiği gibi “hukuksuzluklar 2016 yılında oldu bizim dönemimizde böyle bir şey olmadı” söylemini Sayıştay raporları yalanlıyor.

Daha durun bitmedi. Yalan haber suçlamasıyla ve “Ben yapmadım miki yaptı” demekle bu işten sıyrılamazlar. Üniversite yönetimi Sayıştay’a cevap veriyor.

Evet evet bu konu hakkında cevap veriyor:

“Diğer taraftan bahse konu bulguda, ‘Uygulamada yürürlükteki mevzuata aykırı olarak Hazine tarafından üniversiteye tahsis edilmiş taşınmazlar eğitim, sağlık ve sosyal amaçlı kiralanması ve işletilmesi gerekirken, mevzuata aykırı bir biçimde vakfın şirketine bu amaçlar dışında amaçlarla kiralanmaktadır.’ ifadesine yer verilmiştir. Oysa idare olarak vakfa kiralamalarda; gerek 2547 sayılı ‘Yükseköğretim Kanunu’nun Ek Madde 25. Maddesi ve gerekse 2886 sayılı yasanın 51. Maddesi ile 300 seri no.lu Milli Emlak Genel Tebliği’nde yer alan belirlemeler çerçevesinde, eğitim, sağlık ve sosyal amaçlar gözetilerek işlemler gerçekleştirilmiştir. Bahse konu uygulamalarımızda mevzuata aykırı kiralamalar yapmaya yönelik herhangi bir niyetimiz söz konusu olmamıştır.

Üniversite içinde Düğün ve Balo Salonunun işletmesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığımız tarafından yapılacaktır. Vakfın web sitesinde bu taşınmazın şirket tarafından kiraya verme işlemleriyle ilgili ilanının kaldırılması amacıyla gerekli bildirim yapılmıştır.”

Benim bir şey yazmama gerek var mı?

Görüldüğü üzere Sayıştay'a verilen cevapta yapılan işler savunulmuş. Bu savunmayı sizin yönetiminizdeki kişiler yapmadı mı?

Yaptı ise, hani bu yazdıklarımız 2016 yılındaki hukuksuzluklardı? Hani sizin yönetiminiz yapmamıştı?

Hani "Düğün ve balo salonu kiraya veriliyor" haberi yalandı?

Hepsini kabul etmiş, düzelterceğiz demişsiniz zaten! Üniversite Rektörlüğü'nün açıklaması ile devam edelim:

"Rektörlük olarak özellikle şunu belirtelim ki; Sayıştay Raporu'nda adı geçen Simit Sarayı 15 yıl, Moda Cafe 18 yıl 5 ay 5 gün, S'mundo Cafe ise 15 yıllığına kiraya verilmiştir. Bu işletmelerin tamamının kiralamaları ise 2016 yılından önce yapılmıştır. Aynı yazıda bahsi geçen Çok Amaçlı Salon ise düğün salonu olarak on yılı aşkın süredir hizmet vermektedir.

Bütün bu bilgiler resmî belgelerde mevcut iken söz konusu internet sitesinin, üniversitemizdeki yukarıda bahsi geçen kiralama işlemlerinin mevcut yönetim tarafından yapılmış gibi haber yapması, art niyetli ve karalamaya yönelik bir eylemdir.

Habere de konu olan Sayıştay Raporu'nda, hazine mülkiyetinde bulunan ve üniversitemiz kullanımına tahsis edilen arazilerin önce vakfa, oradan da işletmelere kiraya verilmesi ve kira sürelerinin 10 yıldan fazla olması gibi hukuka aykırı durumlar tespit edilmiştir.

Her ne kadar bu işlemler önceki yönetimler tarafından yapılmış olsa da idarede süreklilik esası gereği tüm usulsüz işlemler rektörlüğümüzce düzeltilmiş ve hukuka uygun hale getirilmiştir. Artık tüm kiralama işlemleri vakıf üzerinden değil ilgili daire başkanlığımız üzerinden yapılmaktadır.

Bu yalan ve iftira dolu haberleri yazarlarla ve yayımlayanlarla ilgili hukuki işlemler yapılacaktır."

Basın açıklamasının geri kalan kısmı bu.

Benim yazımda bu yağma ve peşkeş kiralamalarını şu yönetim, bu yönetim yaptı gibi bir ifade bulunmamaktadır. Yazımda

Sayıştay raporlarında belirtilen Cumhuriyet Üniversitesi denetleme sonucu bulunmaktadır. Bilim ve irfan adına göreve gelen sizler, bunu en iyi idrak edecek olan kişilersinizdir diye düşünmekteyim. Elbette idrak yolları enfeksiyonu sorunu olmaması koşuluyla...

Ancak Sayıştay açık açık 2018 Mart ayında yapılan denetimlerde dahi vakfa sağlanan usulsüzlüklerin devam ettiğini belirtmiştir. Sayıştay’a vermiş olduğunuz cevapta siz de bunu kabul etmişsiniz.

Değerli rektörün, yazımda yer alan tüm bilgilerin Sayıştay’ın raporunda belirttiği hususlar olduğunu ve yalan olduğunu belirttiği “dügün ve balo salonu”nun raporun 9. sayfasında açıkça yazılmış olduğunu kabul ettiği anlaşılıyor.

Rektör beyin yalan dediği nedir?

Sayıştay’ın tespit ettiği üniversitenin taşınmazlarını kirala-
yan vakıf mı yalan?

Üniversitenizin kullanımına tahsis edilen taşınmazların hukuksuz şekilde kiraya verilmesi mi yalan?

Sayıştay’ın tespit ettiği üniversitenin taşınmazlarını kirala-
yan vakfın başkanı olduğunuz mu yalan?

Üniversitenizin kullanımında olan taşınmazların yönetimin haberi olmadan üzerine kaçak yapı inşa etmesi ve sonradan onu bölüp kiralaması mı yalan?

Öyle değil ama hadi diyelim ki 2016 yılından önce yapıldı bu hukuksuz işlemler. Siz yönetime geldikten sonra bu usulsüzlükler ile ilgili gerekli makamlara suç duyurusunda bulundunuz mu?

Sayın rektör “Ben yapmadım miki yaptı” diyerek, daima doğru haber yapmak için her türlü baskı ile boğuşan bizleri “yalan haber” yapmak ile suçlayarak konuyu sulandırma çabasında.

Bu yazdıklarımız bir iddia değil tamamen Sayıştay’ın raporlarında yer alan somut bilgilerdir. Görüldüğü kadarı ile de Sayıştay’ın tespitlerinin tamamını da kabul etmiş zaten.

Bizler yazarız ve kamuoyuna sunarız. Kamuoyu ve hukuki merciler bu konu hakkında tasarruflarda bulunurlar. Kurumla-

rın savunma içgüdülerini anlıyorum. Ancak savunma yöntemleri yanlış. Sorumlu konumdaki yöneticilere yakışan savunma şekli bu usulsüzlükleri yapan, kendileri dâhil kim var ise istifa etmesi, vakıf ve şirketleri hakkında da suç duyurusunda bulunulması, yapılan yağmanın ortaya çıkması ve halkın aydınlatılması için gereğini yapmaktır.

Erdemli, vicdanlı, onurlu ve ahlaklı olan tutum budur.

Cumhurbaşkanı “Nasıl Oluyor?” Diyor Ya Hani, Anlatayım

Dünya Üniversiteleri Sıralama Merkezi (The Center for World University Ranking-CWUR) dünya üniversiteleri sıralama listesini açıkladı. İlk 500 üniversite arasında ne yazık ki Türk üniversiteleri bulunmuyordu. Yine aynı listede bin üniversite arasında ise Türkiye’den sadece 13 üniversite yer alıyordu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan katıldığı bir toplantıda bu liste hakkında *“Eğitimde altyapı ve kapasite bakımından büyük mesafe kat ettik buna rağmen içerik ve sistem konusunda hâlâ sıkıntılar var. Türkiye’nin nasıl oluyor da dünyanın en büyük 500 üniversite arasında esamesi okunmuyor? Bilim üreten bir üniversite iklimi oluşturmada hiçbir sonuç elde edemeyiz”* ifadelerini kullandı.

Yine katıldığı başka bir programda Cumhurbaşkanı Erdoğan, *“Biz üniversitelerde tektipçiliğe karşıyız. Türkiye’nin tüm renkleri üniversitelerde olmalı. Üniversiteleri bilim ve araştırma yerine vesayetin ideoloji üretim merkezleri olarak gören zihniyeti hep birlikte çöpe attık. Türk üniversiteleri tarihlerinin en özgür, en güçlü dönemini yaşıyor”* demişti.

Bu durumda sayın Cumhurbaşkanı’nın dediği gibi *“Nasıl oluyor da Türk üniversitelerinin dünyanın en büyük 500 üniversitesi arasında esamesi okunmuyor?”* Anlatmaya çalışalım.

Üniversitelerin varlık nedeni bilimle uğraşmak ve bilim insanları yetiştirmektir değil mi?

Gelin görün ki bizim eğitim kurumlarımızın birçoğunda bilim yerine “hinlikler” ile uğraşılıyor. Bu uğraşlarımız sonuç da vermiş aslında. Çünkü Türkiye, OECD eğitim endeksinde sondan dördüncü sırada yer alıyor.

Hepimizin malumu üniversitelere özel bütçeler ayrılır. Ayrılan bu bütçelerden bilimsel araştırmalar, deneyler, projeler gerçekleştirilir. En azından biz böyle biliyoruz. Ancak gelin görün ki bizim üniversitelerimize ayrılan bütçe keyfi nedenlerle “hiç” ediliyor. Bu benim iddiam değil. Sayıştay’ın raporlarında belgediği somut gerçekler.

Örneğin, Ege Üniversitesi Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi...

Sayıştay raporlarına göre bu fakültenin kurulduğu tarihten (2012) bu yana hiç öğrencisinin bulunmadığı, fiilen eğitime başlamadığı ve yine Ödemiş Sağlık Yüksekokulu’nun ise 2016-2017 öğretim yılında 4, 2017-2018 öğretim yılında ise sadece 1 öğrencisinin bulunduğu anlaşıyor.

Fiilen eğitim vermeyen Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi’nin kurulduğu süreç içerisinde cari giderleri için ise 2016 yılında 8 bin 99 TL, 2017 yılında 93 bin 923 TL olmak üzere toplam 102 bin 14 TL tutarında bütçeden harcama yapılıyor. Bakın bu fakültenin hiçbir zaman faaliyette olmadığını ve öğretim verilmediğini tekrar belirtmek isterim!

Ege Üniversitesi Ödemiş Sağlık Yüksekokulu’nda ise sadece Hemşirelik Bölümü bulunuyor; 2012 yılında Yükseköğretim Kurulu ile EÜ Hemşirelik Fakültesi ile birleştirildiğinden Hemşirelik Bölümü’ne artık öğrenci alınmıyor.

- 2015-2016 öğretim yılında devam eden öğrenci sayısı 13 olup; bu dönemde Yüksekokul EÜ Hemşirelik Fakültesi’nden görevlendirilen akademik kadro ile eğitimini sürdürüyor.
- 2016-2017 öğretim yılında devam eden öğrenci sayısı 4’e düşerken,
- 2017-2018 öğretim yılında da sadece 1 öğrenci öğrenim görmeye başlıyor. Ancak söz konusu öğrenci de fiilen Bornova’da bulunan Hemşirelik Fakültesi’nde öğrenimine devam ediyor.

Fiilen hiç öğrencisi bulunmayan Ödemiş Sağlık Yüksekokulu'nda 5 idari personel görev yapmakta olup, Eylül 2017 sonuna kadar personel ve binanın cari giderleri kapsamında bütçeden 225 bin TL tutarında harcama yapıldığı tespit ediliyor.

Düşünebiliyor musunuz?

2015 yılından 2018 yılına kadar toplamda 18 öğrencisi olan fakülte için 225 bin TL kaynak “hiç” ediliyor.

Ege Üniversitesi hakkında raporlarda belirtilen, kiraya verilen iş yerlerinin nasıl verildiği, kiraya verilen yerlerin kiracılar tarafından metrekare olarak nasıl büyütüldüğü, üniversiteye ait atölyelerde mal giriş-çıkışlarının kayıt altına alınmaması gibi hususlara değinmedim. Zira ihtiyaçlar gözetilmeden fakülte açılması, fiilen atıl duruma gelen yüksekokulun kapatılmaması ve cari giderlerinin ödenmesine devam edilmesi, üniversitenin ve kamu kaynaklarının nasıl “hiç” edildiğinin ispatıdır.

Bilim insanı yetiştirmek, bilimsel araştırma yapmak, projeler geliştirmek için üniversitenin kullanımına sunulan kamu kaynakları bu şekilde “hiç” edildiği sürece bir adım ileriye gidemeyeceğimiz aşikâr.

Kayseri Üniversitesi de Sivas'tan Geri Kalır mı?

Şimdi gelin Sayıştay'ın Kayseri Erciyes Üniversitesi hakkındaki hazırlamış olduğu raporu inceleyelim.

Cumhuriyet Üniversitesi hakkındaki bölümde belirttiğimiz Cumhuriyet Üniversitesi Vakfı'na adeta peşkeş çekilen kaynakların bir benzeri Erciyes Üniversitesi'nde de görülüyor.

Üniversite bünyesinde çalışan 7 akademik ve idari personel (Bu sayı daha sonra 16'ya çıkacak) 14 Şubat 2011 tarihinde S.S. Erciyes Kültür ve Eğitim Kooperatifi'ni kurmuşlar. İlgili kanun hükümlerine göre akademik personelin böyle bir kooperatif kurması yasal değil. Bu ayrıntıya burada bir virgül koyup kooperatifin üniversite ile olan ilişkilerini incelemeye başlayalım.

Sizlere raporlarda yer verilen usulsüzlükleri kısa kısa aktaracağım.

Mesela...

Önceki cümlelerde bahsettiğimiz kooperatif, üniversiteye bağlı Gevher Nesibe Hastanesi'nin acil girişi karşısında bulunan yaklaşık 31 bin metrekare, araç kapasitesi 1043 adet olan otoparkı 2011-2020 tarihleri arasında 3 yıllık süreler ile toplamda 9 yıllığına kiralamış. Kiralama, her defasında davet edilerek pazarlık usulü ile İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı tarafından yapılmış.

Kooperatif otoparkın işletmeciliğini Erciyes Üniversitesi Vakfı'ndan hizmet alımı yoluyla yapıyor. Dolayısıyla vakfa da kaynak sağlanmış oluyor.

Neyse...

Otopark ilk 3 yıl için 95 bin TL, ikinci üç yıl için 151 bin TL, üçüncü üç yıl için ise 190 bin TL ödemek üzere kiraya veriliyor. Yani en son ihale rakamı ile hesap yapmak gerekir ise $190 \text{ Bin} / 365 \text{ Gün} = 520 \text{ TL}$ günlük kira bedeli, $520/4 = 130$ araç 30 bin 953 metrekare alanı günlük kullanacak araç sayısı olarak karşımıza çıkıyor.

Oysaki Sayıştay'ın denetiminde 2017 yılı otopark kazancı 1.9 milyon lira olarak gerçekleşiyor. Yani üniversite otoparkı kendi işletse kira gelirinin 10 katı gelir elde edecekti. Bu aradaki 1 milyon TL otoparkçının cebine gideceğine, okumak için çalışmak zorunda kalan yoksul öğrencilere burs olarak verileseydi veya üniversitenin bir ihtiyacı için harcansa daha iyi olmaz mıydı?

Kooperatif yine Gevher Nesibe Araştırma ve Eğitim Hastanesi içindeki 161,48 metrekare yüzölçümüne sahip hastane acil kantinini 20 Ocak 2017-20 Ocak 2020 tarihleri arasında 3 yıllık süre için aynı şekilde pazarlık usulü ihale ile kir alıyor.

Diş Hekimliği Fakültesi “Dental Market Alanı”

Aynı kooperatif, Diş Hekimliği Fakültesi binası içinde bulunan kullanım alanı 29,50 metrekare, depo alanı 20 metrekare olan toplam 49,50 metrekare alanda hastaların, personelin ve öğrencilerin dental malzeme ihtiyacını karşılamak üzere “Dental Market Alanı” adıyla bulunan yeri Diş Hekimliği Fakültesi Dekanlığı tarafından yine pazarlık usulü ile kiraya veriyor.

İl Sağlık Müdürlüğü’nün yaptığı denetimde, Diş Hekimliği Fakültesi içerisinde diş tedavisinde kullanılan tıbbi malzeme ve cihazların fakülte içerisinde satılması yasaktır, diye uyarması üzerine S.S. Erciyes Kültür ve Eğitim Kooperatifi tarafından fakülte yanına 37 metrekare prefabrik yapı konuluyor. Yapı içerisinde “Tıbbi Cihaz Satış Merkezi” oluşturularak bu bağımsız alan da 3 yıllığına ilk yıllık kira bedeli 5 bin 100 TL olarak geliri ile orantısız bir pazarlık usulüyle kiraya veriliyor. Çünkü Sayıştay raporunda belirtildiği üzere 2017 yılında sadece implant satışı 3 milyon lirayı aşıyor.

Üniversitenin, kooperatife sağladığı imkânlar ve sağladığı kazanç inanılmaz!

S.S. Erciyes Kültür ve Eğitim Kooperatifi’nin Erciyes Üniversitesi’nden kiraladığı yerler şöyle:

“Gevher Nesibe Eğitim ve Araştırma Hastanesi Acil Girişi Karşısı Otoparkı, Gevher Nesibe Eğitim ve Araştırma Hastanesi Acil Kantini, 15 Temmuz Kız Yurdu Kantini, Dental Market Alanı (Diş Hekimliği Fakültesi içi), Tıbbi Cihaz Satış Merkezi (Diş Hekimliği Fakültesi Karşısı Tıbbi Malzeme), Sivil Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi Kantini, Göl Kafe, Hukuk Fakültesi Kantini, Yabancı Diller Fakültesi Kantini, Mühendislik Kantini...”

Raporlardan anlıyoruz ki, kooperatif sanki üniversitenin bir parçası, bir idari birimi gibi çalışıyor. Daha kiralamadığı Göl

Kafe içinde restorasyon çalışmaları yapıyor, üniversite personelinin karşılama, ağırlama gibi giderlerini de kooperatif bünyesinden karşılıyor.

Rekabet İlkelerine Aykırı

Sayıştay, bu konudaki usulsüzlüğü raporun sonuç bölümünde şu şekilde aktarıyor:

“Açıklanan nedenlerle, üniversitenin; akademik personeli tarafından mevzuata aykırı olarak kurulan S.S. Erciyes Kültür ve Eğitim Kooperatifi ile ilişkilendirerek kurumun taşınmaz kiralamalarında kapalı teklif usulü yerine pazarlık usulünü tercih etmesi sebebiyle, 5018 sayılı Kanun’daki kaynakların etkili, ekonomik, verimli şekilde elde edilmesi, kullanılması ile 2886 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun ihalede açıklık ve rekabet ilkelerine aykırı hareket edildiği değerlendirilmektedir.”

Ülke adına bilimsel araştırma yapmak ile yükümlü olan Erciyes Üniversitesi’nin akademik ve idari personelinin asıl görevleri dışında “ticarı” faaliyetleri takdire şayan değil mi?

Bilime Değil Mobilyaya Ödenek

Üniversitelerin varlık nedeni bilimle uğraşmak ve bilim öğrenmiş insanlar yetiştirmektir değil mi? Bu nedenle bilimsel araştırmalar, deneyler ve projeler için üniversitelere ödenekler tahsis edilir.

Sayıştay, Kırıkkale Üniversitesi’nin 444 adeti bilimsel araştırma, 22 adeti TÜBİTAK tarafından desteklenen toplamda 471 adet projesine ait verileri inceledi. Projelere ait verilerin incelenmesi sonucunda; üniversitenin projeler için tahsis edilen bütçeyi, bilimsel altyapı ve destek demirbaşları almak yerine, kişisel ofis demirbaşları alımında kullandığı ortaya çıktı.

Bilimsel Projeler Kapsamında Alınan Ofis Demirbaşları Listesi

CİHAZ TÜRÜ	PROJENİN KAYNAĞI			
	BAP Projeleri Kapsamında Alınanlar	TÜBİTAK Projeleri Kapsamında Alınanlar	SANTEZ Projeleri Kapsamında Alınanlar	Toplam
Akıllı Cep Telefonu	21	1	0	22
LCD TV	3	0	0	3
Masaüstü Bilgisayar/İş İstasyonu	12	5	2	19
Düüstü Bil.	6	3	0	9
Tablet/Notebook	18	9	4	31
Ekran/Monitör	7	3	0	10
Yazıcı	12	4	1	17
Kamera	1	1	0	2
Fotoğraf Makinası	1	0	0	1
Toplam				114

Üniversitenin 2017 yılı denetiminde:

- 254 adet yurt dışı bilimsel faaliyetlere katılım desteklendiği,
- 79 adet dış mali kaynak teşvik başvurusu olduğu,
- 34 adet tercüme/redaksiyon desteği verildiği,
- 183 adet yurt dışı bilimsel faaliyetlere katılım desteklendiği,
- 26 adet dış mali kaynak teşvik başvurusu olduğu,
- 24 adet tercüme/redaksiyon destek verildiği,
- 10 adet tez teşvik başvurusu olduğu,
- 3 adet buluşu patentleştirmeye ilişkin giderlerin karşılanması için destek verildiği tespit ediliyor.

Söz konusu bu projeler kapsamında ise alınan demirbaşları aşağıdaki tabloda sunuyorum:

Proje No	Alınan Demirbaşlar	Demirbaş Sicil No
2013/001	Akıllı Cep Telefonu Akıllı Cep Telefonu Akıllı Cep Telefonu Diğer Kitaplar (17 Adet) Laser Jet Yazıcı Harici Harddisk 1 Tb Akıllı Cep Telefonu Akıllı Cep Tel.Samsung Note 3 Akıllı Cep Telefonu Akıllı Cep Telefonu Hp Color Jet 1025 Yazıcı Toshiha Notebook Lg Led Tv Hp Renkli Lazer Jet Yazıcı Tablet Bilgisayar Akıllı Cep Telefonu Akıllı Cep Telefonu Akıllı Cep Telefonu Dizüstü Bilgisayar Notebook Bilgisayar Tablet Bilgisayar Projeksiyon Cihazı Vorteks Akıllı Cep Telefonu Led Televizyon Klima 7000 Bru Çelik Kap Elektrik Motorları Bilgisayar Çantası Akıllı Cep Telefonu Samsung Note3 Akıllı Cep Telefonu-Iphone 4s Akıllı Cep Telefonu Samsung Dizüstü Bilgisayar Lenovo Ultrabook Nikon D5100 Asus Notebook Tablet Bilgisayar Akıllı Cep Telefonu Samsung S4 Akıllı Cep Telefonu Samsung Galaxy Note 5 Xerox Yazıcı Hassas Terazı Dosya Dolabı Ahşap Dosya Dolabı Ahşap Dosya Dolabı Ahşap Bilgisayar Akıllı Cep Telefonu Bilgisayar Monitörü Bilgisayar Akıllı Cep Telefonu Büro Tipi Buzdolabı Hassas Terazı Ph Metre Epson Renkli İnkjet Yazıcı İped Tablet Bilgisayar Hp Laserpro.M127 Yazıcı Akıllı Cep Telefonu Iphone S4 Led Bilg Monitörü (Asus Marka) 500 Gb. Harici Harddisk Notebook Soğutucu Harici Harddisk 120 Gb Makine Tablası Çalkalayıcı Notebook Bilgisayar (Apple) Led Televizyon	255.2.4/13/111610 255.2.4/13/111651 255.2.4/13/111729 255.2.2/14/49-65 255.2.2/14/20085 255.2.2/14/20086 255.2.4/14/20084 255.2.4/15/3550 255.2.4/15/3689 255.2.4/15/4624 255.2.2/15/5568 255.2.1/15/5569 255.2.5/15/5570 255.2.2/15/17437 255.2.1/15/17436 255.2.4/15/8892 255.2.4/15/10808 255.2.4.16/14993 255.2.1.14/8264 255.2.1/15/7778 255.2.1/16/15018 255.2.5/16/16157 253.3.6/14/8891 255.2.4/13/111611 255.2.5/13/114104 255.2.99/1486 253.3.6/14/3935 253.2.5/14/3936 255.1.4/14/10933 255.2.4/14/10934 255.2.4/14/10935 255.2.4/14/10936 255.2.1/15/794 255.2.1/15.3736 255.2.5/15/3737 255.2.1/15/4284 255.2.1/15/4285 255.2.4/15/4286 255.2.4/15/12685 255.2.2/16/11422 253.3.4/16/17494 255.3.1/13/11040 255.3.1/13/11411 255.3.1/13/11411 255.2.1/13/11411 255.2.4/13/114120 255.2.1/14/17692 255.2.1/14/17693 255.2.4/14/18907 253.3.2/15/5647 253.3.4/15/10964 253.3.4/15/10965 255.2.2/15/4797 255.2.1/15/5651 255.2.2/15/8895 255.2.4/15/8981 255.2.2/15/9142 255.2.2/15/9141 255.2.2/15/9317 255.2.2/15/9318 253.3.1/16/61 253.3.6/16/62 255.2.1/16/16872 255.2.5/14/9277
2016/001	Notebook Lenovo Masaüstü Bilgisayar Ph Metre Dijital Manyetik Karıştırıcı Mutfak Tipi Buzdolabı Led Monitör Hassas Terazı Bilgisayar Monitörü	255.2.1/17/2098 255.2.1.1771 253.3.6/16/18237 253.3.6/16/18236 253.3.2/17/69 255.2.1/17/2078 253.1.4/16/17494 255.2.1/1772

Ayrıntılı bilgileri yukarıdaki tabloda verilen demirbaşlar, sadece iki proje kapsamında alınan demirbaşlardır. Söz konusu projeler kapsamında alınan ve tabloda listelenen demirbaşların niteliği incelendiğinde ise alınan demirbaşların bilime, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal, sanatsal, kültürel gelişimine ve kalkınmasına katkı sağlamaktan çok kişisel kullanıma dönük demirbaşlar olduğu açıkça görülüyor.

Neticede bu alınan demirbaşlar üniversitenin deposuna proje bitiminde iade edilecektir diye düşünebilirsiniz. Ancak Sayıştay söz konusu demirbaşların kurum taşınır sistemine kayıtlı olmasına rağmen ilgili kişilerin kişisel kullanımında kaldığını da tespit ediyor.

Sayıştay, Kırıkkale Üniversitesi özel bütçesinin 2016 yılı hesaplarının incelenmesi sırasında; konusu aynı olan, yakın tarihlerde ve aynı firmadan alınan masa, sıra, koltuk gibi büro mobilyaları alım işlerinin 4734 sayılı Kanunun 22-d maddesinden faydalanmak amacıyla parçalara bölündüğü tespitine yer verilmiş. Konu 2017 yılında da denetlenmiş, aynı usulsüz alımlara 2017 yılında da devam edildiği Sayıştay tarafından belirlenmiş.

Kırıkkale Üniversitesi yetkilileri tüm alımları aynı firmadan yapmak için toplam tutarın eşik değerlerin (15.000 TL) altında kalması için ihale muhteviyatı alımlarını parçalara bölmüş.

Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığının 15.06.2017 Tarihinde İmzalanan Onay Belgelerine İlişkin Alımların Listesi				
Onay No	Onay Tarihi	Yüklenici Firma Adı	Sözleşme Bedeli (KDV Hariç)	Alım İçeriği
53	15.06.2017	K.....Ltd Sti.	2.800,00	Bülten Basımı
55	15.06.2017	K.....Ltd Sti.	5.193,00	Üniversite Yaşam Rehberi ve Öğrencilere Mektup Alımı
57	15.06.2017	K.....Ltd Sti.	3.520,00	Tükenmez Kalem Alımı
59	15.06.2017	K.....Ltd Sti.	6.500,00	Sergi Kataloğu Basımı
60	15.06.2017	K.....Ltd Sti.	8.950,00	Naturel Craft Bloknöt Alımı
61	15.06.2017	K.....Ltd Sti.	19.500,00	Evrak Dosyası Alımı

Tıp Fakültesi (Özel Bütçe) 23.10.2017 Tarihinde İmzalanan Onay Belgelerine İlişkin Alımların Listesi				
195	23.10.2017	P....	19.390,00	Medikal Hava Santrali Kompresör
194	23.10.2017	P....	15.500,00	Kimyasal Hava Kurutucu

Üniversitelerimizin, neden dünyadaki ilk 500 üniversite arasında yer almadığının cevaplarından bazıları yukarıda somut dellilleri ile duruyor.

Bilimsel Araştırma Projesi; tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projeler ile bilim insanı yetiştirme ve araştırma altyapısı kurma ve geliştirme demektir.

Ancak bunun için ayrılan bütçenin bilimsel araştırmalar için değil ne yazık ki kişisel eşya alımlarında kullanıldığını görüyoruz.

Karışık ve Açıklanamayan İşler

Sayın Cumhurbaşkanı'nın "Türkiye'nin nasıl oluyor da dünyanın en büyük 500 üniversite arasında esamesi okunmuyor?" sorusuna cevap ve örnek vermeye devam edelim.

Sayıştay raporlarında belirtilen Bursa Uludağ Üniversitesi ile ilgili ayrıntıları anlatmak gerekiyor.

Sayıştay denetimleri sırasında ilgililerden idarenin mülkiyetinde bulunan taşınmaz bilgilerini istemiş, idare de bir liste sunmuş. Sunulan listede yer alan bilgilere göre; 7 bin metrekarelik 354 adet taşınmazın rayiç değeri 343.4 milyon liradır. Oysa bilançoda bu tutar 3.3 milyon lira olarak belirtilmiş. Dolayısı ile Sayıştay'a sunulan listedeki taşınmazların bedeli ile bilançoda sunulan taşınmazların bedeli arasında 339.9 milyon lira tutarında bir fark ortaya çıkıyor.

İnanılmaz bir rakam!

Ama işin daha ilginç bir boyutu var.

İdare her yıl faaliyet raporlarında mülkiyetinde bulunan arazi-tarla-orman vasfındaki taşınmazlarını sunmak ile görevlidir. 2017 yılı faaliyet raporunda sunduğu taşınmaz miktarı 9.7 milyon metrekare...

Sayıştay da idareden arazi-tarla-orman vasfındaki taşınmazların listesini istiyor. Sayıştay'a sunulan raporda ise belirtilen rakam 7 milyon metrekare. Bu verilere göre 2.7 milyon metrekare alan ortada yok. Sayıştay bu konu ile ilgili raporunun sonuç bölümünde dikkat çeken ifadeler kullanıyor.

Kurum, raporda açık açık "Üniversitenin mülkiyetinde olan arsa ve araziler hesabında kayıtlı 3 milyon 371 bin lira doğru ve güvenilir değildir" diyor.

Sayıştay, üniversiteye tahsisli arazi ve arsaların tamamının envanter ve kayda alma işlemlerinin tamamlanmadığını da raporuna ekliyor. Kurum raporun sonuç kısmında ise şu ifadeleri kullanıyor:

"İdarede bulunan tahsisli kullanılan taşınmaz bilgileri ile Hazine tarafından tahsis edilen taşınmaz bilgileri arasında da tutarsızlık olduğu anlaşıldığından, 2017 Mali Yılı Bilançosunda 250 Arazi ve Arsalar Hesabında kayıtlı 90 milyon 176 bin TL'yi oluşturan 250.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlara ait 86 milyon 804 bin TL doğru ve güvenilir değildir."

86 milyon lira!

Devam ediyoruz...

Bursa Uludağ Üniversitesi'nin, 132 bin metrekare kapalı alana yapılacak bir ihalesi daha var. İhale kapsamında yaklaşık 2 bin araçlık kapalı otopark, kafeterya ve çay bahçeleri, fastfood alanları, bankalar, kargo şirketleri, kuru temizleme, kuaför, market, terzi, acente bilet satış ofisleri gibi donanımların içerisinde yer aldığı bir tesis inşa edilmesi isteniyor.

Sosyal Yaşam Merkezi projesi için Eylül 2016'da 80 milyon dolar bedel ile çıkılan ihaleden bahsediyorum.

Sayıştay raporlarına göre ihale adrese teslim olarak belirli özellikler şart koşularak gerçekleştirilmiş ve ihaleye katılan tek firma ile sözleşme imzalanmış.

Kim bu firma peki?

İhaleyi kazanan firma –Yönetim Kurulu Başkanlığını Hüseyin Arslan’ın yaptığı Ankara firması– YDA İnşaat San. ve Tic. AŞ.

Bu firmanın Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ihaleleri ağırlıklı olmak üzere devletten aldığı ihalelerin toplamı 3 milyar 734 milyon lira.

Raporlarda bu konu ile ilgili eşitlik ilkesinin ihlal edildiği, 24 yıllığına verilen irtifak hakkının karşılığının yıllık ortalama 300 bin dolar kira geliri olduğu vurgulanıyor. Sadece otoparklar kiraya verilse dahi bu tutarın çok üzerinde kira geliri elde edilmesinin mümkün olduğu belirtiliyor.

Bilim yuvasında bilimi bırakın kamu kaynakları bile eriyor.

Sayın Cumhurbaşkanı “Türkiye’nin nasıl oluyor da dünyanın en büyük 500 üniversite arasında esamesi okunmuyor?” diye soruyor ya...

İşte cevabı tam da bu sebeplerdir.

Yazdıklarımızda da gördüğünüz üzere üniversitelerimize ayrılan bütçe etkin ve amacına uygun kullanılmıyor. Üniversitelerin imkânları bilimsel araştırma, bilimsel projeler yerine vakıf, kooperatif gibi usulsüz kurulan kurumlara kullandırılıyor.

Bu sebepler ile üniversitelerimizden bazıları devlete, millete, ülkeye yararlı, bilimsel araştırmalar yapan kurumlar olması gerekirken, menfaatlerin gözetildiği ticari bir işletmeye dönüştürüldü.

Umarım yazılarım ile Cumhurbaşkanı’nın sorusuna somut örneklendirmeler ile cevap vermiş olurum.

Duble Yol Duble Kayıp

AKP’nin iktidarı boyunca övündüğü konu neydi?

Duble yollar ve karayolları...

Gelin iktidar için övünç kaynağı olan karayollarının durumunu inceleyelim.

Bahsedeceğim rakamlar devletin resmi raporlarında yer alıyor.

Mesela...

2017 yılı içerisinde 138.8 milyon adet Otomatik Geçiş Sistemli (OGS) geçişten 538.6 milyon TL, 319.5 milyon adet Hızlı Geçiş Sistemli (HGS) geçişten 1.2 milyar TL olmak üzere toplamda: 1.7 milyar TL gelir elde edilmiş.

Güzel! Fakat...

2017 yılı içerisinde HGS ve OGS'den toplam 19.9 milyon adet kaçak geçiş gerçekleşmiş. Kaçak geçişler de "plakası tespit edilebilen araçların geçişleri", "plakası tespit edilemeyen araçların geçişleri" ve "yabancı plakalı araçların geçişleri" diye ayrılmış. Bu rakam da bu üç kategorinin toplamından meydana geliyor.

Bu verilere ilişkin özet tabloyu aktarıyorum:

2017 Yılı OGS Otoyol ve Köprüler Geçiş Özet Bilgisi

	ADET	TUTAR (TL)
Geçiş Sayıları ve Elde Edilen Toplam Gelir	138.815.635	538.619.314
Kaçak Geçişler (İdari Para Cezası Dahil)	8.170.333	454.157.986
Plakası Tespit Edilebilen Araç (Kaçak Geçiş)	6.873.388	380.381.829
Okunamayan Plakalı Araç (Kaçak Geçiş)	931.611	53.010.312
Yabancı Plakalı Araç Kaçak Geçişleri	365.334	20.765.845
Vergi Daireleri Tarafından Gelir Kaydedilmesi Gereken Kaçak Geçiş Tutarı		412.870.897
KGM Tarafından Gelir Kaydedilmesi Gereken Kaçak Geçiş Tutarı		41.287.089
TOPLAM TAHSİLAT		538.619.314

2017 yılında, köprü ve otoyollarda gerçekleşen toplam kaçak geçiş sonucunda kaybedilen kazanç ne kadar biliyor musunuz?

107.8 milyon!

Üstelik Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) kaçak geçiş bedeline ilişkin gelir tahakkuk kaydı yapmamış ve mali

tablolarla bunlara yer verilmemiş. KGM Sayıştay'a verdiği cevabında ise kısaca "Düzenleme için çalışıyoruz" demekle yetiniyor.

Karaman'ın Koyunu Sonra Çıkar "180 Gün Oyunu"

Gelelim "Yap-İşlet-Devret" çalışmaları devam eden 7 adet işin ayrıntılarına. Bu işler sırasıyla şunlar:

- Ankara-Niğde Otoyolu Yapım İşi
- Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu Yapım İşi
- Kuzey Marmara Otoyolu 3. Boğaz Köprüsü Dâhil Kınalı-Odayeri Arası Yapım İşi
- Kuzey Marmara Otoyolu 3. Boğaz Köprüsü Dâhil Yapım İşi
- Kuzey Marmara Otoyolu 3. Boğaz Köprüsü Dahil Kurtköy-Akyazı Arası Yapım İşi
- Çanakkale Köprüsü Yapım İşi
- Menemen-Aliaga-Çandarlı Otoyolu Yapım İşi

Sayıştay'ın yukarıda yazılı işlere ilişkin mevzuata uygun olmadığını değerlendirdiği işlemler var.

Nedir bu mevzuata uygun olmayan işlemler, aktarayım.

Şöyle ki; uygulama sözleşmelerinde yapım sürelerinin uygulama sözleşmelerinin yürürlüğe girmesi ile başlayacağı belirtilmiş. Uygulama sözleşmesinin yürürlüğe girmesi için gereken süre 180 gün.

Ancak yukarıda bahsedilen (Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu Yapım İşi hariç) diğer işlerin sözleşmelerinin 5'inci maddeleriyle işyeri tesliminin sözleşmenin imzalanmasına müteakip 10 gün içerisinde olacağı, akabinde ise 20 gün içinde işe başlanacağı belirtilmiş.

Söz konusu işlerde işletme süresi için günlük gelir garantisi veriliyor.

Bu nokta, yani "180 gün oyunu" en önemli ayrıntı.

Verilen ek işletme süresi kadar daha fazla günlük gelir garantisi verilmiş oluyor. Dolayısıyla verilen ek süre kadar işletmenin idareye devredilmesi gecikecek, bu süre zarfında işletmenin

gelirleri idare yerine görevli şirket tarafından tahsil edilecek, üstelik bu süre zarfında verilen garantiler de devam edecek.

Yani işletmeler 180 gün boyunca kendi cebine çalışacak.

Bu mevzuata aykırı işlem ile Yap-İşlet-Devret modeli ile yapılan işlerden yüklenici firmalar haksız olarak ne kadar kazanacak ve devletin, yani bizlerin cebinden müteahhit firmalara ne kadar para ödenecek dersiniz?

Buyurun Yağma Hasan'ın Böreğine...

- Ankara-Niğde Otoyolu Yapım İşi için günlük garanti para 435 bin avro
- Menemen-Aliağa-Çandarlı Otoyolu Yapım İşi için günlük garanti para 128 bin avro
- Kuzey Marmara Otoyolu 3. Boğaz Köprüsü Dahil Yapım İşi için günlük garanti para 1.8 milyon dolar
- Çanakkale Köprüsü Yapım İşi için günlük garanti para 852 bin avro

Şimdi 180 günle çarpalım.

- Ankara-Niğde Otoyolu Yapım İşi: $180 \text{ gün} \times 435 \text{ bin avro} = 78 \text{ milyon avro}$
- Menemen-Aliağa-Çandarlı Otoyolu Yapım İşi: $180 \text{ gün} \times 128 \text{ bin avro} = 23 \text{ milyon avro}$
- Kuzey Marmara Otoyolu 3. Boğaz Köprüsü Dahil Yapım İşi: $180 \text{ gün} \times 1.7 \text{ milyon dolar} = 323.8 \text{ milyon dolar}$
- Çanakkale Köprüsü Yapım İşi: $180 \text{ gün} \times 852 \text{ bin avro} = 153 \text{ milyon avro}$

Yap-İşlet-Devret modeli ile yapımı devam eden işlere ödenecek günlük garanti paradan bahsediyorum. Hani iktidarın “Devletin cebinden bir kuruş çıkmıyor” dediği projeler bunlar.

Avrasya Tüneli, Osmangazi Köprüsü, Yavuz Sultan Selim Köprüsü gibi Yap-İşlet-Devret modeli projelerin garanti miktarları bilinmekte, ancak yeni yapılacak olanların bilinmemektedir.

Bu rakamları da ilk kez burada okuyorsunuz.

Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu Yapım İşi hariç, dört adet yapım işinin uygulama sözleşmesinin 180 gün içerisinde yürürlüğe girmesi gerekmesine rağmen, bu süre görevli şirketlerin kusu-ruyla aşılmış. Buna rağmen, görevli şirketlere uygulama sözleş- mesinde öngörülen yaptırımlar uygulanmamış.

Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyol Yapım İşi hariç olmak üze- re, yukarıda yazılı olan 6 adet yapım işinin sözleşmelerinin yü- rürlüğe girme aşamaları incelenmiş.

“Kuzey Marmara Otoyolu 3. Boğaz Köprüsü Dâhil Kınalı- Odayeri Arası Yapım İşi ile Kuzey Marmara Otoyolu 3. Boğaz Köprüsü Dâhil Kurtköy-Akyazı Arası Yapım İşleri” hariç olmak üzere, diğer 4 işin uygulama sözleşmelerinin yürürlüğe girmesi işlemlerinin mevzuata uygun olmadığı tespit ediliyor.

Öncelikle; “Kuzey Marmara Otoyolu 3. Boğaz Köprüsü Dâhil Kınalı-Odayeri Arası ve Kuzey Marmara Otoyolu 3. Bo- ğaz Köprüsü Dâhil Kurtköy-Akyazı Arası Yapım İşleri”nin uy- gulama sözleşmeleri, 2016 darbe girişiminden 10 gün önce im- zalanmış.

Bu hususun kredi bulmayı dolayısıyla sözleşmenin yürürlü- ğe girmesini geciktireceği aşikâr.

Zaten bu gerekçeden dolayı görevli şirketlere işletme süre- sinden düşülmemek üzere ek 180 gün süre verilmiş. Bu hususun mevzuata uygun olduğu belli.

Kabul edilebilir bir durum.

Ancak, geriye kalan dört adet yapım işinin kredi bulma süreçleri incelendiğinde; her bir görevli şirket “diğer ülkelerin olumsuz tavırları, dış dünyadaki ekonomik darboğaz” gibi muğlak ve tam olarak gerekçelendirilemeyen, aynı zamanda ispat edilemeyen ifadelerle işletme süresinden düşülmemek kaydıyla ek süre istemiş. Üstelik bu talepler idare tarafından olumlu karşılanmış.

Bu konunun ise uygulama sözleşmesine aykırı olduğu açık. Yapılan incelemede, ek süre verilmesini gerektirecek herhangi bir bulguya rastlanılmamış, belge sunulmamış, görevli şirket- ler kusurları olmadığını açık olarak ispat edememişler. Muğlak

ifadeler kullanmışlar, buna rağmen işletme süresinden düşülmemek kaydıyla her birine 180 gün ek süre yine de verilmiş.

Şurayı unutmayın her bir ek sürenin ücreti vatandaşın cebinden çıkıyor.

Dolayısıyla, her bir görevli şirket haksız olarak 180 gün fazla “işletme hakkı” kazanmış.

Verilen ek süre zarfında işletmenin idareye devredilmesi ve bu süre zarfında garantinin verilmemesi hâlinde, sözleşme süresi sonunda düzeltilmediği takdirde, idarenin sağlayabileceği kazancı (mahrum olabileceği gelir kaybını) aşağıda yapım işleri itibarıyla sıraladım:

- Ankara-Niğde Otoyolu Yapım İş: 180 gün x 435 bin 500 avro= 78 milyon avro
- Menemen-Aliaga-Çandarlı Otoyolu Yapım İş: 180 gün x 128 bin 450 avro= 23 milyon avro
- Kuzey Marmara Otoyolu 3. Boğaz Köprüsü Dâhil Yapım İş: 180 gün x 1.7 milyon dolar= 323.8 milyon dolar
- Çanakkale Köprüsü Yapım İş: 180 gün x 852 bin avro= 153 milyon avro

Rakamlara bir daha göz atın isterseniz!

Bu rakamlar müteahhit firmaların sizin, bizim çocuklarımızın kazancından, geleceğinden fazladan haksız şekilde alacakları para...

Sayıştay bu durum ile ilgili sonuç kısmında şunları yazıyor:

“Ülkemizde yaşanan darbe girişiminin ana kredinin temini noktasında bankalarla yapılacak olan yüksek miktartlı kredi görüşmelerini olumsuz etkilediğini ayrıca dövizde yaşanan dalgalanmaların finans piyasasındaki kredi değerlendirmelerine yansımaları olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca bazı kredi kuruluşlarının da art niyetli olduklarını belirtmişlerdir.

İdarenin verdiği bu cevaba katılmak mümkün değildir. Zira idare denetim esnasında verilen bilgi ve belgelerden farklı bir doküman sunmamış, görevli şirketler kusurları olmadığını açık olarak ispat edememiş, muğlak ifadeler kullanmış, buna rağmen

işletme süresinden düşülmemek kaydıyla her birine 180 gün ek süre vermiştir. Dolayısıyla, her bir görevli şirket haksız olarak 180 gün fazla işletme hakkı kazanmıştır.”

Usulsüzlükler Bitmiyor...

İktidarın prestij projelerinden biri de YİD modeli ile yapılan Gebze-Orhangazi-İzmir (İzmit Körfez Geçişi ve Bağlantı Yolları Dâhil) Otoyolu Yapım İşi.

Bu projede de işin 180 gün içerisinde yürürlüğe girmesi gerekmesine rağmen, bu süre görevli şirketin kusuruyla aşılmış. Buna rağmen, görevli şirkete uygulama sözleşmesinde öngörülen yaptırımlar uygulanmamış.

Söz konusu işlerde işletme süresi için günlük gelir garantisi verildiğinden, verilen ek işletme süresi kadar daha fazla günlük gelir garantisi verilmiş. Dolayısıyla verilen ek süre kadar işletmenin idareye devredilmesi gecikecek. Bu süre zarfında işletmenin gelirleri idare yerine görevli şirket tarafından tahsil edilecek, üstelik bu süre zarfında verilen garantiler de devam edecek.

Yani milyonlarca lira şirketin cebine girecek.

Verilen ek süre zarfında işletmenin idareye devredilmesi ve bu süre zarfında garantinin verilmemesi hâlinde, sözleşme süresi sonunda düzeltilmediği takdirde, idarenin sağlayabileceği kazanç (mahrum olabileceği gelir kaybı) ise 2017 yıl sonu fiyatlarıyla günlük garanti ödeme tutarı 7.5 milyon lira olarak hesaplanıyor. Vatandaşın, devletin ise bu işte 178×7.5 milyon lira, toplamda 1.3 milyar lira kaybı oluyor.

Bu noktada bir olay daha var...

Sözleşmelerde ve projelerde “yapım süresi” kavramı ile “işletme süresi” kavramları farklı. Biri işin inşaat süresini ifade ederken diğeri de iş bittikten sonra geçen para kazanma dönemini anlatıyor.

Ek süre olarak verilen söz konusu “yapım sürelerinin” ek süre olarak verilmemesi hâlinde ise iş değişiyor.

Burada da görevli şirketlerin sözleşmede yer alan “yapım süresini” kullanması gerekcekken bu süre verilmekle işletme süresinden düşülmesi gereken yapım süresi düşülmemiş. Söz konusu işlerde işletme süresi için günlük gelir garantisi verildiğinden, verilen ek işletme süresi kadar daha fazla günlük gelir garantisi verilmiş.

Yani verilen ek süre kadar, işletmenin idareye devredilmesi gecikecek, bu süre zarfında işletmenin gelirleri de “idare” yerine “görevli şirket tarafından” tahsil edilecek. Üstelik bu süre zarfında verilen garantiler de devam edecek.

Yağlı balı...

Verilen ek süre zarfında ise işletmenin idareye devredilmesi ve bu süre zarfında garantinin verilmemesi hâlinde de devlet çok büyük bir gelir kaybına uğrayabilir. Söz konusu rakam çok büyük, idarenin sağlayabileceği kazanç (yani mahrum olabileceği gelir kaybı) 2017 yıl sonu fiyatlarıyla en az 7.5 milyon lira x 439= 3.3 milyar lira gelir kaybı demek oluyor.

Sayıştay uyarıyor...

Görevli şirket kendisine verilen fazla işletme süresi içinde otoyol hizmet tesislerini de işletecek ve gelir elde edecek. Söz konusu gelir henüz oluşmadığından hesabı yapılamamış.

Ayrıca, 2015 yılı Haziran sonu itibariyle, 1 milyar 651 milyon TL kamulaştırma bedeli ödenmiş olup, ilk 400 milyon lirayı görevli şirketin ödemesi gerekirken, kamulaştırma bedelinin idare tarafından ödendiği tespit edilmiş. Ancak, söz konusu tutar daha sonraki tarihlerde idareye ödenmiş.

Bu nedenle de Sayıştay, 2010 yılı itibariyle kamulaştırmaların başladığı ve görevli şirket tarafından yapılması gereken ödemelerin idarece yapıldığı, söz konusu ödemelerin daha sonra görevli şirket tarafından idareye ödendiği düşünüldüğünde, görevli

şirkete kullandırılmış olan fonun yasal faizinin görevli şirketten talep edilmesinin uygun olacağı gerektiğine hükmediyor.

Kamulaştırma davaları ile ilgili mahkeme masraflarının kamulaştırma bedelinden tamamen ayrı ve bağımsız bir gider kalemi olmasına rağmen, yapılan incelemelerde; kamulaştırma davaları ile ilgili mahkeme masraflarının tamamının Karayolları tarafından üstlenildiği görüldü.

Masrafların toplam tutarı sadece 2015 yılında 1 milyon liradan fazla.

Yazık, her gün 10-12 saat çalışıp vergi ödeyen şu vatandaşın emeğine yazık!

Yukarıda Bahsettiğimiz İhaleleri Alan Firmalar Kimler Peki?

Ankara-Niğde Otoyolu Yapım İşi

275 km'lik 3 gidiş 3 gidiş otoyol ve 55 km bağlantı yolu bulunan Ankara-Niğde Otoyolu'nun YİD modeli ile ihalesini ERG İnşaat-Seza İnşaat ortak girişimi 4 milyar 031 milyon TL bedel ile almıştır.

ERG İnşaat Sahibi Müfit Erbilgin. Şirketin Yönetim Kurulu Başkanı ise kardeşi Vural Erbilgin. Pi Makina adlı bir de yan kuruluşları bulunuyor. Daha önce gerçekleştirilen Akkuyu Nükleer Santral İhalesi'ne de teklif veren 6 yatırımcıdan biri olmuş ve diğer 5 firma ihaleden bir anda çekilmişti.

Buyurun şimdi cenaze namazına!

Müfit Erbilgin, çevre örgütü TEMA Vakfı'nın kurucu üyelerinden! Yani bir tarafta doğayı koruyup güzelleştirmek için TEMA kurucusu oluyor diğer taraftan doğa katili nükleer santralin yapım işini alıyor! Kafayı yememek elde değil!

Seza İnşaat firma sahipleri ise Sezai Açık ve eşi Yasemin Açık'tır. (Firma ile ilgili detaylı bilgiler için sayfa 55-56'ya bakabilirsiniz.)

Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu Yapım İşi

İhaleyi Nurol-Özaltın-Makyol-Astaldi-Yüksel-Göçak ortak girişimi 10 milyar lira bedel ile kazandı.

9 Nisan 2009 tarihinde ihale gerçekleştirildi. Sözleşme 27 Eylül 2010 tarihinde imzalandı. Nurol-Özaltın-Makyol-Astaldi-Yüksel-Göçak ortak girişimi, yapım+işletme süresi olarak 22 yıl 4 aylık bir teklif verdi.

Ortak girişim, yapım ve işletme faaliyetlerini yürütmek üzere 20 Eylül 2010 tarihinde Otoyol Yatırım ve İşletme AŞ adında bir şirket kurdu. Otoyol Yatırım AŞ yapım işleri 15 Mart 2020 yılında bitecek 15 Temmuz 2035 yılına kadar Gebze-Orhangazi-İzmir otoyolunu işletmekle görevlendirildi.

Projede 4 ayrı kesim üzerinden garanti verildi.

- Gebze-Orhangazi için günlük 40.000 otomobil,
- Orhangazi-Bursa (Ovaakça Kavşağı) için günlük 35.000 otomobil,
- Bursa (Karacabey Kavşağı) Balıkesir/Edremit ayrımı için günlük 17.000 otomobil,
- Balıkesir-Edremit ayrımı-İzmir için günlük 23.000 otomobil geçiş garantisi verildi.

Kuzey Marmara Otoyolu 3. Boğaz Köprüsü Dâhil Kınalı-Odayeri Arası Yapım İşi

4 Mayıs 2016 tarihinde yapılan İhaleyi Kolin-Kalyon Ortak Girişimi kazandı. Ortak girişim işletmeyi AVRUPA OTOYOLU YATIRIM VE İŞLETME AŞ ile yapıyor. Yapım süresi dahil olmak üzere teklif edilen süre 7 yıl 9 ay 12 gündür. 71,5 km otoyol ana gövde ve 20 km Bağlantı yolu olmak üzere toplam 91,5 km uzunluğunda. Kınalı-Odayeri arasındaki otoyol kısmında ise geçiş ücreti 10,5 lira artı KDV olarak belirlendi.

2005-2018 yılları arasında Kolin İnşaat'ın devletten aldığı ihalelerin toplamı 9 milyar lira ve 9 milyar avro.

2005-2018 yılları arasında Kalyon İnşaat'ın devletten aldığı ihalelerin toplamı 10 milyar lira ve 8 milyar avro.

Öyle bir solukta geçilebilecek bir rakam mı bu?

Önce bu rakamı düşünün sonra da kitabın başında anlattığım pencereleri naylonlu evde zatürreden ölen 40 günlük bebeği...

Yurtkunamıyorum.

Ama yazmaya, anlatmaya devam etmek zorundayım.

Kuzey Marmara Otoyolu 3. Boğaz Köprüsü Dâhil Yapım İşi

İhale 20 Nisan 2012 tarihinde yapıldı. İhaleyi IC İçtaş-İtalyan firma Astaldi JV ortak girişimi 4 milyar 500 milyon TL bedel ile aldı. Yapım dahil işletme süresi 10 yıl 2 ay 20 gün olarak belirlendi. İş detayı ise Odayeri-Paşaköy arasında yaklaşık 115 kilometre otoyol ve bağlantı yolu ile 3. Boğaz Köprüsü'nün yapımı şeklinde planlandı.

Bu arada...

IC İçtaş Firması 2011-2018 yılları arasında devletten yaklaşık olarak toplam 7 milyar lira ihale aldı. Beton dökmek yerine 2011 yılından itibaren 7 milyar liraya çiftçiler desteklenseydi, soğanı, patatesi şimdi daha ucuza satın alabilirdik.

Devam.

Kuzey Marmara Otoyolu 3. Boğaz Köprüsü Dâhil Kurtköy-Akyazı Arası Yapım İşi

Kuzey Marmara Otoyolu ihalesinin sonucunda kazanan Limak-Cengiz Ortak Girişimi olmuştur. KMO ANADOLU OTOLYOL İŞLETME AŞ adı ile işletilecektir.

Toplam 169 kilometre. Kurtköy'de başlıyor, Akyazı'da bitiyor. 2x4 yani 4 şerit gidiş, 4 şerit geliş. 4,5 milyar Türk lirası.

169 km'lik Kurtköy-Akyazı arası kısım için geçiş ücreti 19 lira artı KDV olarak belirlendi.

Yapım ve işletme süresi toplam 6 yıl 9 ay 12 gün olarak belirlendi.

Yeniden hatırlatalım!

2007-2017 yılları arasında Cengiz İnşaat'ın devletten aldığı ihalelerin toplamı 13.8 milyar lira ve 7.8 milyar avro.

2007-2017 yılları arasında Limak'ın devletten aldığı ihalelerin toplamı 15 milyar lira ve yaklaşık 8 milyar avro.

Çanakkale Köprüsü Yapım İşi

İhaleyi Daelim (Kore)-Limak-SK (Kore)-Yapı Merkezi OGG kazandı. Ortak girişim grubu köprü ve otoyol için toplam 16 yıl 2 ay 12 gün süre teklif etti. Böylece en kısa sözleşme süresini teklif eden grup ihaleyi kazanmış oldu. Daelim-Limak-SK-Yapı Merkezi 10 milyar lira, 5,5 yıllık yapım süresine 16 yıl 2 ay 12 gün teklifi ile ihaleyi kazandı.

2004-2017 tarihleri arasında köprü işi hariç Yapı Merkezi Devlet Demiryolları ağırlıklı olmak üzere aldığı ihaleler yaklaşık toplamı 3.9 milyar lira.

Menemen-Aliağa-Çandarlı Otoyolu Yapım İşi

İhaleyi IC İçtaş İnşaat-Kalyon İnşaat-Astaldi S.p.A. ortak girişimi aldı. İhale muhteviyatı otoyolun uzunluğu: 78 kilometre (bağlantı yolları dahil). Ortak girişim ihaleyi 1 milyar 437 milyon 995 bin 305 TL, bedel ve işletme süresi olarak 9 yıl 10 ay 11 gün ile kazandı.

Nasıl?

Muhteşem değil mi?

Bu paraları verebilmek için yurt dışından yüksek faiz ile paralar buluyoruz. Türkiye'de doğan her çocuk, doğduğu andan itibaren 9 bin 570 lira borç ile doğuyor. Bu paralar ile kaç tane fabrika kurulur, kaç kişi istihdam edilir varın siz düşünün.

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde Yok Yok

Sayıştay raporlarından çok şeyler öğreniyoruz çok...

Mesela, Vakıflar Genel Müdürlüğü (VGM) raporlarında geçen bir bilgi oldukça dikkatimi çekti.

Sayıştay, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 1991 yılında imzalanan 49 yıl süreli Restorasyon Karşılığı Kiralama İş'i'ni incelemiş. İnceleme sonucunda, söz konusu restorasyon işinin

hâlâ tamamlanmadığı ve ilgili sözleşmeye geçici kabule ilişkin bir hüküm konulmadığı, dolayısıyla işin geçici kabulünün yapılamadığını tespit etmiş.

Raporda yer alan ayrıntılardan aktarayım.

Söz konusu sözleşme ile İstanbul Bebek Mahallesi Yoğurtçu Zülfü Sokağı'nda bulunan çeşitli parseller firma tarafından işletilmek üzere 49 yıllığına restorasyon karşılığı kiraya verilmiş. Ancak çok sayıda ada ve parsel olması ve sözleşmedeki bazı hususların açık bir şekilde düzenlenmemesi nedeniyle yükleniciye yer tesliminin parça parça yapıldığı görülüyor.

Aşağıda yer alan tablo, işin teslim ve bitiş zamanı hususundaki anlaşmazlık mahkemeye yansıdığından, söz konusu mahkeme dosyası ekindeki bilirkişi raporundan alınmış:

Yer Teslimi Bilgileri

Kapı No	Eski	Parsel	Proje No	Teslim Tarihi		Alan
1A	25	10	10A	Teslim edildi, teslim belgesi yok		219,00
1B	27	10	10B	13.08.1998 (Kısmi Teslim)	08.06.2006 (Son Teslim)	193,00
1C	29	10	10C	26.02.1999 (Kısmi Teslim)	31.03.2006 (Kısmi Teslim)	177,00
1D	23	10	10D	01.07.1998		799,00
1E	23(C3)	10	10E	01.07.1998 (Kısmi Teslim)	20.02.1998 (Son Teslim)	1.204,00
1F	23(C2)	10	10F	20.02.1998		1.548,00
1G(Yapılı Kısım)	23(C1)	10	10G	20.02.1998 (6 no.lu parselde kalan kısım hariç)		*
1H	23(C4)	10	10H	01.07.1998		901,00
1I	23	10	10I	01.07.1998		45,00
1J	23	10	10J	01.07.1998		22,00
1K	23(C5)	10	10K	20.02.1998		143,00

Ada ve parsellerin teslim zamanları ve işin bitiş süresi konusunda yargı süreci devam ediyor. Mahkeme tarafından henüz bir karar verilmemiş.

Restorasyon işini yapacak olan firma ile yapılan sözleşmeye göre, şirket imar durumunun kesinleşmesinden sonra en geç 24 aylık bir süre içerisinde inşaatı tamamlayıp işletmeye açmayı ve proje kapsamındaki inşai işleri yürütmeyi ve tamamlamayı kabul ediyor aslında.

Sonrasında Sayıştay söz konusu araziye gidip inceleme yapıyor...

Yapılan incelemede, sözleşmenin 1991 yılında imzalanmasına ve inşaat süresinin 24 ay olmasına rağmen söz konusu projenin hâlâ bitirilmediği tespit ediliyor. Yüklenici tarafından ilk proje otel benzeri bir işletme yapılmak üzere sunulmuş, ancak günümüz itibarıyla projenin tamamlanmadığı tespit edilmiş.

Sayıştay raporunda konu ile ilgili "Her ne kadar yüklenici teslimi sıkıntılı olan ada parseller yüzünden gecikme olduğunu iddia etse de diğer ada ve parseller açısından da proje tamamlanmamıştır" ifadelerini kullandı.

Diğer taraftan yapımı biten inşaatlara ilişkin geçici kabul yapılmamış, sözleşme hükümlerine bakıldığında sözleşmede geçici kabul yapılmasına ilişkin hiçbir düzenlenmenin yer almadığı görülüyor. Oysaki işin sözleşmesinde belirlenen zamanda tamamlanıp geçici kabule hazır hale getirilmemesi durumunda, gecikilen her takvim günü için sözleşmesinde öngörülen günlük gecikme cezası uygulanmalıydı.

Neyse kısacası...

Yüklenici, inşaatla ilişkin yükümlülüklerini yıllarca tam olarak yerine getirmedeği gibi, idare tarafından yüklenicinin sorumluluklarını yerine getirmemesine ilişkin bir yaptırım da uygulanamamış.

Bizim bütün meselemiz de bu zaten.

Sayıştay, "Bu şartlar altında; söz konusu sözleşme hükümleri ve idarenin yetki kullanımındaki aksaklıklar nedeniyle projeden elde edilmesi öngörülen faydanın gecikmesi, hatta bir kısım

faýdanın elde edilememesi riskinin ortaya çýktýýý deęerlendirilmektedir” deniyor raporda.

VGM ise cevap olarak dikkat çeken ifadeler kullanýyor:

“Bahse konu Yap-İşlet-Devret modeli ile ihale edilen sözleşmenin başlangıcı 1991 yılına dayandığından, süreç içerisinde kontrollük teşkilatları sıklıkla değişmiştir. Geline süreçte sözleşme hükümlerinin esas olarak alınmasından dolayı kontrollüğümüzce kabul işlemleri yapılmamış ve buna ilişkin gerekli yaptırım uygulanamamıştır. Ancak uygulama süreci kontrollük teşkilatımız tarafından takip edilmiştir.”

Yorum sizin...

Çünkü kamu idaresi göndermiş olduğu savunmasında özetle, söz konusu ada parseller üzerinde bazı bölümlerin restorasyonlarının tamamlandığını, bazı bölümlerin ise tamamlanmak üzere olduğunu, havuz ve spor kulübü, sarnıç (restoran) ve kulüp ofis binası kısımlarının ise işletmeye açılmış olduğunu anlatıyor.

Ancak bulguda da belirttiğimiz gibi, sözleşme hükümlerine göre kiracı imar durumunun kesinleşmesinden en geç 24 aylık bir süre içerisinde inşaatı tamamlayıp işletmeye açmak durumunda.

Söz konusu arazi üzerinde yapılan yerinde incelemede sözleşmenin 1991 yılında imzalanmasına rağmen otel benzeri işletme projesinin hâlâ bitirilmediği tespit edilmiş. Her ne kadar yüklenici teslimi sıkıntılı olan ada parseller yüzünden gecikme olduğunu iddia etse de diğer ada ve parseller açısından da proje tamamlanmamış. Sözleşmede geçici kabul yapılmasına ilişkin hiçbir düzenlenme de yer almadığı için yapımı biten inşaatlara ilişkin geçici kabul yapılmamış. İdare tarafından yüklenicinin sorumluluklarını yerine getirmemesine ilişkin bir yaptırım da uygulanamamış.

Gelelim bam teline...

Sözleşme hükümlerine göre söz konusu yapıların işletmeye açılması ve kiracıların elde edecekleri işletme gelirlerinden aslında VGM'ye pay aktarılması gerekiyor. Ancak belirtilen nedenlerle, normal şartlar altında konumu itibarıyla yüksek tutarda

kâr edilmesi mümkün olan söz konusu projeden elde edilmesi öngörülen fayda ortaya çıkmıyor.

Yani buradan bile yıllar yılı bir rant elde ediliyor.

KOBİ Olma Şartları Yanlış Belirlenirse...

Her kriz döneminde Ekonomi Bakanı çıkıp Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeleri (KOBİ) rahatlatmak için verilecek kredilerden bahseder. En son 2017-2018 döneminde Kredi Garanti Fonu'ndan (KGF) KOBİ'lere ertelemeli kredi kampanyası başlatılmıştı hatırlarsanız. Aranan şartların içinde KOBİ olma şartı aranmıştı.

KGF Genel Müdürü İsmet Gergerli *Dünya* gazetesine verdiği röportajda, "KGF'nin 1 Haziran 2018 itibarıyla verdiği kefalet tutarı '233.2 milyar liraya ulaştı' " diye belirtmişti. Hatta 35 milyar liralık destek içeren son dilimin 5 milyar lirasının ihracat ve döviz kazandırıcı faaliyetlere ayrıldığını dile getiren İsmet Gergerli, 30 milyar lirasının ise KOBİ ve KOBİ dışı şirketlere işletme kredisi şeklinde kullanıma sunulduğunu anlatmıştı.

11 Mayıs 2018'den bu yana söz konusu destekten 22 bin 214 firmanın 11.6 milyar liralık destek aldığını ifade eden Gergerli, "Bunun 1.2 milyar lirasını ihracatçılar, 10.4 milyar lirasını ise diğer şirketler kullandı" demişti.

Sayıştay, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı'na yapmış olduğu denetimlerde KOBİ şartlarının yanlış belirlendiğini ve Türkiye'de kaç tane KOBİ olduğuna dair verilerin eksik ve doğru olmadığını tespit etti.

Evet evet yanlış okumadınız.

KOBİ şartları yanlış belirlenmiş ve KOBİ'lere ait bütün veriler yanlışmış!

Gelin hep birlikte Sayıştay'ın tespitlerini okuyalım:

"Ülke ekonomisi için böylesine önem taşıyan KOBİ'lere yönelik stratejik hedeflerin hayata geçirilmesi için KOBİ

tanımına dayalı veriler son derece önem arz etmektedir. Zira sağlıklı durum analizi yapabilmek, KOBİ'lere yönelik politikaları uygulayabilmek ve değerlendirebilmek için bu verilere ihtiyaç bulunmaktadır.

Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik gereğince KOBİ; '250 kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri 40 milyon Türk lirasını aşmayan ve bu Yönetmelikte mikro işletme, küçük işletme ve orta büyüklükteki işletme olarak sınıflandırılan ekonomik birimler veya girişimlerdir.

KOBİ'ler kendi içerisinde mikro, küçük ve orta büyüklükte olmak üzere ölçeklere ayrılmaktadır. Yönetmelik gereğince mikro işletme, on kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri bir milyon Türk lirasını aşmayan işletmeleri; küçük işletme, elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri sekiz milyon Türk lirasını aşmayan işletmeleri; orta büyüklükteki işletme ise iki yüz elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri kırk milyon Türk lirasını aşmayan işletmeleri ifade etmektedir.

Denetimler sırasında yukarıda bahsedilen KOBİ tanımına ve ölçek yapısına uygun KOBİ verisinin bulunmadığı anlaşılmıştır. Her ne kadar KOSGEB veri tabanına kayıtlı işletmeler için bu veriler bulunsun da KOBİ'lerin ancak sınırlı bir oranı bu veri tabanına kayıtlıdır. Gerek Türkiye gerek bölge gerekse il ve sektör bazlı temel KOBİ verileri yeterli doğrulukta üretilmemektedir."

Sayıştay bu konu hakkındaki raporunda "KOBİ sayısı sadece çalışan sayısına göre değil aynı zamanda net satış hasılatı ile mali bilanço değerlerine bağlı olarak hesaplanmalıdır" diyor.

Netice itibarıyla, çalışan sayısı bilgisinin yanında net satış hasılatı veya bilanço değerlerini de içeren sağlıklı KOBİ verisi

TÜİK tarafından üretilmiyor. Bu temel eksiklik KOBİ'lere yönelik sağlıklı verilerin bulunmadığı, dolayısıyla açıklanan KOBİ sayıları başta olmak üzere birçok verinin gerçeği yansıtmadığı anlamını taşıyor.

Düşünebiliyor musunuz; binlerce KOBİ denilen işletmeye milyarlarca lira fon sağlanıyor ama daha sonradan kimin gerçekte ne kadar KOBİ olduğu bilinmiyor.

Bu verilere dayalı olarak yapılan uygulamalar beraberinde hatalı sonuçları getiriyor. Örneğin, 2016 yılı içerisinde uygulanan 15 bin işletmeye sıfır faizli kredi destek uygulamasında KOBİ tanımını tam olarak karşılamayan TÜİK verileri kullanılmış, dolayısıyla il kotaları gerçek KOBİ sayılarına göre tespit edilememiş.

Skandal!

Yasa gereği KOSGEB koordinasyonunda KOBİ'lere yönelik ihtiyaç duyulan temel verilerin neler olduğunun tespiti sonrasında bu verilerin TÜİK tarafından üretilmesi ve paylaşılması gerekiyor. Bu konu 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda TBMM'nin bilgisine sunulmuş, ancak 2017 yılında bu konuda bir gelişme sağlanamamış olması da ayrıca krizin bir başka boyutu.

KOSGEB ise cevabında özetle; kurumun hiçbir zaman resmi istatistik yayımlanmasından sorumlu bir kuruluş olmadığı, bu görevin TÜİK'e ait olduğu, TÜİK'e ulusal ve kurumsal ihtiyaçların iletildiği belirtilmişse de KOSGEB'in, küçük ve orta ölçekli işletmelere işlerini geliştirmeleri için hibe ve kredi destekleri veren bir kurum olduğunu söylüyor.

TÜİK tarafından oluşturulacak KOBİ istatistiklerinin, KOBİ Tanımı Yönetmeliği'nde yer alan kriterlere uygun olarak üretilbilmesine yönelik KOSGEB ile TÜİK, GTB ve Gelir İdaresi Başkanlığı arasında ortaklık bilgisi, çalışan sayısı ve mali rakamların temini hususunda hâlihazırda çalışmalar yürütüldüğü ifade edilmişse de buna ilişkin kanıtlayıcı belge Sayıştay'a sunulamamış.

2016 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda bu konuya dikkat çekilerek TBMM'nin bilgisine sunulmuş, ancak 2017 yılında da

bu konuda kurumun attığı adımlar olumlu değerlendirilse de sorunların çözümü açısından yeterli olmadığı anlaşılmış.

Vatandaş Takır Takır Vergiyi Öderken EPDK Tahsil Edemiyor

Devletin kamu kaynaklarını yasaların gerektirdiği çerçevede kullanmayan bir diğer kurumu da Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, yani EPDK...

EPDK'nın şöyle bir sorunu var: Kestiği cezaları tahsil edemiyor!

Yapılan denetimlerde; beş yıllık dönem içerisinde kurul tarafından verilen toplam 3.7 milyar lira tutarındaki idari para cezasının ancak yüzde 2,67'lik kısmının tahsil edilebildiği ortaya çıktı. Verilen cezaların yüzde 66,67'lik kısmı hakkında dava açıldığı ve davası sonuçlanan cezaların %96,4'ünün mahkemelerce iptal edilmesi de ayrıca tartışma konusu.

Bunlara ek olarak cezanın 1.2 milyar lira tutarındaki diğer önemli bir kısmı hakkında dava açılmadığı veya açılan davaların EPDK lehine sonuçlandığı durumlar var. Bu durumlarda ceza kararı mahkemelerce onaylansa bile, yani tahsilat için yasal hiçbir engel kalmadığı hâlde cezaların tahsil edilmediği tespit edildi.

Beş yıllık dönemde EPDK tarafından toplam 3.7 milyar lira tutarında idari para cezası verilmiş. Ancak bu tutarın yalnızca 100 milyon liralık kısmı tahsil edilmiş. 3.6 milyar liralık kısmı tahsil edilememiş. Oransal olarak bakıldığında, belirtilen dönemde verilen para cezalarının yüzde 97,33'ü tahsil edilememiş.

İlgililerden tahsil edilen toplam 100 milyon 119 bin TL tutarındaki para cezasının, 93 milyon 920 bin TL'lik kısmı EPDK'ya, 6 milyon 198 bin TL'lik kısmı vergi dairesine ödenen tutarlardan oluşuyor.

İdari para cezalarının (İPC) sektörel dağılımına göre, yüzde 82,17'lik oranla petrol piyasası ilk sırada yer alıyor. Petrol piyasasını yüzde 7,88 LPG, yüzde 7,41 kaçakçılık, yüzde 2,26 elektrik, yüzde 0,27 doğalgaz piyasaları takip ediyor.

Sayısal olarak bakıldığında, dava açılan 3 bin 389 adet idari para cezasının:

- 1.5 milyar lira tutarındaki bin 607 adedinin mahkeme kararıyla iptal edildiği,
- 731 milyon lira tutarındaki bin 339 adedi hakkında dava sürecinin devam ettiği,
- 23 milyon lira tutarındaki 122 adediyle ilgili iptal talebinin mahkemece reddedildiği,
- 57.1 milyon lira tutarındaki 82 adedi hakkında tahsilat için vergi dairesine yazıldığı,
- 32.9 milyon lira tutarındaki 85 adedi için dava açılması sebebiyle tahsilatı durdurma yazısı yazıldığı,
- 76 milyon lira tutarındaki 154'ünün ise diğer kalemlerden oluştuğu görülüyor.

Rakamlar inanılmaz değil mi?

Mahkeme kararı ile iptal olan rakam 1.5 milyar lira. Yani eski para ile 1.5 katrilyon lira. Sayıştay'ın denetiminde EPDK'nın verilen para cezalarının ancak yüzde 3'ünü tahsil ettiği görülüyor.

Sayıştay bu durum ile ilgili ilginç ifadeler kullanıyor:

“Devasa büyüklüğe ulaşan ve yıllardır tahsil edilmeyerek sürüncemede kalan bu cezaların tahsil edilememesinin; bir tarafta yüksek faizlerle borçlanılarak finanse edilen Genel Bütçe için önemli bir kaynaktan mahrum kalınmasına, diğer taraftan sektör üzerinde düzenleme ve denetleme yetkisi olan EPDK'nın etkinliğini zayıflatmasına yol açtığı değerlendirilmektedir.”

Bir kamu kurumu nasıl olur da mahkemede açtığı davaların hemen hemen neredeyse hepsini kaybeder?

Verilen idari para cezalarına karşı bu kadar çok dava açılması ve davaların neredeyse tamamına yakınının kaybedilmiş olması olağan bir sonuç değildir.

Sayıştay nedenlerini sorguluyor tabii ki.

Çıkardığı sonuçlar şöyle:

- 1- Kurumun idari para cezalarına ilişkin uygulamalarını sorgulamasını ve gözden geçirmesini gerektirdiği;

2- Mahkemelerce verilen iptal kararlarının önemli bir kısmının usul yönünden görülen eksikliklerden kaynaklandığı, bu eksikliklerin;

- a) İlgili yönetmelik uyarınca yürütülen soruşturmaların mahkemelerce son zamanlarda soruşturma olarak kabul edilmemesi,
- b) Petrol Piyasası Kanunu kapsamında üst sınırdan verilen para cezalarında mahkemelerin gerekçe araması,
- c) Cezalara ilişkin yazılı savunma istem yazılarının posta memuru tarafından usulüne uygun tebliğ edilmemesi,
- d) Yeterli derecede adres araştırması yapılmadan ilanen tebliğ yoluna gidilmesi gibi temel sebeplerden dolayı para cezalarına karşı açılan davalarda esasa girmeden verilen cezaların iptal edildiğini Sayıştay tespit etmiştir.

EPDK'nın ceza kestiği ve hakkında dava açılmamış, dava açılıp da iptal edilen, iptal kararları onanan 1.2 milyar lirasının ilgili vergi dairelerince tahsil edilmediği tespit edilmiş. EPDK tüm vergi dairelerine, Gelir İdaresi Başkanlığı'na yazılar yazmış ama yeterli cevabı alamamış.

Her iki dönemi (2005-2012 ve 2013-2017) birlikte değerlendirdiğimizde, 13 yılda verilen idari para cezalarının toplam tutarının 6.8 milyar lira gibi inanılmaz bir rakama ulaştığını görüyoruz. Yapılan tahsilatın ise 307 milyon 280 bin TL (%4,5) olduğu, yasal bir engel bulunmadığı hâlde tahsil edilmeyen tutarın ise 2.4 milyar lira olduğu resmi raporlara yansıyor.

Vatandaşın, küçük esnafın bırakın 2.4 milyar lira gibi bir uçuk parayı, devlete olan 100 TL borcunu tahsil etmek için vergi daireleri inanılmaz sıkı çalışırlar. Ama gelin görün ki vatandaşına, küçük işletmelere şahin olan kurumlarımız bu kadar büyük meblağlı alacaklarını yıllardır tahsil etmiyor ya da edemiyor.

EPDK'nın kesmiş olduğu cezaların mahkemeler tarafından iptal edilmesi, evrakların yanlış hazırlanması, yanlış tebliğ edilmesi sizce de hata yapma ve tesadüf boyutunu çoktan aşmamış mı?

Umarım bu hususta sorular soracak bir merci çıkar ve Türk milleti adına hayatın olağan akışına ters olan bu durumu sorgular.

SGK'yı Kılıçdaroğlu mu, Erdoğan mı Batırdı?

Sizlere bu rapordan aktaracağım bilgiler Sosyal Güvenlik Kurumu'na (SGK) ait raporlara dayanıyor.

Sayıştay, 2017 yılı SGK denetlemesi sonucunda:

- Kurum alacaklarının mali tablolarda tam, doğru ve zamanında muhasebeleştirilmemesi ve raporlanmaması,
- Faaliyet ve alacak hesaplarına ait tahsilatların emanet hesaplarında izlenmesi,
- Kurumun 6183 sayılı kanun kapsamı dışında takip edilen alacaklarının gerçek durumu tam ve doğru olarak yansıtmaması, takip ve tahsilat sürecinin etkin bir şekilde yürütülmemesi,
- İcraya devredilen takipli alacakların muhasebe kayıtları dışında takip edilmesi,
- Muhasebe sisteminin kurum alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin tüm mali iş ve işlemleri içermemesi,
- Kurumun mali tablolarında yer alan hizmet borçlanmalarına ilişkin tahakkuk ve tahsilatların gerçek tutarları yansıtmaması,
- Sözleşmeye bağlı gider taahhütlerinin mali tablolarda gösterilmemesi ile ilgili nedenlerle sunulan mali raporların ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içermediği kanaatine vardı.

Gelelim açıklanan nedenlerin detaylarına.

Sayıştay'ın SGK rapor ve tablolarını güvenilir bulmamasının nedenleri 7 ana maddeye dayanıyor. Bu ana başlıkların alt kısımlarını elimden geldiğince sadeleştirerek anlatmaya çalışacağım.

Süresi Geçmiş Alacaklara Açılan Davalar

Sayıştay, yaptığı denetimde kurum alacaklarından bir kısmının mevzuatta öngörülen zamanaşımı süresi geçtikten sonra takip edilmesi nedeniyle söz konusu alacakların tahsil edilemediğini ve zamanaşımına uğratıldığını tespit etti. 2017 yılı itibari ile SGK süresi geçtikten sonra takip etmeye başladığı alacakları toplamı 22.8 milyon lira. Mahkemeler tabii ki kurum alacağı hakkında, zamanaşımından dolayı kurum aleyhine kararlar veriyor.

SGK, davanın kazanılamayacağı neredeyse kesin olmasına rağmen, 34 bin lira mahkeme masrafı, 379 bin lira da vekâlet

ücreti olmak üzere toplam 413 bin lira yargılama giderine katlanıyor. Bence asıl dava açılması gereken kişi ya da kişiler alacakların süre takibini yapmayarak kurumu zarara uğratan kişiler.

Biz raporlara bağlı kalarak devam edelim:

SGK'nın 2013-2017 tarihleri arasındaki alacaklarına ait tablo ve tahsil tutarlarını aşağıdaki tabloda aktarıyorum:

2013-2017 Yıllarında İcraada Takip Edilen Alacaklar ve Tahsilat Tutarları (TL)

Yıl	İcraya İntikal Eden Dosya Sayısı	İcraya İntikal Eden Alacak Tutarı	İcra Yoluyla Yapılan Tahsilat Tutarı
2013	2.660.602	9.402.330.207,12	4.234.447.737,88
2014	1.547.469	5.328.256.019,38	3.504.969.291,13
2015	841.408	7.216.657.286,16	4.477.037.173,63
2016	1.398.384	10.140.714.565,89	4.523.307.912,65
2017	251.199	2.279.411.593,76	3.853.242.072,08
TOPLAM	6.699.062	34.367.369.672,30	20.593.004.187,37

Buna göre; 2013 yılından itibaren toplam 34.3 milyar lira alacak için icra süreci başlatılmış, icraya intikal ettirilen alacaklardan 20.5 milyar lirası da tahsil edilmiş. Tahsil edil(e)meyen rakam ise 13.7 milyar lira (Eski parayla 13 katrilyon).

SGK Primler Genel Müdürlüğü İcra Daire Başkanlığı'ndan alınan verilere göre ise 2013-2017 yılları arasında haczedilen ve satılan taşınır ve taşınmaz malların sayısı ile elde edilen satış gelirleri aşağıdaki tabloda gösterilmiş.

2013-2017 Yıllarında Haczedilen ve Satılan Taşınır ve Taşınmaz Mallar

Yıl	Haczedilen Taşınır Mal Adedi	Haczedilen Taşınmaz Mal Adedi	Satılan Taşınır Mal Adedi	Satılan Taşınmaz Mal Adedi
2013	149.512	69.778	3.828	316
2014	130.398	63.731	2.576	251
2015	117.311	69.010	1.945	2.779
2016	145.289	63.357	2.255	354
2017	60.314	36.943	1.359	167
TOPLAM	602.824	302.819	11.963	8.867

Buna göre; 2013-2017 yılları arasında haczedilen toplam 602.824 adet taşınır maldan yalnızca 11.963'ü satılırken, haczedilen toplam 302.819 taşınmaz maldan ise yalnızca 8.867'si satılmış.

SGK Primler Genel Müdürlüğü İcra Daire Başkanlığı'ndan alınan verilere göre; kurum alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin 2014-2017 yılları arasında yapılan yasal düzenlemeler nedeniyle icra takibi durdurulan dosya sayısı ve alacak miktarı ile taksitlerin ödenmemesi nedeniyle tekrar icra takibi başlatılan dosya sayısı ve alacak miktarı aşağıdaki tabloda gösteriliyor.

2013-2017 Yıllarında İcra Takip Edilen Alacaklar ve Tahsilat Tutarları (TL)

Yıl	İcra İhtikal Eden Dosya Sayısı	İcra İhtikal Eden Alacak Tutarı	İcra Yoluyla Yapılan Tahsilat Tutarı
2013	2.660.602	9.402.330.207,12	4.234.447.737,88
2014	1.547.469	5.328.256.019,38	3.504.969.291,13
2015	841.408	7.216.657.286,16	4.477.037.173,63
2016	1.398.384	10.140.714.565,89	4.523.307.912,65
2017	251.199	2.279.411.593,76	3.853.242.072,08
TOPLAM	6.699.062	34.367.369.672,30	20.593.004.187,37

Tabloda da görüleceği üzere, kurum alacaklarının yeniden yapılandırılması nedeniyle icra takibi durdurulan alacak miktarının; 2014 yılında %75'i, 2015 yılında %80'i, 2016 yılında %63'ü ve 2017 yılında da Ekim ayı itibariyle %23'ü hakkında, yapılandırmaya başvuranların taksitlerini ödememesi nedeniyle yapılandırmalarının bozulması neticesinde, yeniden icra takibi başlatılıyor.

Vefat Eden Kişilere Emekli Maaşı

SGK 2017 yılına ilişkin mali tabloları incelendiğinde skandal bir durum ortaya çıkıyor.

Kurum, mevzuat gereği öngörülen beş yıllık zamanaşımı süresini aşan 99.4 milyon lira emekli maaşı olduğunu tespit edi-

yor. Raporda Sayıştay denetçisi “SGK mali tablolarında yer alan emanet hesaplarının niteliği tam olarak anlaşılamadığından bu tutarın tamamının zamanaşımına uğrayıp uğramadığı netlik kazanmamaktadır” ifadelerini kullanıyor.

Sigorta Şirketleri SGK’ya 450 Milyon Lira Borçlu

Kurumun sigorta şirketlerinden olan alacaklarının takip ve tahakkuk işlemleri Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü’nce, tahsilat işlemleri de Strateji Geliştirme Başkanlığı Muhasebe Daire Başkanlığı’nca yürütülüyor. Tahakkuk tutarı, Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü’nün kayıtları ile kurumun muhasebe kayıtlarında farklı gözüküyor. Kesin mizana göre kurumun sigorta şirketlerinden toplam 450 milyon 493 bin lira alacağı bulunuyor.

İnanılmaz rakamlar...

Sayıştay’ın yaptığı denetimler sonucu ortaya çıkan bilgiler çok ilginç detaylar içeriyor. Mesela bu bilgilerden:

- OHAL kapsamında çıkarılan KHK’larla kapatılan şirketlerin SGK’ya 108 milyon TL borcu olduğunu,
- 250.000, yazı ile iki yüz elli bin, çiftçinin sigorta kayıtlarının olmadığını tespit edildiğini,
- 30 büyükşehir belediyesi, 519 büyükşehir ilçe belediyesi, 51 il belediyesi, 400 ilçe belediyesi ve 397 belde belediyesinden oluşan toplam 1397 belediyeden 1084’ünün Sosyal Güvenlik Kurumu’na olan toplam 8.7 milyar lira prim borcunun olduğu ve bu miktarın tahsil edilemediğini,
- Bazı sporcu ve teknik adamların hizmetlerinin SGK’ya hiç bildirilmediği, bazılarının ise kazançlarının eksik bildirildiğini,
- Kaçak işçi çalıştırması nedeni ile teşviklerden yasaklanmış olan işyerlerinden bazılarının 6486, 6322 ve 6111 sayılı Kanun ile 687 sayılı KHK ile getirilen teşviklerden yararlanmaya devam etmiş olduğunu öğrendik.

SGK 2017 yılında finansman açığını kapatmak üzere 25 milyar lira tutarında hazine yardımı almış olup bu tutar bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 25 oranında artış göstermiş.

Tahsil edilemeyen rakamlar inanılmaz yüksek tutarlar.

Sayın Cumhurbaşkanı'nın SGK'ya gösterdiği hassasiyet ve sahiplenme hepimizin malumu. Zira Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan uzun yıllar boyunca katıldığı toplantılarda taşıdığı hassasiyet nedeni ile CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nu SGK'yı baltırmakla defalarca suçlamış ve hesap vermeye davet etmişti.

Bu tablo karşısında da eminim ki kurumu zarara uğratan kişiler hakkında aynı hassasiyeti gösterip gerekli soruşturmayı başlatacaktır.

“Köylere Hizmet Götürme Birlikleri”ni Hiç Duydunuz mu?

Yazılı ve görsel medyanın bazısı yapılan bunca usulsüzlüğü görmezden geliyor. Sizlerin bu konuda ne kadar duyarlı ve ilgili olduğunuzu biliyorum.

Çünkü siz duyarsız kalmadıkça sizi daha da şoka uğratacak garip usulsüzlüklerin karşımıza çıkacağının garantisini verebilirim.

Bunlardan bir tanesi de Köylere Hizmet Götürme Birlikleri.

Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk köylerin kalkınmasının toplumların temel taşı olduğunu yıllar öncesinde “Köylü Milletın Efendisidir” sözıyla belirtmiş.

Yıl 2005...

AKP İktidarı şaşılacak şekilde alkışlanacak bir kanun çıkarmıştı.

Mahalli İdareler Kanunu çerçevesinde kurulan mahalli idare birimlerinden biri de Köylere Hizmet Götürme Birlikleri'ydi. Bu birliklerin kuruluş amacı köylere yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımlarının karşılanması olarak düzenlendi.

Köylere Hizmet Götürme Birlikleri'nin yönetimi, illerde valiler ilçelerde ise kaymakamlara bırakılmıştı. Köylere Hizmet Götürme Birlikleri'nin meclisi, birlik başkanı başkanlığında, birliğe üye köylerin muhtarları ve o ilçeden seçilen il genel meclisi üyelerinden oluşacağı kanun ile belirlenmişti.

Teorikte kuruluş amacı ve verilecek hizmet alanı olarak şahane görünmekte değil mi?

Zaten buraya kadar bir sorun yok. Ama Sayıştay bu birlikleri incelemeye başlayınca ak koyun kara koyun ortaya çıkıyor.

Sayıştay daha en başta bu birliklerin ihale kanunundan muaf tutulduğuna dikkat çekiyor.

Bakanlıklar ve diğer kuruluşlardan İl Özel İdareleri'ne her yıl belli bir miktar bütçe gönderiliyor. Yatırım ödeneği denilen bu bütçe kapsamında İl Özel İdareleri tarafından ikinci bir kez aktarma yapılıyor.

Böylelikle bu aktarmalar yoluyla gerçekleştirilen ihaleler ve yatırımlar kamu ihale mevzuatı ve Sayıştay denetimi dışında kalıyor.

Hemen bir tablo ile İl Özel İdareleri'nin birçoğunda aynı tespitler olduğu için iller ve amacı dışında aktarılan para miktarlarını belirttim.

İl Özel İdaresi	Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan Para
Adıyaman İl Özel İdaresi	3 Milyon 708 Bin TL
Ağrı İl Özel İdaresi	7 Milyon 128 Bin TL
Ardahan İl Özel İdaresi	8 Milyon 151 Bin TL
Artvin İl Özel İdaresi	996 Bin 182 TL
Bayburt İl Özel İdaresi	3 Milyon 213 Bin TL
Bingöl İl Özel İdaresi	2 Milyon 118 Bin TL
Bitlis İl Özel İdaresi	2 Milyon 273 Bin TL
Burdur İl Özel İdaresi	5 Milyon 887 Bin TL
Çanakkale İl Özel İdaresi	22 Milyon 296 Bin TL
Erzincan İl Özel İdaresi	14 Milyon 092 Bin TL
Gümüşhane İl Özel İdaresi	17 Milyon 066 Bin TL
Hakkâri İl Özel İdaresi	10 Milyon 546 Bin TL
Iğdır İl Özel İdaresi	1 Milyon 081 Bin TL
Isparta İl Özel İdaresi	3 Milyon 135 Bin TL
Kilis İl Özel İdaresi	114 Bin 047 TL

Osmaniye İl Özel İdaresi	875 Bin TL
Rize İl Özel İdaresi	175 Bin 432 TL
Siirt İl Özel İdaresi	3 Milyon 265 Bin TL
Sinop İl Özel İdaresi	5 Milyon 762 Bin TL
Şırnak İl Özel İdaresi	28 Milyon 796 Bin TL
Uşak İl Özel İdaresi	200 Bin TL

Sayıştay'ın raporuna istinaden, amacı dışında Köylere Hizmet Götürme Birlikleri hesabına gönderilen paranın toplamı 140 milyon lira olarak belirleniyor. Bu para ile bütün illerde yeni köyler kurulur.

Mesela nasıl amacı dışında paralar aktarılmış?

Birkaç örnek ile açıklayalım.

Ardahan Valiliği, 2 adet 4x4 arazi (pickup) aracı için toplam 405 bin lira, Merkez Hasköy 3 Hekimlik Aile Sağlık Merkezi Binası Yapım İş'i için 750 bin lira, Ardahan Merkez Yalnızçam Uğurludağ Kayak Pisti Yapı iş'i için 490 bin lira gibi alım işlerini,

- Artvin Valiliği, 100 bin TL'lik Hükümet Konağı bakım ve onarım işlerini,
- Bayburt Valiliği 1 milyon TL'lik Hükümet Konağı onarım işini,
- Hakkâri Valiliği 272 bin 590 TL'lik Yüksekova Kapalı Tenis Kortu Yapım işini,
- Iğdır Valiliği 48 bin 380 TL'lik 112 Acil Çağrı Merkezi hizmet binası yapım işini,

İl Özel İdareleri alımları bütçesinden yapmak yerine, kuruluş amacı köylerde yol, altyapı, bakım, onarım gibi hizmetlerin yapılmasını sağlamak olan Köylere Hizmet Götürme Birlikleri bütçesinden gerçekleştiriyor.

Sayıştay diyor ki; bu şekilde denetleme ve ihale kanunundan bu alım işlerini kaçırıyorsunuz. Yanıt olarak da bütün İl Özel İdareleri Sayıştay'ın yaptığı bu tespiti kabul edip, sonraki yılda düzeltileceğini söylüyor.

Hatta örnek olarak Ardahan İl Özel İdaresi Sayıştay'a vermiş olduğu cevapta ihaleden kaçmak için yaptıklarını şöyle anlatıyor:

“Bakanlık ve merkezi idare kuruluşları tarafından, il özel idarelerince gerçekleştirilmek üzere aktarılan yatırım ödeneklerinin, işin aciliyeti, Ardahan ilinin inşaat çalışma sezonunun kısa olması ve ihale süreçlerinde zaman kaybını önlemek amacıyla Köylere Hizmet Götürme Birlikleri’ne aktarıldığı ve bundan sonra aktarılacak ödeneklerin de 5355 Sayılı Mahalli İdareler Kanunu’nun 18’inci Maddesi dikkate alınarak yapılacağı belirtilmiştir.”

Meğer Trafoya Kedi Değil İl Özel İdaresi Girmiş

Enerji Bakanı Taner Yıldız, yerel seçimlerin yapıldığı 30 Mart 2014’te yaşanan elektrik kesintileriyle ilgili “Trafoya kedi girdi” demişti. Gerçi trafoya giren kedi seçim dönemlerinde girmişti ama bizim bahsettiğimiz trafolara giren kediler ile esas amaçları aynı.

Meğer o kedi değil İl Özel İdaresi’ymiş.

Anlatayım...

Sayıştay’ın İl Özel İdareleri hakkında yaptığı denetim sonucunda öğrenmiş olduğumuz bilgiler bunlar ile sınır değil tabii.

Ardahan İl Özel İdaresi, Çıldır ilçesindeki bazı köylerin içme suyu enerji nakil hattı için gerekli olan trafo kurulum gideri olan 589 bin TL’yi kendi bütçesinden karşılıyor. Yani özel firmaların üstlendiği işin parasını durduk yere vatandaş kendi cebinden ödüyor.

İhale yok, denetim yok, binlerce liralık kıyak var.

Bingöl İl Özel İdaresi, enerji müsaadesi alınabilmesi için dağıtım şirketince yapılması gereken trafo yapım işini kendi bütçesi tarafından yaptırıyor.

Rize Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Sosyal Hizmet Merkezi binasına elektrik verilmesi için gerekli olan trafo kurulumunu özel Çoruh Elektrik Dağıtım AŞ yapması gerekirken Rize İl Özel İdaresi yaptırmış ve gideri olan 175 bin lirayı bütçesinden karşılamış.

Kanunen bu trafo yapım işinin giderlerini dağıtım hizmeti veren şirketler yapmak ve karşılamak zorunda.

Bakın, “kanunen” diye özellikle yazıyorum.

İl Özel İdareleri Sayıştay’a yapmış oldukları açıklamalarda bu ödemeleri “kamu binasının hizmete açılmasının gecikmemesi” nedeni ile yaptırdıklarını belirtmişler. Sayıştay ise mevzuat gereği dağıtım şirketlerinin bu bedeli yasal faizleri ile birlikte en fazla 12 eşit taksitte ödemesi gerektiğini İl Özel İdareleri’ne bildirmiş ve İl Özel İdareleri de bu hususta gerekenin yapılacağını bildirmiş.

Gereken yapılır mı? Hiç sanmıyorum...

Yine raporlardan Gümüşhane İl Özel İdaresi’nin kanuna aykırı olarak 2017 yılında spor kulüplerine toplam 500 bin lira nakdî yardım yapmış olduğunu öğreniyoruz.

Köylerin kalkınması için çıkarılan kanun resmen başka amaçlar için kullanılmış. Farklı amaçlar için kullanılan rakamlar şayet köylerde hizmet için harcanmış olsa köyden kentlere göç oranı da eminim ki düşecek.

Elektrik faturalarındaki rakamları hep beraber görüyoruz değil mi?

Dağıtım bedelleri, kayıp kaçak bedeli gibi sebepler ile kanunumuzu, iligimizi sömürüyorlar zaten, hâlen neden bu enerji şirketlerine daha fazla imtiyazlar tanınıyor anlayamıyorum. Umarım enerji dağıtım şirketlerine tanınan bu imtiyazlar son bulur.

İşin Usulü “Usulsüzlük” Olmuş

Sizlere bu raporda aktaracağım bilgiler Bursa Büyükşehir Belediyesi hakkında düzenlenmiş olan raporda belirtilen usulsüzlüklerin sadece önemli bir kısmından ibaret.

2017 yılı Sayıştay raporlarına göre; 2016 yılında yapılan denetleme sonuçlarında ortaya çıkan usulsüzlükler düzeltilmedi, aksine yeni usulsüzlükler yapıldığı anlaşıldı.

Raporda belirtilen usulsüzlükleri ve raporun tamamını belediye meclis üyelerine beyan etmek zorunda olan belediye yetkilileri,

usulsüzlükleri gizlemek ile kalmayıp açıklama olarak da dikkat çeken ifadeler kullanıyor. Yetkililer, "...Ufak tefek hata ve eksikler hariç uygun olduğu tespit edilmiştir..." diyor.

Tamamı ile şeffaf olması gereken belediye, kendi meclis grubuna hesap vermezken halka nasıl hesap verecek?

Sayıştay'ın 2017 raporunda konu ile ilgili tespiti aynen şöyle yer alıyor:

"İdarenin 2016 yılına ilişkin mali tablolarının doğru ve güvenilir bilgi içermediğine ilişkin görüş bildirilmiş olmasına karşın, meclis görüşmelerinde '...ufak tefek hata ve eksikler hariç uygun olduğu tespit edilmiştir...' denilmiştir. Bursa Büyükşehir Belediye Meclis üyeleri 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporu ile ilgili olarak doğru bilgilendirilmediği gibi, Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan 'Denetim Görüşü' de doğru aktarılmamıştır."

Yani belediye, usulsüzce yaptığı işlere ek olarak kendi meclis üyelerine bile usulsüzce bir bildirim yapıyor.

Bakın...

Bursa Büyükşehir Belediyesi "park yapımı, çevre düzenlemesi, istinat duvar ve yol yapım işi" için 3 ihale açıyor. Belediye üç ihale muhteviyatı işi tek firmaya veriyor.

Fakat Sayıştay'ın raporuna göre ihale yapılırken düzgün planlama yapılmıyor. İhaleyi alan firma, yapması gereken iş kalemlerinden yüksek tutarlı olanları hızlı şekilde yapsa da birim maliyeti daha düşük olan işleri ise yavaşlatıyor. Belediyenin açmış olduğu ihaleyi alan firma değil de daha düşük teklif veren ikinci firma ihaleyi almış olsaydı belediye yapılan işler için 1 milyon 124 bin 844 lira daha az bir bedel ödeme yapacaktı.

Raporda, proje değişikliği nedeniyle yapımından vazgeçilen işler için ihaleyi alan firmanın vermiş olduğu teklif toplamının 2 milyon 605 bin lira olduğu aktarılıyor. Ekonomik açıdan en avantajlı ikinci firmanın vermiş olduğu teklif toplamının ise 1 milyon 57 bin lira olduğu göz önünde bulundurulduğunda, ekonomik açıdan en uygun teklifi veren firma ile en uygun ikinci teklifi veren firmaların sıralaması değişiyor.

Bu neden önemli?

Şöyle...

Eğer idare tarafından yaptırılacak işler doğru tespit edilip ihaleye çıkılmış olsaydı söz konusu iş kapsamında ekonomik açıdan en uygun teklifi veren ikinci firmanın üzerinde ihale bırakılacaktı. Böylelikle iş için ödenecek tutar, şimdiki yüklenicisine ödenen tutardan 1 milyon 124 bin lira daha az olacaktı.

Belediye için küçük, vatandaş için büyük bir rakam değil mi?

Belediye Başkanı mı Kral mı?

Her belediyenin bünyesinde, taşınır-taşınmaz mallar ve işletmeler bulunur. Belediyeler bu işletmeleri veya taşınır-taşınmaz malları devlet ihale kanununa göre kamu yararı gözetilerek ihale yöntemi ile kiraya verebilir veya devredebilir.

Fakat Sayıştay raporlarına göre Bursa Büyükşehir Belediyesi başkanının görev ve yetkileri arasında olan “Belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etmek” görev ve yetkisinin; *sınırsız ve keyfi bir yetki olarak kullanıldığı* belirlendi. Belediye başkanının oluru ile *ihale yapılmaksızın* 177 adet taşınır ve taşınmaz mülkiyetin, belediye başkanının belirlediği kişilere ucuz bedeller ile devredildiği anlaşıldı.

Alın size bir usulsüzlük örneği daha...

Bursa Büyükşehir Belediyesi şirketi olan BURFAŞ’a devredilen işletmelerden 95 adeti ise BURFAŞ tarafından işletilmeyecek üçüncü kişilere ihalesiz olarak devredilmiş. İşletilmek üzere BURFAŞ’a devredilen işletmelerin hangi firmaya, derneğe, vakfa verildiğinin raporlarda belirtilmemesi ise dikkat çekiyor.

Sayıştay tüm bunları tek tek, madde madde yazıyor.

Bursaspor da Payını Almış

Bursa’nın Nilüfer İlçesi, Özlüce Mahallesi’nde yer alan taşınmaz Büyükşehir Belediyesi’ne, “Halka açık spor tesis alanı” olarak tahsis edildi. Bursa Büyükşehir Belediyesi bu alan üzerine otopark, bina ve spor tesisleri yaptırdı.

Buraya kadar bir sorun yok.

Gelin görün ki halkın kullanımına verilmesi gereken tüm tesis Bursaspor kulübüne tahsis edilmiş. Bu tahsise Gençlik Spor Bakanlığı tarafından itiraz edilince tahsis işlemi iptal edildi.

Tahsis amacı dışında kullanım nedeni ile Bursa Büyükşehir Belediyesi, haksız işgal tazminatı anlamına gelen ecrimisil bedeli ödemeye mahkûm edildi. Belediye 10 milyon 101 bin lira ödeme emrine itiraz etti.

Fakat haksız bulunduğu için yüzde 10 zam olan 1 milyon 10 bin lira ve gecikme zammı olan 7 milyon 529 bin lira ile birlikte toplam 18 milyon 641 bin lira ödeme yükümlülüğüne girdi.

Yani Belediye'nin keyfe keder davranışı nedeni ile vergisini zar zor ödeyen vatandaşın cebinden 18 milyon 641 lira çıktı. Bu parayı bence halk değil bizatihi bu usulsüzlüğe imza atan kişiler ödemeli!

Peki, bunca harcamanın sonucunda Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin borcu ne kadar oldu?

Hemen söyleyeyim borcun boyu Uludağ ile yarışır düzeye çıkmış durumda.

Sayıştay raporunun 86. sayfasında belediyenin kesinleşmiş 2016 yılı bütçe gelirine göre toplam borç stokunun 2 milyar 744 milyon 178 bin lira olduğu anlaşıldı. Dolayısıyla 2017 yılı için borçlanma sınırı 628 milyon 226 bin lira aşıldı.

İnanılmaz rakam!

Bu fazladan borçlanma miktarı birçok belediyenin bütçesine denk geliyor.

Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin "keyfi", kanun, yasa tanımaz uygulamaları bununla da sınırlı değil.

Normalde mevzuat hükümleri gereği ödeneği olmadan belediyeler harcama yapamaz. Ödenek miktarını aşan harcama yapanlar hakkında da para cezası verilir. Ancak, Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin yıl sonu itibariyle ayrıntılı ödenek durum tablosu

incelendiğinde dönem içerisinde toplam 348 milyon 485 bin lira tutarındaki harcamayı ödeneği olmadan yaptığı görüldü.

Peki bu paralar nerelere gitti?

Finlandiya'yı Duyan Adını Yazdırdı

Anlatalım...

Bursa Büyükşehir Belediyesi bünyesinde uyuşturucu madde bağımlılığıyla ilgili danışma hattı ve rehberlik merkezinin oluşturulması amacıyla Gençlik ve Aile Destek Merkezi (GADEM) adında bir merkez kuruldu.

Toplumumuzda büyük bir soruna çözüm için kurulan GADEM kulağa çok hoş gelebilir. Ancak durum hiç de öyle hoş değil.

Belediye Meclis kararıyla GADEM'in Finlandiya'ya teknik inceleme ziyareti, İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı'nca teklif edildi. Bu ziyaret kapsamında 35 kişinin; hizmet pasaportlarının çıkarılması, kanuni zaruri giderleri ve kanuni oranda harcırahlarının ödenmesi, uçak dahil tüm ulaşım masraflarının karşılanması hususlarını içeren teklif oybirliği ile kabul edildi.

Bu "bilgi edinme" gezisi için aslında 2 GADEM personeli ve 8 Büyükşehir Belediyesi Meclis üyesinin bu geziyi yapması planlanmıştı.

Ama tabii halkın parası ile bedava gezi olur da bu fırsat kaçır mı?

Hem de Finlandiya'ya!

Gidecek olan ekibe farklı komisyonlarda görevli 20 Büyükşehir Belediyesi Meclis üyesi ve Büyükşehir Belediyesi'nde çeşitli kadrolarda istihdam edilen 5 personelin katılımı ile ilave 25 kişilik bir heyet eklendi. Böylelikle ekip sayısı 35 kişi olarak gerçekleşti.

Sayıştay raporu konu ile ilgili sonuç bölümünde *"Ayrıca bu 35 kişiden oluşan teknik inceleme! ekibinin bir haftalık ziyareti*

kapsamında ve sonrasında GADEM'in faaliyetlerini iyileştirmeye yönelik ve iyi uygulama örneklerinin kapsamını genişletecek herhangi bir teknik inceleme çıktısına rastlanılmamıştır" ifadeleri kullanıldı.

İyi gezmişler!

Belediyenin kanun tanımaz davranışlarını umarım Türkiye Cumhuriyeti savcıları takip edip gerekeni yapar.

Çünkü Sayıştay raporlarına göre geçmiş yılda yaşanan usulsüzlüklere aynı belediye 2017 yılında da devam etti.

Bursa Büyükşehir Belediyesi İhale Detayları

Bursa Büyükşehir Belediyesi "Çevre düzenlemesi işi ve park yapım işi" için ihaleye çıkıyor. İhalelerin hepsinde Ç.Y.T Çelik Yapı Tasarım İnş. Müh. Ltd. firması var. Bir ihaleye ise Serpil Hardallı ile ortak giriyorlar ve kazanıyorlar.

Kim bu Serpil Hardallı...

2008 yılında açıklanan en çok gelir vergisi veren 100 kişi arasında 56. olan bir isim.

İntam İstinat Duvar Köprü ve Yol Yapım işini, Mithat Sencer Sağlık ve Ali Rıza Sağlık'ın sahibi olduğu Alsa Nakliye İnşaat Tur. İth. Şirketi alıyor.

Sayıştay'ın raporunda belirttiği usulsüzlük bu ihalelerde meydana geliyor.

Burada da kitapta sıkça yer verdiğim bir "usul" uygulanıyor. İhaleye katılan firmalar yaklaşık maliyeti göz önüne alarak şartnamede bulunan kalemlere teklifler veriyor. Yaklaşık maliyetin üzerinden de toplam rakamdan tenzilatla gidiyorlar.

Mesela ihale şartnamesi 10 kalem ürün içeriyor diyelim. Bir kalem mal için maliyetinin 10-20 katı yüksek fiyat veriliyor. Diğer 9 kalem için ise maliyetinin 10/1 i fiyat veriliyor. Dolayısı ile tüm işlere gerçek fiyat veren firmalara nazaran 9 kalemde ucuz kalmış oluyor. Tenzilat oranı da buna göre yüksek görünüyor.

Ancak gerçekler öyle değil.

İşe başlandığı zaman 10-20 kat yüksek fiyat verilen kalem-den başlanıyor. Bu kalemd e işin neredeyse tamamı yapılıyor, diğ er kalemlerin ise yüzde 5'i yüzde 8'i falan ancak yapılıyor.

Diğ er kalem tüm hızıyla devam ederken ihale komisyonu bir iş artışı yapıyor. Diyor ki, "Efendim biz öngöremedik bu iş şu kadar artacak" deniyor. Tesadüfe bakın ki o işte ihaleyi alan firmanın en yüksek kâr yaptığı kaleme denk geliyor.

Firma elbette işi yapıyor ama bu sefer ayrılan ödenek bitiyor. Dönüyor ihale komisyonuna ek ödeme istiyor, diğ erlerini ödenek olmadığı için yapamıyorum, diyor çıkıyor işin içinden.

Sayıştay'ın bahsetmiş olduğı bu ihalede de maalesef aynen bu durum söz konusu.

100 Birim İhale Et, 300 Birim Öde

Türkiye'nin kamu borcu AKP iktidarı boyunca en çok tartışılan konulardan biri oldu. Merkezi hükümetin borçlanması bu kadar çok olunca kimse belediyelere bakmadı.

Hâlbuki Türkiye aslında batık belediyelerle dolu.

Bunlara en iyi örnek de Gaziantep Büyükşehir Belediyesi...

Hemen hemen her büyükşehir belediyesinde gördüğümüz "usulsüz borçlanma" Gaziantep Büyükşehir Belediyesi için de söz konusu. Sayıştay raporunda bu durum hakkında şu ifadeler telaffuz ediliyor:

"Gaziantep Büyükşehir Belediyesi için borç stok tavan tutarı 1 milyar 183 milyon lira olmaktadır. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin 2017 yılı sonu itibariyle bilançosuna göre faizler hariç 1 milyar 307 milyon 191 bin lira borcu bulunmaktadır. Mevcut borç stokunun, anılan mevzuat hükmüne göre borçlanma sınırının 123 milyon 369 bin lira üzerinde olduğu görülmektedir."

Daha önce Bursa Büyükşehir Belediyesi'nde de "plansız programsız" ihaleye çıkılması işini görmüştük. Raporlarda da Gaziantep'teki ihalelerde yüklenici tarafından yaklaşık maliyete

göre oldukça yüksek birim fiyat teklif edilen bazı iş kalemlerinde ilerleme yüzdelerinin yüksek olduğu ortaya çıkıyor.

Yani belediye 100 birim iş için yaptığı ihaleyi sonuçlandırdığında nedense hep 300 birim iş teslim alıyor.

Sayıştay uyarısına rağmen bu durum değişmiyor.

Raporda verilen örneklerden birkaç tanesini inceleyelim:

“Her Cins Klâstaki Zeminde Reglaj Yapılması” işinin yaklaşık maliyeti 2.472,06-TL, teklifi geçerli sayılan ikinci firmanın teklifi ise 2.500,00-TL’dir. İhaleyi kazanan firmanın teklifi ise 4.750,00-TL’dir. İşin başında keşif miktarı 250 km iken iş bitiminde yapılan iş 917 km olmuştur. Bu kalem için iş artış oranı % 366 olmuştur.”

Hayırlı işler!

Bu arada hemen belirteyim...

İhaleyi alan firma bu işi 4 milyon 355 bin liraya yaptı. Teklif veren ikinci firma şayet işi almış olsaydı 2 milyon 292 bin liraya bu işi halledecekti. Yani ne olmuş oldu? Kamu sadece bir kalem işte 2 milyon lira zarara uğratılmış oldu.

Aslında inceleme sonucunda ihaleyi alan firma az miktarda olan işler için düşük fiyat vermiş gibi gözüküyor.

İhaleyi alan firma iş artışının olacağı kalemleri sanki önceden biliyormuş ve ayarlanmış gibi birim miktarlarını hep yüksek tutuyor. Ne tesadüftür ki bu kalemlerde de inanılmaz artışlar oluyor.

Akıl Almaz Rakamlar

Sayıştay raporuna göre Gaziantep Büyükşehir Belediyesi’nin ihale ettiği *“Bozuk Alanlarda Binder Asfaltı Kullanılarak El İle Yama Yapılması (Yama Yerinin Hazırlanması Dâhil) (Nakliye Hariç)”* işinin başında keşif miktarı 40 bin ton iken iş bitiminde yapılan iş 67.631 ton oldu. Bu kalem için yapılan iş artış oranı da hâliyle yüzde 69 oldu.

Sayıştay bu işle birlikte kamunun zararının 6 milyon lira olduğunu tespit etti.

Devam ediyoruz...

“Bozuk Alanlarda Aşınma Asfaltı Kullanılarak El İle Yama Yapılması (Yama Yerinin Hazırlanması Dâhil) (Nakliye Hariç)” işinde ise yapılan iş artış oranı da yüzde 316 olarak belirleniyor. Kamu sadece bir kalem işte 18 milyon lira zarara uğrattılıyor.

“Asgari 180 Hp Gücünde; 7,5 M3 ve 14 Ton Asfalt Robotla Taşınan Aşınma Tabakası Asfalt Betonlu İle Yama Yapılması” işinde ise yapılan iş artış oranı yüzde 604!

İhaleyi alan firma bu işi 67 milyon liraya yapıyor. Teklif veren ikinci firma işi almış olsaydı 32 milyon liraya bu işi yapacaktı aslında. Dolayısıyla sadece bu işten kamu 34 milyon lira zarara uğrattılıyor.

Bu liste devam ediyor...

Sadece yukarıda belirttiğimiz örneklerde kamunun uğradığı zarar tamı tamına 60 milyon lira. Eski para ile 60 trilyon lira!

Düşünebiliyor musunuz? Bütün ihaleleri düşünün ve rakamları tahmin edin!

Başka bir usulsüzlüğe dikkat çekmek istiyorum.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep’i tanıtmak için Gaziantep Vakfı ile birlikte bir protokol imzaladı. Bu protokolün amacı şu cümlelerle açıklandı:

“Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile Gaziantep’i Geliştirme Vakfı iş birliğiyle, Gaziantep ve çevresinin ekonomik, sosyal, kültürel gelişimini ve tanıtımını güçlendirmek için yurt içi ve yurt dışında bulunan kişi, kurum ve kuruluşların bölgeye ilgisini artıracak tanıtım çalışmaları yapmak ayrıca UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Gastronomi Üyeliği alanında şehrimizin tanıtımına katkıda bulunacak faaliyetlerin gerçekleştirilmesini sağlamak.”

Bu protokol çerçevesinde idare tarafından Gaziantep’i Geliştirme Vakfı’na 2016 yılında 3.1 milyon lira ve 2017 yılında 2 milyon lira olmak üzere toplam 5.1 milyon lira nakit yardımı yapıldı. Sayıştay raporunda bahse konu 36. sayfada aynen şunlar aktarılıyor:

“Kurum tarafından 2016 ve 2017 yıllarında Gaziantep’i Geliştirme Vakfı’na, yapılan protokol çerçevesinde, nakit yardımı yapılmış fakat bu yardımın vakıf tarafından protokol hükümlerine aykırı olarak kullanıldığı anlaşılmıştır.”

Sayıştay raporunda bahse konu ihaleler ile ilgili kısımlara ayrıntılarıyla yer verildi. İhalede kamunun uğradığı zarar gözler önüne serildi. Rakamlar ürkütücü derecede büyük. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi bütçesinin, yani biz vatandaşların vergilerinin nasıl hoyratça harcadığını üzülererek görüyoruz.

Normal işleyen bir hukuk devletinde bu şekilde bir görevi kötüye kullanmanın cezası çok ağır olur, olmalı.

İlginç İhale Detayları

Sayıştay’ın Gaziantep Büyükşehir Belediyesi’ni denetleme sonucu yazmış olduğu raporlarda belirtilen örnekleri daha net anlayabilmemiz için biraz daha detaylandırmamız gerekiyor.

AKP iktidarı döneminde tüm kamu kurumlarında rastladığımız “iş artırma” durumuna belediyelerde sıkça rastlanıyor.

Nasıl yapılıyor?

Anlatayım...

İhaleye çıkılıyor. İhalenin en kârlı kalemine ihale alan firma çok çok yüksek fiyat veriyor, diğer kalemlere ise maliyetinin 10’da 1’i veyahut 20’de 1’i fiyat vererek bu sayede ihalede yaklaşık maliyetten daha düşük fiyat verilmiş oluyor.

İhaleyi alan firma o kadar şanslı ki(!) bir anda kârlı fiyat verdiği kalemin ihalede belirtilen miktarında artış yapıyor.

Örneğin, yol yapılacak.

İhale ayrıntılarında yol yapım işi, kenarlık yapım işi gibi kalemler var.

Toplam yol yapım işi 56 kilometre. Firma teklif veriyor. Yol yapım işine maliyetin 4-5 katı fiyat veriyor.

Diğer kalemler için ise yaklaşık maliyetin 10/1’i oranında düşük fiyat veriyor. Bu sayede firmanın vermiş olduğu teklif

ihalenin tamamının yaklaşık maliyeti olan tutardan çok aşağıda kalmış oluyor.

İhale bittikten sonra yol yapım işi bir anda 350 kilometreye çıkıyor. Dolayısı ile firma o kalemi yapıyor, sadece ayrılan ödeneği ve fazla ödeneği bu kalemden tüketiyor. Diğer zararına yapacağı kalemler için belediyeye “kusura bakmayın ödenek bitti diyor” ve yapmaktan kurtuluyor.

Söz konusu işle ilgili olarak ihaleye çıkılmadan önce hazırlanan bir proje olmadığı için işin yürütülmesi sırasında ihalenin ağırlığını oluşturan kalemlerin imalatlarında önemli değişiklikler yapılmış.

Mesela örneklendirelim.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi’nde “*Muhtelif Yerlerde Yol, Altyapı ve Üstyapı Yapım İşleri*” ihalesini 328 milyon lira bedel ile Halis Sezer’in sahibi olduğu Met-Gün İnşaat aldı.

İş ihale edildikten sonra yüzde 20 iş artışına gidildi. İhale bedeli 393.9 milyon liraya çıktı.

Şimdi Sayıştay raporlarında belirtilen bilgilere hemen bakalım.

İhalenin ilk kalem işi “*Her Cins Klastaki Zeminde Reglaj (yol yapımında düzenleme ve düzeltme işlemleri) Yapılması*” işini ihale kurumu yaklaşık maliyet olarak kilometre başı 2 bin 472 lira olarak hesaplıyor. Toplamda ödenecek miktar olarak ise 618 bin lira bedel çıkarıyor.

İhaleyi alan firma ne kadar fiyat veriyor dersiniz?

Kilometre başı 4 bin 750 lira, toplamda ise 4 milyon 356 bin lira.

-Gördüğünüz gibi ihaleyi alan firma belirlenen yaklaşık maliyetin iki katı fiyat veriyor.

Devam ediyoruz.

Bu iş ihale esnasında 250 kilometre iken ihaleden sonra 917 kilometreye çıkıyor. İhaleyi alan firmanın teklifi belli. En iyi ikinci fiyatı veren firmanın fiyatı 2 bin 500 lira. Yani yaklaşık maliyete en yakın rakam. Şayet bu işi en iyi ikinci teklif veren firma

yapmış olsaydı 2 milyon 64 bin lira daha az ödeme yapılmış olacaktı.

Bir örnek daha...

“Ocak Taşından Konkasörle Kırılmış ve Elenmiş 25 mm (1”)’lik Temel veya Banket Malzemesi Temini, Nakli, Serilmesi, Sulanması ve Sıkıştırılması” işinin yaklaşık maliyeti 43,25 TL, teklifi geçerli sayılan ikinci firmanın teklifi 40,00 TL’dir.

İhaleyi kazanan firmanın teklifi ise 55,00 TL’dir. İşin başında keşif miktarı 100.000 m³ iken iş bitiminde yapılan iş 960.374 m³ olmuş. Bu kalem için yapılan iş artış oranı yüzde 960 olarak gerçekleşiyor. İhaleyi alan firma iş sonunda 52.8 milyon lira alıyor. Şayet en iyi teklifi veren firma işi yapmış olsaydı bu rakam 38.4 milyon liraya düşecekti. Sadece bu kalemde kamu 14.4 milyon lira zarara uğratılmış oluyor!

Yani sadece 2015/104004 no.lu ihalede kamunun uğradığı zarar 74 milyon lira.

Diğer ihaleye bakalım...

“Burç Ormanı Çevre Düzenleme Yapım İşİ”

İhaleyi Mustafa Kahraman’ın sahibi olduğu MCK Hizmet İnşaat firması ve Semih Güzelmansur ortak girişimi 3.7 milyon lira bedel ile aldı. Ekonomik açıdan en avantajlı ikinci firmanın teklifi ise 3.8 milyon lira. Söz konusu yapım işi için yüzde 20 oranında iş artışına gidilmiş ve iş 4.5 milyon lira toplam bedelle bitirilmiş.

İşin uygulanması sırasında proje değişikliğine gidilmiş ve projede yer almayan bölgede asfalt sökümü yapılmış. Sökülen asfalt dolgu malzemesi olarak yine projede yer almayan bir bölgede kullanılmış, bu asfalt dolgunun üstü de bitkisel toprak ile örtülmüş. Yapılan bu değişiklik nedeniyle işin metrajlarında değişiklik yaşanmış. Daha sonra yüklenicinin yüksek birim fiyat teklifi verdiği kalemlerde keşif artışı yapılmış, buna karşılık yüklenicinin düşük birim fiyat teklifi verdiği iş kalemleri ya hiç yapılmamış ya da çok az yapılmış.

Ne güzel dünya!

Alın bir örnek daha...

İhale kalemlerinden biri "Kırmataş, Şose ve Asfalt Sökülmesi" işi. Yaklaşık maliyeti 1.80 lira, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci firmanın teklifi ise 1 lira. İhaleyi kazanan firma teklifi ise 50 lira olarak belirliyor. İşin başında keşif miktarı 50 metreküp iken iş bitiminde yapılan iş 3 bin 105 metreküp olmuş. Bu kalem için yapılan iş artış oranı yüzde 6 bin 211 olmuş! İhaleyi alan firma bu işi 155 bin 250 lira bedel ile yapıyor. Şayet teklif veren ikinci firma bu işi yapmış olsaydı alacağı para 3 bin 105 lira olacaktı.

Bu ihaleyi alan firmalar tek bir ihale almıyor. Otopark, park yapım işi gibi ihaleleri yine belediyeden aynı firmalar alıyor.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin ihalelerini sadece ben merak etmiyorum. Çok nadir gördüğüm bir olay aslında. CHP Gaziantep Belediye Meclis Üyesi Uğur Kalkan hafife gibi Belediye ihalelerini yerinde inceliyor. Kamuoyuna bildiriyor.

Uğur Kalkan yaptığı bir ihale incelemesinde yaptığı açıklamada şöyle söylüyor:

"İhalenin içinde ne ararsanız var. İdari bina, su deposu, giriş kapısı, kuyu açımı, wc ve çeşme yapımı. İhalenin içine iki tane de Meksika Çöl Kaşığı bitkisi sıkıştırmışlar. Demek ki hem inşaat işiyle uğraşıp hem ülkemize Meksika Çöl Kaşığı bitkisi getiren bir firma var. İhale duyurusunun ardından bölgede inceleme yaptım. İdari bina yapılmış, levhasına kadar asılmış. Su deposu yapılmış, giriş kapısı binası yenilenmiş. Yani ihaleye çıktıkları çoğu işlem hâlihazırda zaten yapılı. Bu ihale düpedüz yurttaşı kandırmak, toplumun gözüne içine baka baka yalan söylemektir. Bu ihale bir an önce iptal edilmeli, bu işlere imza atanlar hakkında gerekli işlemler yapılmalıdır. Bu ihalenin sonuna kadar takipçisi olacağım. Gerekli yasal yollara da başvurumu yapacağım. Bölgeyi AKP Gaziantep İl Başkanı'yla da gezebilirim. Yapılı yerleri ve yenilenen kapıyı kendilerine gezdirebilirim.

Ayrıca daha önce o bölgede 3 milyon 775 bin TL'ye çevre düzenlemesi ihalesi yaptılar. İlana çıktıkları ihaleyi de çevre düzenlemesini kazanan firma mı alacak? Onu da hep beraber bekleyip göreceğiz."

Yine yaptığı bir incelemede yukarıda detayını verdiğimiz ihalenin yüklenicisi olan Semih Güzelmansur hakkında bakın nasıl tespit yapmış.

“Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 16 Şubat 2016 tarihinde 2016/5531 ihale numarasıyla yaklaşık maliyeti 1 milyon 974 bin TL tutarında bir ihale gerçekleştirdi. ‘Çağlayan Parkı Yapımı İhalesi’ne beş teklif geldi, dört teklif geçerli sayıldı. 22 bin 250 metrekaarelik alanda yapılması planlanan park ihalesini yaklaşık maliyette neredeyse üçte bir kırım yapan Semih Güzelmansur 1 milyon 295 bin TL’lik teklifiyle yüklenici olarak kazandı. İhale sözleşmesi 18 Mart 2016 tarihinde imzalandı. Sözleşmeye göre işin bitiş süresi 6 aydı. İhale sözleşmesine göre 18 Eylül 2016’da bitmesi gereken park için bugüne kadar tek bir çivi bile çakılmadı.”

Şehitkamil’de park yapılacak bölgeyi gezen CHP’li Meclis Üyesi Uğur Kalkan “Aradan iki yıl geçmesine rağmen ortada bir park yok” dedi. Kalkan, park yapılacak bölgedeki izlenimlerini şöyle aktardı:

“Bölgede sadece çok az beton kalıntıları var. Onun dışında da bomboş bir alan olarak duruyor. Cumhuriyet daha önce belediyenin yapılmış bina için yeniden ihaleye çıkıldığını duyurmuştu. Bu haber üzerine bir yandan EKAP (Elektronik Kamu Alımları Platformu) üzerinden ihaleyi iptal ettiklerini duyurdular. Bir yandan da kamuoyuna ‘Böyle bir ihale yok’ diye açıklama yaptılar. Şimdi ne yapacaklar çok merak ediyorum.”

Ne diyelim işin açıkçası kitap yayımlandıktan sonra yetkililerin ne yapacağını inanın ben de merak ile bekliyor olacağım.

İstanbul Dipsiz Kuyu

Türkiye’nin en büyük metropolünde neler yaşanıyor sanıyorsunuz?

İstanbul bu konuda adeta dipsiz kuyu.

Sayıştay raporlarında da en sık vurgulanan bir konu var. Belediye'ye ait şirketlerdeki taşınmazların ihalesiz üçüncü kişilere devredilmesi sürekli karşımıza çıkıyor.

Aslında bu durum, AKP belediyeciliğinde yeni bir kazanç kapısı gibi bir düzenin önünü açıyor.

Mesela...

Sayıştay denetçisi, belediye iştiraki olan Ağaç AŞ, Halk Ekmek AŞ ve Kültür AŞ'ye işletmeleri için devredilen taşınmazların ihalesiz üçüncü kişilere verildiğini belirledi.

Yapılan incelemeler sonucunda işletme hakkı Ağaç AŞ'ye (İstanbul Ağaç ve Peyzaj AŞ) devredilen 1 adet fidan satış yerinin, İstanbul Halk Ekmek AŞ'ye devredilen 128 adet büfenin, Kültür AŞ'ye (İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri Tic. AŞ) devredilen 178 adet gazete satış büfesinin ve İstanbul Kitapçısı şubesi olarak değerlendirilmesi planlanan taşınmazın bu şirketler tarafından ihalesiz olarak üçüncü kişilere devredildiği tespit edildi.

Belediye ise Sayıştay'a verdiği cevapta konuyu geçiştirdi.

Kamu idaresi cevabında "Belediye şirketlerine işletme hakkı devredilen taşınmazların mevzuata uygun kullanımı takip edilecektir" ifadelerini kullandı.

Her Sabah Kullandığınız Toplu Taşıma Bakın Kimlere Bedava Yapıldı

Peki ya "İstanbulkart" incelemesinden neler çıktı dersiniz...

Muhtar ve azalar!

İstanbul'da toplu taşıma kullanıldığı zaman ortak ödeme yöntemi "İstanbulkart"tır. Belirli yaşın üstünde olanlar ve öğrenciler ücretsiz ya da indirimli kartları kullanıyor.

Fakat İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin belirlediği kişilerin toplu taşımalarından ücretsiz olarak yararlanmasını sağladığı yine Sayıştay incelemesiyle ortaya çıkıyor.

Muhtar ve azalar, denetçiler gibi kişiler bu ücretsiz uygulamadan yararlanıyor.

Raporda belirtilen diğer bir husus elektrik dağıtım şirketlerine belediyenin taşınmazlarının ücretsiz olarak tahsis edilmesi.

Hepimiz elektrik faturalarındaki dağıtım giderlerinin, kayıp kaçak giderlerinin haksız şekilde yansıtılmasına tepki gösteriyoruz. İstanbul Büyükşehir Belediyesi bu yetmez demiş ve bizlerin vergileri ile yapılan kamu binalarını bu özel kurumlara ücretsiz olarak tahsis etmiş.

Sayıştay raporunda; TEDAŞ, BEDAŞ, AYEDAŞ gibi kurumların görevlerinin özelleştirmeler sonrasında bittiğine vurgu yapıyor. Bu nedenle raporda da kamu yararı adına kullanılması gereken tahsise ilişkin şu ifadeler kullanılıyor:

“TEDAŞ’ın bir kamu kuruluşu olarak değerlendirilip taşınmazları fiilen kullanan BEDAŞ ve AYEDAŞ’ın yerine tahsisin TEDAŞ adına yapılması Kanunun 75’inci maddesine uyarlık göstermemektedir. Zira yukarıda da ifade edildiği üzere elektrik dağıtım hizmetleri artık özel şirketler tarafından yerine getirilmektedir. Bu itibarla; ne tahsis talebinde bulunan BEDAŞ ve AYEDAŞ ne de adına tahsis yapılan TEDAŞ, tahsis yapılabilecek kamu kurum ve kuruluşu olduğundan adı geçen kuruluşlara yapılan taşınmaz tahsisi mevzuata aykırıdır.”

Yani kamuyu zarara uğratmak için illa bir yolsuzluk ve milyonlarca liralık yok edişler olmasına gerek yok. Bürokrasi öyle bir bataklık hâline gelmiş ki her sabah kullandığımız otobüs ve İstanbulkart sisteminden bile bir kişisel fayda çıkarabiliyor.

Bakın bir tane daha...

İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde 2017 yılında sosyal yardımlar kapsamında “İstanbulkart kullanan aile sayısı” 140 bin 179.

Bu ailelere, 75 TL ila 225 TL’lik tutarda aylık harcama fırsatı tanınıyor.

Düşününce güzel bir uygulama.

Ama peki ya bu aileler Türk vatandaşı mı?

Belirtilmemiş...

2017 yılı için “Sosyal Yardım İstanbulkart” bütçesi 125 mil-

yon lira olarak belirlenmiş ama 2017 yılı sonunda toplam tutarı 147.6 milyon lira olarak gerçekleşmiş.

“Olabilir. Devlet ihtiyacı olan daha çok kişiye yardım etmiştir” diyebilirsiniz.

Haklısınız.

Ama bakın Sayıştay ne düşünüyor:

“İstanbulkart ile yapılan sosyal yardımlarda hatalı uygulamaların bulunması Büyükşehir Belediyesi’nin 2017 yılı denetimleri esnasında, İstanbulkart ile yapılan sosyal yardımlara ilişkin firmaların belirlenmesinde hatalı uygulamaların yapıldığı ve sözleşme imzalanan zincir marketlerin Büyükşehir Belediyesi’ne herhangi bir bedel ödemeksizin velveya sosyal yardım İstanbulkart kullanılarak alışveriş yapanlara bir indirim uygulamaksızın, alışverişlerin yalnızca bu marketlerde yapılacak olmasından dolayı ayrıcalıklı hale getirilerek gelir elde ettikleri tespit edilmiştir.”

Yani bahsedilen 9 farklı market zincirine sosyal yardım adı altında imtiyaz tanınıyor. Birincisi yardımların kimlere yapıldığı takip edilmiyor. Yardımların ihtiyaç sahiplerine ulaşp ulaşmadığı bile belirlenmiyor. İkincisi söz konusu milyonlarca liralık ayrıcalık para babası market zincirleri sahiplerine akıtılıyor.

Usulsüzlük konusunda sineğin yağını bile çıkartıyorlar sayın okuyucular!

Eğitim Yuvası mı Değnekçi mi?

Sayıştay’ın denetim raporlarına yansıyan diğer bir usulsüzlük ise İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından İstanbul Bilgi Üniversitesi’ne 12.000 TL bedel ile tahsis edilen arazi.

“Bunda ne var” diyebilirsiniz ama detaylarında çok şey var.

Biliyorsunuz İstanbul Bilgi Üniversitesi paralı eğitim yapan bir kurumdur. Fiyatları da hiç ama hiç ucuz değildir. Burs kazanamayan bir öğrenci yıllık 43 bin ila 57 bin TL arasında bir bedelle okuyor. Bir asgari ücretlinin 2019 yılı itibarıyla yıllık net gelirin ortalama 24 bin lira olduğunu not düşelim.

İşte İstanbul Büyükşehir Belediyesi bu üniversiteye Eyüp Silahtarağa 91 pafta 378 ada, 4 ve 5 parsel sayılı taşınmazları tahsis ediyor. İstanbul Bilgi Üniversitesi de tahsis amacının dışına çıkıyor. Üniversite, mevcut yerleri Adakaya Park ve Yönetim Danışmanlık Hizmetleri Ticaret AŞ işletmesine verip “ücretli otopark” yapılmasına müsaade ediyor.

Buyur buradan yak!

Üstelik...

Bir tahsis işleminden söz edilebilmesi için gerek tahsis yapan gerek kendisine tahsis yapılan kuruluşun, “kamu idaresi” tanımını kapsamına girmesi ve yönetmelik ekinde yer alan kamu idarelerinden olması gerekiyor. Ayrıca vakıf üniversitelerine; hazineye veya muvafakatleri alınmak suretiyle kamu tüzel kişilerine ait arazi ve tesislerin tahsis edilebilmesi için de Bakanlar Kurulu kararı şartı aranıyor.

Raporlara göre 2016 yılında yapılan denetimde de uyarıldıktan sonra “düzeltilecek” cevabı verilmesine rağmen İstanbul Bilgi Üniversitesi tahsis amacının dışına çıkıp söz konusu yeri otopark olarak kullandırmaya devam etmiş.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ise Sayıştay’ın denetim raporlarındaki uyarılara kulak bile asmamış.

Rakamları Gördükçe Şaşırmamak Elde Değil

İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin düzenlemiş olduğu ihalelerde bir gariplik var.

Şartnamede belirtilen şartlar nedeni ile ihaleye bütün firmalar katılamıyor, ne hikmetse bir firma katılarak tüm ihaleleri alıyor.

Sayıştay bu durumu ihaledeki eşitsizlik ve rekabetsizlik diye belirtmiş olmasına rağmen durum çok farklı. Burada adrese teslim ihale söz konusu.

Nasıl mı? Hemen bir örnek ile açıklayalım.

“2017 yılı 363 hatlık personel taşıma hizmet alımı işi” 2016/399318 ihale numarası ile ihale edildi. İhaleyi Adem Al-

tunsoy, Mehmet Altunsoy ve Yılmaz Aytas'ın sahibi olduğu Platform Turizm Taş. Tem. Hiz. adlı şirket kazandı.

Firma sahibi Adem Altunsoy kimdir peki?

Albayraklar Holding Başkan Yardımcısı Nuri Albayrak'ın damadıdır kendisi. 3 Mayıs 2002'de Nuri Albayrak'ın kızı Elif Albayrak'la evlendi. Çiftin nikâh şahitliğini çiçeği burnunda bir parti olan AKP'nin Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Saadet Partisi Genel Başkan Yardımcısı Numan Kurtulmuş yapmıştı.

2011 yılından itibaren Albayrak'ın damadı Adem Altunsoy İstanbul Belediyesi'nden tam 212 adet ihale aldı.

1 Ocak 2018 ve 31 Ocak 2019 tarihleri arasında almış olduğu ihale sayısı 16.

Aldığı ihalelerin toplam bedeli ise 302.7 milyon lira.

Hani bir garipliğ var demiştim ya...

O garipliği de Çiğdem Toker *Sözcü* gazetesindeki köşesinde yazdı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin 56 sayfalık bir raporunu aktaran Toker; Ensar, TÜRGEV, TUGVA, T3, Aziz Mahmud Hüdayi gibi; yönetim profillerinde Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'a hem akrabalık hem de siyasi bağlar ile yakınlığı bulunan vakıflara, İBB olanaklarıyla verilen hizmetleri ortaya koydu.

Rapora göre İBB'nin vakıf, dernek, okul, okul spor salonlarına yaptığı deşteğin toplam tutarı, 847 milyon lirayı aştı.

İnanılmaz ama gerçek.

Ayrıntısına baktığımızda tablo daha vahim.

"2018 yılı ve öncesini" kapsayan tabloda aslan payı, 74.3 milyon TL ile TUGVA'nın.

Onu 51.6 milyon TL ile TÜRGEV, 41.4 milyon TL ile T3 Vakfı, 29.8 milyon TL ile Ensar Vakfı izliyor.

Ensar'dan sonra, İBB'den en çok yardım alan vakıf, müteveli heyetinde Bilal Erdoğan'ın bulunduğu Okçular Vakfı: 16.6 milyon TL. Onu da küçük bir farkla Ahmet Hamdi Topbaş'ın başkanlık ettiği Aziz Mahmud Hüdayi Vakfı izliyor: 16.5 milyon TL.

İBB'nin 74.3 milyon TL destek verdiği TUGVA'nın Yüksek İştişare Kurulu'nda Bilal Erdoğan; TÜRGEV yönetiminde de

İBB Başkanı Mevlüt Uysal yer alıyor. Kısa adı T3 olan Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı'nın Mütevelli Heyeti Başkanı ise Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın damadı ve yerli İHA üreticisi Baykar Makina'nın teknik müdürü Selçuk Bayraktar.

Okçular Vakfı'nda olduğu gibi 4.4 milyon TL "proje" başlığı altında nakdi yardım yapıldığı da raporda görülüyor.

Aziz Mahmud Hüdayi Vakfı için 2018'de biri Gaziosmanpaşa, dördü Üsküdar'da olmak üzere toplam 5 bina kiralanmış. 3 milyon 35 bin TL'lik tahsis yapılmış. 2014-2018 döneminde ödenen toplam kira bedeli ise 8.3 milyon TL.

Rakamları gördükçe yutkunamıyorum...

AKP'li Belediyedeki Bu Paralar Nereye Gitti?

Sayıştay'ın belediyeler ve bağlı şirketler hakkında açıkladığı raporlar inanılır gibi değil.

Hangi parti olduğu önemli olmadan raporlama yapan Sayıştay denetçilerini de ayrıca tebrik etmek gerek.

Hep beraber İstanbul ve ilçelerindeki usulsüzlükleri inceleyerek başlayalım:

İlk sırada AKP'li Arnavutköy Belediyesi ile ilgili hazırlanan Sayıştay raporu var.

Sayıştay raporunun 16. sayfasında, *"Kurum tarafından ihale edilen bir kısım hizmet alımı işlerinin incelenmesi sonucunda; teknik şartnamede yazılı hususların hiç yapılmadığı veya eksik yapıldığı, buna rağmen söz konusu işlere ilişkin tutarların işin teknik şartnamesine uygun ve tam olarak yapılmış gibi eksiksiz olarak ödendiği tespit edilmiştir"* deniliyor.

Bakın...

Konser, şenlik, organizasyon gibi etkinliklerde yapılan "talan" raporda madde madde yazılmış.

Belediye, Anneler Günü etkinliği yapmak istiyor ve süreç başlıyor.

Ekipler, gerekli teknik şartnameyi hazırlıyor. Türkiye çapında herkes tarafından tanınan ünlü sanatçılardan veya bu sanat-

çıların dengi olarak kabul edilecek sanatçılardan birinin belediye tarafından belirlenecek bir kapalı spor salonunda konser vermesi isteniyor. İhale ediliyor.

Sayıştay bu konuyu inceleme altına alıyor.

Söz konusu etkinlik kapsamında konser veren sanatçının kimlik bilgileri, konserin verildiği yer ve tarih bilgisi ile konsere ilişkin fotoğraf, video kaydı gibi kanıtlayıcı dokümanlar resmi yazı ile belediyeden isteniyor.

Belediye resmi yazı ile cevap veriyor: İki ünlü sanatçı tarafından 14.05.2017 tarihinde Hadımköy TOKİ İlkokulu'nun spor salonunda konser verildiği belirtiliyor. Ancak, Sayıştay'a verilen etkinliğe ilişkin herhangi bir video kaydı veya fotoğraf sunulamıyor.

Bunun üzerine Sayıştay, Arnavutköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden görev sınırları içerisinde bulunan okullarda 2017 yılı içerisinde belediye tarafından herhangi bir konser organizasyonu yapıp yapılmadığı bilgisini istiyor.

Ne tesadüf ki İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 09.03.2018 tarih ve 5093293 sayılı yazısı ile 2017 yılı içerisinde müdürlüğe bağlı herhangi bir okulda, belediye tarafından konser organizasyonu yapılmadığı iletiliyor.

Bakin...

Belediye bir etkinlik yaratmış bunun için ihale açmış, etkinlik yapılmamasına rağmen yapılmış gibi ihaleyi alan firmaya ödeme yapılmış.

Diğerine geçelim.

Öğretmenler Günü Etkinliği

AKP'li Arnavutköy Belediyesi, Öğretmenler Günü için etkinlik planlamış ve organizasyon için ihaleye çıkıyor. İhale şartnamesinde en az 4 yıldızlı otel veya eşit bir mekânda 1500 kişilik yemek ve Türkiye çapında ünlü sanatçının konser vermesi isteniyor.

Sayıştay, resmi yazı ile belediyeden, etkinlik ile ilgili konser veren sanatçıların kimlik bilgileri, konserin verildiği yer ve tarih

bilgisi, etkinlik ve konsere ilişkin fotoğraf, video kaydı gibi kanıtlayıcı dokümanlar istiyor.

Belediye cevap veriyor.

Etkinliklerin 24 Kasım 2017 tarihinde belediyenin yeni hizmet binasında yer alan kültür merkezinde gerçekleştirildiği, etkinlik kapsamında L. A. ile H. K. tarafından konser verildiği aktarılıyor. Etkinliklere ilişkin fotoğraf ve video kaydını ise Sayıştay'a sunamıyor.

Sayıştay'ın yaptığı incelemede; en az 4 yıldızlı otelde yapılması gereken etkinliğin belediyeye ait kültür merkezinde yapıldığı, etkinlik kapsamında konser vermesi istenen ve isimleri teknik şartnamede yazılı ünlü sanatçılar yerine ilçe sınırları içerisinde görev yapmakta olan iki öğretmen tarafından konser verildiği belirleniyor.

İş burada bitmiyor tabii...

Sayıştay raporunda diyor ki:

“Etkinlik için ihaleyi alan firma 4 yıldızlı otel yerine belediyeye mülkünde gerçekleştirilerek ve Türkiye çapında tanınan ünlü sanatçılar yerine ilçede görev yapan öğretmenlere konser verilerek ciddi bir maliyet avantajı sağlamıştır.”

Tabii belediyenin, diğerlerinde olduğu gibi yine ihaleyi alan firmaya her şartı yerine getirmiş gibi, tüm ödemeyi noksansız yaptığı anlaşılıyor.

Sayıştay'ın denetiminin ardından tespit edilen durum için belediye ihaleyi alan firmanın hak edişinden 10 bin lira nefaset kesinti uygulasa da, Sayıştay 10 bin lira kesintinin neye göre yapıldığını sormasına karşılık cevap alamıyor.

Etli Pilavdan Nerelelere Geldik?

Türkiye’de “Allah ile aldatmak” diye bir olgu olduğunu artık herkes kabul ediyor.

Temiz bir inançla çevresine iyilik ve mutluluk dağıtmak isteyen insanları sömüren bu kirli düzen her yere sığmıyor.

Benzer bir durum da Arnavutköy Belediyesi’nde yaşanıyor.

Belediye, Camiler ve Din Görevlileri Haftası etkinlikleri için organizasyon yapmak istiyor. Bununla ilgili şartnameyi hazırlayıp ihaleye açıyor.

İhale şartnamesinde canlı yayın aracı, LED ekran, 5000 adet köpüklü tabakta etli pilav, tatlı ve içecek dağıtımı isteniyor.

Sayıştay'ın bu ihaleye ilişkin yaptığı inceleme raporu sonucunda, 8 kişi oturma kapasiteli yaklaşık 20 adet masa kurulduğu, bu durumda katılımcı sayısının 160 kişi olabileceği tespit ediliyor.

Şartnamede istenilen şartların hiçbirinin yerine getirilmediği ortaya çıkıyor. Buna rağmen söz konusu iş, şartnamede yazılı olduğu şekliyle eksiksiz bir şekilde gerçekleştirilmiş gibi muayene kabul komisyonu tarafından tutanak altına alınıp, söz konusu işlere ilişkin ödeme işlemleri de bu tutanağa istinaden tam ve eksiksiz bir şekilde yapılıyor.

Afiyet olsun...

Türkiye Çapında Ünlü Sanatçılar Bir Türlü Getirtilemiyor

Sayıştay raporuna göre aynı belediye 30 çiftin nikâhının toplu şekilde kılıfılması için ihale düzenliyor.

İhale şartnamesinde nikâhı kıyılacak çiftlere 1950-1970 yılları arası üretilmiş klasik modelde gelin aracı sağlanması ve yine Türkiye çapında ünlü iki sanatçının konser vermesi isteniyor.

Sayıştay her zaman yaptığı gibi belediyeden ilgili evrak, bilgi ve görüntüleri talep ediyor. Belediye eksik şekilde bu isteğe cevap veriyor.

Sayıştay'ın belediyenin sunmuş olduğu bilgi, belge ve görüntüleri incelemesi neticesinde yayımladığı raporunda geçen ilgili kısmı aynen aktarıyorum:

“İdare tarafından sunulan bilgi ve belgelerin incelenmesi neticesinde yüklenici tarafından 1950-1970 yılları arası üretilmiş klasik modelde gelin arabası getirilmesi şartına uyulmadığı, bu-

nun yerine Renault Symbol ve Hyundai Accent marka araçların getirildiği tespit edilmiştir. Fotoğraflar üzerinden yapılan incelemede bazı araçların ön camlarında Arnavutköy Belediyesi'ne ait görevli araç kartı bulunduğu da görülmüştür. Etkinlik kapsamında yapıldığı iddia edilen konser organizasyonuna ilişkin olarak tarafımıza herhangi bir video kaydı ibraz edilmemiş, fotoğraf sunulmamıştır. Ayrıca, 2017 yılı Ekim ayında yayımlanan 58 sayılı Arnavutköy Bülteni'nin 8'inci sayfasında söz konusu etkinliğe ilişkin yapılan faaliyetler yer almış, ancak toplu nikâh etkinliği kapsamında konser verildiğine ilişkin herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir.”

Boğaz Gezileri

Bir diğer olay ise daha ilginç.

Arnavutköy Belediyesi, Sayıştay raporuna göre Boğaz'da bir gezi düzenlemek istiyor. Şartname hazırlanıp ihale ediliyor.

2017 yılı içerisinde belirleyeceği tarihlerde 10 sefer yapılacak şekilde, her sefere en az 500 kişinin katılacağı, katılımcılar için yiyecek ve içecek temininin istendiği bir boğaz gezisi planlanıyor. Her bir vapur gezisinin en az 4 saat süreceği, gezilerde kullanılacak vapurun Kültür ve Turizm Bakanlığı'na ait “Yüzer Tesis İşletme Belgesine” ve Ulaştırma Bakanlığı'na ait “Sefere Elverişlilik Belgesine” sahip olması gerektiği de vurgulanıyor. Söz konusu vapurun en az 500 kişi kapasiteye sahip olması da şartnamede belirtiliyor.

Fakat gelin görün ki...

Sayıştay denetleme raporunda bahse konu ile ilgili sonuç bölümü aynen şöyle:

“Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na verilen ‘Denize Elverişlilik Belgesi’ ile İstanbul İl Kültür Müdürlüğüne verilen ‘Turizm İşletme Belgesinde’ gezide kullanılan geminin maksimum yolcu kapasitesinin 127 olduğu tespit edilmiştir.”

Sadece bununla da kalmıyor.

Boğaz gezileri etkinliği kapsamında söz konusu gezilerin hangi tarihlerde yapıldığı, her bir geziye kaç kişinin katıldığı gibi bilgiler resmi yazı ile belediyeden isteniyor. İdarenin resmi yazıya vermiş olduğu cevapta; 23 Nisan 2017 tarihinde bin 500 kişinin, 24 Nisan 2017 tarihinde bin kişinin, 01 Temmuz 2017 tarihinde bin kişinin, 2 Temmuz 2017 tarihinde 500 kişinin ve 8 Temmuz 2017 tarihinde bin kişinin, toplamda ise 5 bin kişinin söz konusu gezilere katılım sağladığı aktarılıyor.

Boğaz gezilerinin yapıldığı gemiye ilişkin resmi makamlarca verilmiş olan belgelerde söz konusu geminin yolcu taşıma kapasitesinin en fazla 127 kişi olduğu ve ayrıca her bir gezinin teknik şartnameye göre en az 4 saat sürmesi gerektiği açık.

Buna göre günün 24 saatinin tamamında ara vermeksizin her 4 saatte bir gezi yapıldığı düşünülse bile gün boyunca en fazla 6 gezi yapılabilceği, mevcut geminin 127 kişilik kapasitesi hesaba katıldığında; günde 762 kişiden fazla yolcu taşınamayacağı anlaşıyor. 5 gün boyunca ise en fazla 3810 kişinin geziye katılabileceği sonucuna varılıyor.

Bu durumda bile idarenin belirtmiş olduğu kişi sayısına ulaşmanın mümkün olmadığı belirleniyor. Kaldı ki 24 saatin tamamında gezi yapılmasının hayatın olağan akışına aykırı olduğu düşünüldüğünde bir gün içinde belediye tarafından belirtilen sayıda kişinin etkinlik kapsamında boğaz turuna götürülmesinin mümkün olamayacağını Sayıştay da anlıyor.

Belediye Arnavutköy halkını Çanakkale Şehitlikleri'ne götürmek istiyor ve organizasyonun yapılması için işi firmaya veriyor. Çanakkale gezisi yapılıyor tabii. Sayıştay yine inceliyor. Çanakkale gezisi ile ilgili evrak doküman isteniyor belediyeden. Evrak incelemesinde geziyi düzenleyen firmaya 5000 kişi geziye götürülmüş gibi ödeme yapıldığını görüyor. Oysa Sayıştay geziye giden kişi sayısının 500 olduğunu tespit ediyor. 4500 kişi sanki geziye gitmiş gibi firmaya ödeme yapılmış!

Sayıştay'ın tespit ettiği bu usulsüzlükler sadece etkinlik, organizasyon kısmında mevcut olanlar.

Raporu incelemeye devam ediyoruz.

Bazı Mal Kalemlerinin Yaklaşık Maliyet ve Piyasa Rayıcı Karşılaştırması

Sıra No	Malın/İşin Adı	Birim	Birinci Firma Birim Fiyat (KDV Hariç)	İkinci Firma Birim Fiyat (KDV Hariç)	Üçüncü Firma Birim Fiyat (KDV Hariç)	Yaklaşık Maliyet Birim Fiyatı (KDV Hariç)	Piyasa Rayıcı (KDV Hariç)	Yaklaşık Maliyetin Piyasa Rayıcı Bedeline Oranı (%)
1	Kertle	Adet	500,00	473,00	450,00	474,33	64,90	731%
2	Oyuncak Ev	Adet	4.000,00	3.500,00	4.500,00	4.000,00	899,99	444%
3	Kıyma	Kg	100,00	116,00	110,00	108,67	26,62	408%
4	Kuşbaşı	Kg	100,00	105,00	100,00	101,67	28,70	354%
5	Tavuk	Kg	50,00	63,00	60,00	57,67	5,78	998%
6	Bonfile (Dana)	Kg	145,00	132,00	125,00	134,00	50,93	263%
7	Sucuk	Kg	125,00	132,00	125,00	127,33	31,45	405%
8	Pastırma	Kg	150,00	158,00	150,00	152,67	56,39	271%
9	Kavurma	Kg	150,00	158,00	150,00	152,67	50,93	300%

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere kurum, bazı mal kalemleri için piyasa rayıcı bedelinin 2 katı ile 10 katı arasında değişen fiyatlarla yaklaşık maliyet hesaplamış.

Tabloda yer verilen mal kalemleri örnek mahiyetinde seçilmiş, piyasa rayıcının çok üzerinde fiyatlardan yaklaşık maliyet hesabına dâhil edilen örnek sayısını artırmak mümkün.

Sayıştay raporunda belirtildiği üzere Arnavutköy Belediyesi, ihalelerin adrese teslim edilebilmesi için ihale şartnamelerine rekabeti engelleyici maddeler yerleştiriyor.

Raporda aynen şöyle belirtiliyor:

“İsteklinin Genel Yükümlülükleri: Yüklenici Firma bu gezileri gerçekleştirebilmek için TURSAB A SINIFI SEYAHAT ACENTESİ belgesine sahip olmak zorundadır’ hükmüne yer verilerek gezi ile doğal bir bağlantısı olmayan birçok iş, hizmet ve mal alımı için rekabet engellenmiş ve kamu kaynaklarının uygun şartlarda elde edilmesinin önüne geçilmiştir.”

Siz kıyma, kuşbaşı, tavuk, pastırma falan alırken neye bakıyorsunuz bilmiyorum ama belediye yetkilileri A Sınıfı Seyahat Acentesi belgesine sahip olmasına bakıyormuş!

Yahu arkadaş yuh artık.

Hakikaten yuh artık.

Sayıştay'ın yaptığı denetleme sonuçlarına göre belediyenin yaptığı usulsüzlükler bununla da kalmıyor.

Satın Alınan Malların Piyasa Fiyatlarına İlişkin Karşılaştırma Tablosu

Sıra No	Alınan Mal	Birim	İdarece Teslim Alınan Malın Marka, Model ve Özellikleri	Yüklenici Teklif Birim Fiyatı	Birim Piyasa Rayıcı	Satın Alınan Malın Piyasa Fiyatları Karşılaştırması
1	Saç boyası	Adet	Ossion Marka Saç Boyası 60 ml Tüp	35,00 TL	3,38 TL	10,36 Kat Fazlası
2	Plastik Leğen	Adet	Bora Plastik Mikser Kabı küçük 2,5 litre	53,00 TL	5,02 TL	10,56 Kat Fazlası
3	İmza Kalemi	Adet	Uniball Signo Broad 1.0 UM-153 İmza Kalemi Mavi	50,00 TL	6,27 TL	7,97 Kat Fazlası
4	Tünel	Adet	Pilsan Marka Dört Bölmeli Tırtıl Tünel	3.000,00 TL	999,90 TL	3 Kat Fazlası
5	Oyuncak El	Adet	Pilsan Sihirli Ev İkili 06-195 Model	3.000,00 TL	899,90 TL	3,33 Kat Fazlası
6	Bulaşık Makinesi Parlatıcı	Paket		300,00 TL	15,33 TL	19,57 Kat Fazlası
7	Kettle	Adet	Sinbo SK 7353 Kablo-suz Su Isıtıcısı	500,00 TL	47,49 TL	10,53 Kat Fazlası
8	Sakam	Kg		48,00 TL	26,80 TL	1,79 Kat Fazlası

9	Sucuk	Kg		125,00 TL	31,43 TL	3,98 Kat Fazlası
10	Kavurma	Kg		150,00 TL	33,28 TL	4,51 Kat Fazlası
11	Kıyma	Kg		70,00 TL	26,62 TL	2,63 Kat Fazlası
12	Kuşbaşı	Kg		90,00 TL	27,70 TL	3,21 Kat Fazlası
13	Tavuk	Kg		40,00 TL	5,78 TL	6,92 Kat Fazlası
14	Bonfile Dana	Kg		100,00 TL	50,92 TL	1,96 Kat Fazlası
15	Süt Tozu	Kilo		20,00 TL	10,30 TL	1,94 Kat Fazlası
16	Hortum	m		78,00 TL	1,72 TL	45,35 Kat Fazlası
17	Zımpara	Adet		48,00 TL	1,83 TL	26,23 Kat Fazlası
18	Top	Adet	Pilsan Oyun Havuz Topu 100'lü	60,00 TL	0,33 TL	181,82 Kat Fazlası
19	Borcam	Adet	2'li Borcam	90,00 TL	25,93 TL	3,47 Kat Fazlası
20	Aile Algısı Oyun-cakları	Adet	Edudizayn Ahşap Evi-miz Yapboz 7087	750,00 TL	23,72 TL	31,62 Kat Fazlası

Yukarıda yer alan tabloya bakarsak, söz konusu ihale kapsamında idarenin teslim almış olduğu ürünlerin fiyatları ile bu ürünlerin piyasa rayiçleri karşılaştırıldığında:

- Salam, süt tozu, bonfile gibi ürünlerin piyasa değerinin yaklaşık 2 katı ile satın alındığı,
- Su ısıtıcısının piyasa değerinin yaklaşık 10 katı,
- Bulaşık makinesi parlatıcısının piyasa değerinin yaklaşık 20 katı,
- Hortumun ise piyasa değerinin yaklaşık 45 katı fiyatla satın alındığı görülüyor.

İlginçtir, belediye yukarıdaki tabloda belirlenen ürünler ile ilgili bir ihale daha açıyor.

İhaleyi alan firma yine aynı oluyor.

Yukarıdaki tabloda yer alan fiyatlardan mallar temin edilme aşamasında “taşeron kadro getiren düzenleme” olarak da bilinen 696 sayılı KHK nedeniyle ihale 3 Ocak 2018 tarihinde iptal ediliyor.

Söz konusu KHK düzenlemesi yapılmamış olsaydı ihale yeni birim teklif fiyatları ile oluşan yeni sözleşme ile sürdürülecek, mal temini yine yeni sözleşme kapsamında yapılacaktır.

Yüklenicinin yeni ihale için teklif ettiği yeni birim fiyatlar incelendiğinde ise aşağıda yer alan tablo ortaya çıkıyor.

Bazı Mal Kalemlerinin Yaklaşık Maliyet ve Piyasa Rayıcı Karşılaştırması

Sıra No	Malın/İşin Adı	Birim	Birinci Firma Birim Fiyat (KDV Hariç)	İkinci Firma Birim Fiyat (KDV Hariç)	Üçüncü Firma Birim Fiyat (KDV Hariç)	Yaklaşık Maliyet Birim Fiyatı (KDV Hariç)	Piyasa Rayıcı (KDV Hariç)	Yaklaşık Maliyetin Piyasa Rayıcı Bedeline Oranı (%)
1	Kettle*	Adet	500,00	473,00	450,00	474,33	64,90	731%
2	Oyuncak Ev*	Adet	4.000,00	3.500,00	4.500,00	4.000,00	899,99	444%
3	Kıyma**	Kg	100,00	116,00	110,00	108,67	26,62	408%
4	Kuşbaşı**	Kg	100,00	105,00	100,00	101,67	28,70	354%
5	Tavuk**	Kg	50,00	63,00	60,00	57,67	5,78	998%
6	Bonfile (Dana)**	Kg	145,00	132,00	125,00	134,00	50,93	263%
7	Sucuk**	Kg	125,00	132,00	125,00	127,33	31,45	405%
8	Pastırma**	Kg	150,00	158,00	150,00	152,67	56,39	271%
9	Kavurma**	Kg	150,00	158,00	150,00	152,67	50,93	300%
10	Sosis**	Kg	48,0	63,00	60,00	57,00	25,88	220%

*Kettle ve oyuncak ev piyasa rayiç fiyatları söz konusu ürünlerin yetkili satıcılarının internet sitelerinden alınmıştır.

**Bu ürünlerin piyasa rayiç fiyatları Et ve Süt Kurumu'nun resmi fiyat listesinden alınmıştır.

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere, aynı yüklenici, enflasyon nedeniyle fiyatların yükselme eğiliminde olduğu bir dönemde bile aynı özellikteki mallar için çok ciddi tutarlarda düşük teklif veriyor.

Örneğin, 2017 yılında idare tarafından KDV hariç 7 bin 800 lira ödenerek satın alınan 100 metrelik hortum için, aynı yüklenici tarafından yalnızca bir sene sonra 100 TL'lik teklif geliyor.

Her ne kadar 2018 yılı için yapılan ihale başka sebeplerle iptal edilmiş olsa da yüklenicinin mezkûr ihalede söz konusu fiyat tekliflerini vermiş olması, bu malların piyasadan teklif edilen fiyatlarla temininin mümkün olduğunun en açık göstergesi aslında. Bu sebeple, kurum tarafından 2017 yılı içerisinde alımı gerçekleştirilen malların piyasa fiyatının 10, 20, hatta 30 katı üzerinde fiyatlarla satın alınmasının izahı mümkün değil.

Sayıştay raporu sayfa 44'ü inceleyelim:

Teslim Alınan Mallar İçin Gerçekte Ödenmesi Gereken KDV Oranları

Sıra No	Teslim Edilen Mal	Bakanlar Kurulu Kararına Göre Uygulanması Gereken KDV Oranı	Mevcut Durumda Uygulanan KDV Oranı
1	Kur'an-ı Kerim	1%	18%
2	Un	1%	18%
3	Taze Yufka	1%	18%
4	Laptop Çantası	8%	18%
5	Kaymak	8%	18%
6	Kıyma	8%	18%
7	Soru Bankası	8%	18%
8	Dana Bonfile	8%	18%
9	Kiraz-Vişne-Kivi-Ayva-Çilek	8%	18%
10	Temizlik Bezi	8%	18%

“Belediyenin piyasa rayiçlerine aykırı mal alımı nedeniyle 393.855,00 TL, hatalı KDV oranının esas alınmış olması sebebiyle de 248.522,00 TL fazla ödemede bulunulduğu, toplamda ise 642.377,00 TL yersiz ödemede bulunulduğu anlaşılmaktadır.”

Bu ülkede kaç kişi hayatında 642 bin lira kazandı?

Neyse devam edelim daha bunlar çitir çerez...

Sayıştay raporunun, AKP’li belediyedeki araçlarla ilgili kısmında şu ifadeler geçiyor:

“Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü’nden alınan akaryakıt giderleri, araç görev kâğıtları, bankalardan alınan HGS ve OGS geçiş bilgileri, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü’nden alınan geçici görevlendirme yazıları ile kurum personelinin izinli olduğu tarihlerin incelenmesi sonucunda; 2017 yılı içerisinde çeşitli tarihlerde 29 farklı binek aracın herhangi bir görevlendirme bulunmaksızın İstanbul ili dışında bulunan toplam 178 adet gişeden geçiş yaptığı tespit edilmiştir.”

Yani “yanlış hesaplarla” milletin cebini boşalttıkları yetmiyormuş gibi bir de kamu araçlarıyla seyahat ediyorlar.

Dahası...

Raporun ilgili bölümünde belediye personelinin tamamının kamuya ait araçlarla tatile gittikleri, araçları şahsi işleri için kullandıkları tespit ediliyor.

Derneğe Diye Verilen Araziden Villa Sitesi Çıktı

Sayıştay raporunun 56 ve 57. sayfalarında, Arnavutköy Belediyesi tarafından Bolluca Mavigöl Mahallesi Erdağı adresinde bulunan bir arsa ile ilgili dikkat çeken bulgulardan bahsediliyor. Plan fonksiyonu park olan toplam 41.515,50 metrekairelik alan, 75 bin TL (KDV Dahil) bedel karşılığında bir derneğe 3 yıllığına kiraya veriliyor.

Yetmiyor...

Bolluca Mavigöl Mahallesi’nde bulunan, park olarak görülen toplam 20.825,00 metrekairelik alan ise belediye encümeninin

kararı ile 38 bin TL bedel karşılığında yine aynı derneğe üç yıllığına kiraya veriliyor.

Fakat söz konusu taşınmazların kiralama şartnamesinin üçüncü kişilere devri düzenleyen 36'ncı maddesinde, kiralanan yerin belediyenin yazılı izni olmaksızın kısmen veya tamamen üçüncü kişilere devredilmesinin mümkün olmadığı belirtiliyordu.

Ama burası Türkiye bu kadar usulsüzlük yeter mi, yetmez.

Yapılan incelemede yeni bir şey ortaya çıkıyor. Meğer kiraya verilen taşınmazların, kiracı durumda olan dernek tarafından zaten hiç kullanılmadığı, bu yerlerin söz konusu dernek tarafından villalardan kurulu lüks sitenin kullanımına bırakılmış durumda olduğu ortaya çıkıyor.

Kiralama dosyasında belediye tarafından kısmen veya tamamen devredilmesine izin verildiğine ilişkin herhangi bir yazılı belge de bulunamıyor.

Derneklere Yapılan İmalatlar

Sıra No	İhale Kayıt No	İlgili Birim	İmalatın Yapıldığı Dernek	İmalatın Yapıldığı Yerin Mülkiyet Bilgi	Yapılan İş	İmalatın Tutarı (KDV Dahil)
1	2017/207939	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	...Cemiyeti	Özel Mülk	Çatı Kat Konferans ve Spor Salonu	913.371,24 TL
2	2016/246984	Park ve Bahçeler Müdürlüğü	...Cemiyeti	Özel Mülk	Peyzaj, Bahçe Düzenlemesi ve Basketbol Sahası	114.586,40 TL
3	2016/479915	Fen İşleri Müdürlüğü	...Cemiyeti	Özel Mülk	Yüzme Havuzu	140.216,95 TL
4	2016/479915	Fen İşleri Müdürlüğü	...Cemiyeti	Özel Mülk	İç Cephe Boyası	13.850,27 TL
5	2016/479915	Fen İşleri Müdürlüğü	...Derneği	Belediye Mülkü	İç Cephe Boyası	739,34 TL
TOPLAM						1.182.764,20 TL

Dinciler Arasında Kıyak Çemberi

Yukarıdaki tabloda belirtilen mevzuata uygun olmayan şekilde bütçeden harcama yapılıyor. Harcamanın yapıldığı bina ise dinci İlim Yayma Cemiyeti'ne ait çıkıyor.

Cemiyetin, binanın tadilatı için belediyeden yardım istemesi sonrasında belediye vatandaşın cebinden çıkan toplam 1.1 milyon lira ile tadilatı yapıp bu cemiyete binayı teslim ediyor.

İlim Yayma Cemiyeti ise bu binayı tadilatın ardından Yeşilcamî İlme Hizmet Vakfı'na kir alıyor. Vakıfta bu binayı koleje kir alıyor. Kolej halen bu binada faaliyetlerine devam ediyor. Kamu kaynakları harcanarak ticari gelir elde eden cemiyet ve vakıflara usulsüz olarak kullanırılıyor.

Unutmadan belirtmek gerekir. İlim Yayma Cemiyeti Arnavutköy yönetiminde bulunan Kenan Erci, aynı zamanda Arnavutköy Belediyesi encümen üyesidir.

Başınızın döndüğünü görüyorum...

Bir tablo daha.

Yıllar İtibariyle Yapılan Özel Kalem Müdürü Atmaları

Sıra No	Adı Soyadı	Özel Kalem Müdür-lüğü Öncesi Unvanı	Atama İzninin Veril-diğine İlişkin Bakan-lık Olu-runu Tarih	Özel Kalem Müdürü Olarak Atandığı Tarih	Özel Kalem Müdür-lüğünden Ayrıldığı Tarih	Görev Süresi	Özel Kalem Müdürlüğü Sonrası Atandığı Kadro
1	E.D	Açıktan Atama	09.07. 2009	24.06. 2019	07.10. 2009	3 Ay 13 Gün	Mühendis
2	H.D	Zabıta Memuru	İzine Tabi Değil	19.10. 2009	11.12. 2009	1 Ay 22 Gün	Mühendis
3	U.K	Memur	İzine Tabi Değil	14.12. 2009	09.02. 2010	1 Ay 25 Gün	Şef

4	Y.Ç	Sözleşmeli Personel (Açıktan Atama)	07.05. 2010	12.01. 2010	18.01. 2011	8 Ay 6 Gün	Mühendis
5	İ.S	İşçi (Açıktan Atama)	24.05. 2011	11.06. 2011	16.08. 2012	1 Yıl 2 Ay 1 Gün	Memur
6	İ.A	Açıktan Atama		23.08. 2012	16.11. 2012	2 Ay 23 Gün	Naklen Tahin
7	Z.K	İşçi (Açıktan Atama)	21.04. 2014	16.11. 2012	03.01. 2014	1 Yıl 1 Ay 17 Gün	V.H.K.İ
8	A.B	İşçi (Açıktan Atama)	05.10. 2016	07.01. 2014	16.06. 2014	5 Ay 9 Gün	Özel Kalem Müdürü
9	A.M	Açıktan Atama	07.08. 2014	16.06. 2014	10.11. 2014	4 Ay 24 Gün	Naklen Tahin
10	A.B	İşçi (Açıktan Atama)	05.10. 2016	11.11. 2014	02.01. 2017	2 Yıl 1 Ay 21 Gün	Özel Kalem Müdürü
11	H.Y	Açıktan Atama	16.12. 2016	02.01. 2017	19.01. 2017	17 Gün	TBMM Geçici Görevli
12	A.M	İşçi (Açıktan Atama)	05.10. 2016	19.01. 2017	Halen Görevde	Halen Görevde	Özel Kalem Müdürü

Siz Hâlâ İş Arayın

Belediyede yapılan atamalar incelendiğinde ise açıktan yapılan atamaların memuriyete sınavsız girişin bir yolu olarak kullanıldığı anlaşıyor.

Özel kalem müdürü olan 4 kişi için bakanlık izninin dahi beklenmeksizin atamalarının yapıldığı, açıktan atanan kişilerin bir süre sonra memur olarak başka bir kadroya geçirildiği, bazılarının ise naklen başka bir kamu kurumuna tayin olduğu görülüyor.

Bu kadar kısa süreli atamaların neden yapıldığı da sonradan ortaya çıkıyor. Atamaların, bu kişilerin unvanlarını değiştirmek

için başarılı olmak zorunda oldukları unvan değişikliği sınavına girmeksizin, unvanlarının değiştirilmesi adına yapıldığı anlaşılıyor.

Mesela, tablonun 9. sırasında bulunan A. M.'nin belediyeye ataması yapılıyor, 4 ay 24 gün sonra ise tayini çıkıyor. Arnavutköy yerel medyasının iddiasına göre tabloda yer alan kişi ise AKP Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Muş'un kardeşi Ahmet Muş.

Haydaaaa...

Şaşırdık mı?

Sayıştay'ın Arnavutköy Belediyesi hakkında düzenlemiş olduğu denetleme raporu, ödediğimiz vergilerimizle bizlere hizmet vermek zorunda olan bir kamu kurumunun nasıl talan edildiğinin resmi örneğidir.

Rapordaki en önemli maddeleri sizlere sunmaya çalıştım. Raporda sunulan araç kiralama işlemindeki kamunun zarara uğraması, temizlik araçlarının alımındaki usulsüzlükleri, belediye başkanının Zabıta Müdürlüğü'ne kendi akrabasını işe alması gibi konuları yazmadım bile. Üstelik pazar kullanımında 2017 yılında tahakkuk etmesi gereken tutarın 981 bin lira olduğu, ancak ilgili yılda 656 bin lira tahakkuk ettirildiği, bu manada 324 bin liranın eksik tahakkuk olduğu konularını da yazmadım!

İstanbul Arnavutköy Belediyesi 2017 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu'nda bulunan usulsüzlüklerin hukuki karşılığı mutlaka olmalıydı ama savcılar o sıralar gazeteciler ve muhalif isimlerin peşindeydi...

İlgililerin hukuk önünde hesap vermesi gerekiyor.

Okudukça “Yuh” Diyeceğiniz Ayrıntılar

Gelin şimdi okudukça, “Hadi canım!”, “Yuh!” gibi şaşırtma ifadelerini defalarca kullanacağımız ihale ayrıntılarına bakalım.

İncelediğimiz ihaleyi yapan yer AKP'li Arnavutköy Belediyesi.

İhaleyi alan firma ile yapılan sözleşmede neler yok ki?

Anneler Günü Etkinliği, Toplu Sünnet Töreni, Toplu Nikâh

Etkinlikleri, Çanakkale Kültür Gezisi,  ğretmenler Günü Etkinliği, 23 Nisan  ocuk Şenliği, Camiler ve Din Görevlileri Haftası Etkinliği, Okullara Oryantasyon Etkinliği, Boğaz Gezileri gibi 27 Kalem etkinlik bu firma ile yapılan sözleşme kapsamında.

Şimdi gelin usulsüzlükleri madde madde okuyalım.

- Yukarıda da belirttiğim gibi belediye Anneler Günü için etkinlik yapıldı gibi göstermiş. Ancak durum öyle değil. Yani yapılmadı. Buna rağmen etkinlik için ödemenin ilgili firmaya eksiksiz yapıldığı belirlendi.

- Öğretmenler Günü etkinliğinin de 4 yıldıızlı bir otelde ve ünlü sanatçılar ile yapılacağı sözleşme de belirtilmesine rağmen belediyeye ait kültür merkezinde yapıldığı anlaşıldı. Hatta  nl  bir sanatçı yerine ilçe milli eğitimde görevli iki öğretmenin sahne aldığı anlaşıldı. Buna rağmen ödemenin yine tam olarak yapıldığı anlaşıldı.

- Mesela belediye tarafından Cami ve Din Görevlileri Haftası'nda 5000 adet köpüklü tabakta etli pilav, tatlı, içecek dağıtılması isteniyor. Ancak etkinlikte 160 kişinin olduğu tespit ediliyor, buna rağmen ödeme 5 bin adet üzerinden eksiksiz Şekilde yapılıyor.

- Toplu Nikâh Töreni'nde 30 çiftin nikâhı kıyılacak ve gelin arabası olarak 1950-1970 model klasik gelin araçlarının olması isteniyor. Törenlerde  nl  sanatçılar tarafından konser verilmesi de talebe ekleniyor. Ancak etkinlikte klasik arabalar yerine belediyenin araçları kullanılıyor. Konser yapılmamasına rağmen ödemelerin eksiksiz yapıldığı belirleniyor.

- Bir diğer skandal durum da yıl içerisinde düzenlenmek istenen Boğaz gezisi ihalesinden çıkıyor. Sayıştay denetçileri etkinlik ile ilgili sorular soruyor belediyeye. Belediye yetkilileri firmanın raporu doğrultusunda 5 bin kiőiyi gezdirdik diye yanıt veriyor ama Sayıştay'ın yaptığı araőtırmada 24 saat kesintisiz tekneler çalıősa dahi ancak 3 bin 810 kişinin gezdirilebileceği ortaya çıkıyor.

Peki bunca kıyaktan kim faydalandı.

Firmanın adı Emin Atalay Organizasyon

Firmanın başındaki isim de Emin Atalay.

Emin Atalay, AKP'li belediye ile yaptığı işler sayesinde, ödemelerini fazla fazla alıyor.

Nasıl mı?

Sayıştay yaptığı denetlemede 22 Mayıs 2017 ve 09 Ekim 2017 tarihlerinde mevzuat hükümlerine uygun olarak iş artışına gidildiği, Toplu Sünnet Şöleni iş kalemi için 45 bin TL, Toplu Nikâh Etkinlikleri iş kalemi için 70 bin TL, Öğretmenler Günü etkinlikleri için 110 bin TL iş artışı yapıldığını tespit etmiş. Ancak Sayıştay, iş artışlarının nedenini sorduğunda ise bu artışlar için idare tarafından herhangi bir sebep sunulmamış.

Sayıştay'ın tespitlerinden sonra belediye, usulsüzlük bulguları hakkında cevap vermiş ve bahse konu fazla ödenen miktarlar ile ilgili şu açıklamayı yapmış:

“5.000 kişilik Çanakkale Kültür Gezisi'nin tamamlanmasından dolayı 28.04.2017 tarihinde 2 numaralı hak ediş ile yükleniciye 55 bin TL ödemede bulunulduğu, ancak Çanakkale Kültür Gezisi'ne katılımcı sayısının gerçekte 500 kişi olduğunun tespit edilmesi üzerine 4.500 kişilik fazla ödemenin karşılığı olan 49 bin 500 TL'nin 6 numaralı hak ediş ile yükleniciden kesildiği, 28.04.2017 tarihli 2 numaralı hak ediş kapsamında 23 Nisan Çocuk Şenliği iş kaleminin 3 defa gerçekleştirilmiş olması nedeniyle 15 bin TL birim fiyat üzerinden yükleniciye 45 bin TL'lik ödemede bulunulduğu, ancak yaklaşık 8 ay sonra söz konusu etkinliğin yalnızca 1 defa yapıldığının anlaşıldığı ve 28.12.2017 tarihli 7 numaralı hak ediş ile fazladan ödeme yapılan 2 etkinliğin bedeli olan 30 bin TL'nin yükleniciden kesildiği Öğretmenler Günü etkinliği mekânı olarak teknik şartnamede 4 yıldızlı bir otel belirtilmesine rağmen etkinliğin Arnavutköy Kapalı Spor Salonu'nda yapıldığından dolayı 270 bin TL'lik etkinlik ücretinden 10 bin TL mekân değişikliği kesintisinin son hak edişte yapıldığı...”

Yapılmayan Ama Yapılmış Gibi Gösterilen Organizasyonlar

Belediye tarafından verilen cevapta “Çanakkale Gezisi” ile “23 Nisan Etkinlikleri” iş kalemlerine ilişkin yapılan fazla ödemelerin 6’ncı ve 7’nci hak edişler ile yüklenicinin alacağından mahsup edildiği ifade ediliyor.

Buna göre kurum tarafından hiç yapılmamış söz konusu iki iş kalemi için yükleniciye toplam 79.500 liralık fazla ödemede bulunduğu ve mahsuplaşma işleminin ödemelerin yapılmasından yaklaşık 8 ay sonra gerçekleştiği görüldü. Yani firma bu parayı 8 ay boyunca kullandı.

Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta “Kitap Fuarı” ve “ARGEM Eğitim Çalıştayı” iş kalemlerine ilişkin olarak yapılan fazla ödeme tutarının toplam 65 bin TL olduğu belirtiliyor. Ancak işin teknik şartnamesinde yazılı olmayan ve sözleşmeye dahil olmayan birtakım işlerin de yükleniciye yaptırılmış olmasından dolayı yüklenicinin bu işler için 35 bin TL maliyete katlandığı anlaşıldı. İş sonrasında fazla ödeme olarak nitelendirilen 30 bin TL’nin yükleniciden kesildiği ifade ediliyor. Kurum tarafından her ne kadar arka planda “Kitap Fuarı” ve “ARGEM Eğitim Çalıştayı” iş kalemleri yerine başka işler yaptırıldığı ifade edilse de yaptırıldığı iddia edilen işlere ilişkin herhangi bir bilgi belge bulunmadığı vurgulanıyor. Belediye tarafından bu işler yerine başka işler yaptırıldığı iddiasıyla mahsuplaşmaya gidilmesinin de kabul edilebilir bulunmadığı Sayıştay tarafından aktarılıyor.

Denetimler sonucunda ise Arnavutköy Belediyesi’nde sözleşme kapsamında olup da yapılmamış olmasına rağmen bedeli ödenen işlere ilişkin toplam tutarın 363 bin 160 TL olduğu belirlendi. Buna karşılık yüklenici ile karşılıklı anlaşmak suretiyle yaptırılan ve herhangi bir bedel ödenmeyen işlerin toplam bedelinin ise 270 bin TL olduğu görüldü. Aradaki fark olan 93 bin 160 TL’nin gerçekte var olan fazla ödeme olduğu tespit edilerek bu tutarın firmanın belediyeden olan alacağından mahsup edildiği bildirildi.

Türkçe Olimpiyatları'nı da Aynı Firma Düzenlemiş

Peki bu yapılmayan ama yapılmış gibi organizasyon yapmayı başaran muhteşem (!) firmamız Emin Atalay'ın Arnavutköy Belediyesi ve diğer AKP'li belediyelerden aldığı bu ilk ihalesi mi?

Hayır tabii ki.

Bakın daha önce hangi ihaleleri almış:

- İstanbul 1. Manda Festivali Organizasyonu
- Mahalle Meclis Toplantıları Hizmet alım işi
- Gebze Belediyesi Türkçe Olimpiyatları Organizasyonu
- Bisiklet alım işi
- Podyum ve Sahne alım işi
- Açılış ve Temel Atma Töreni alım işi
- Organizasyon alım işi

Hani "Her iş elinden gelir" denir ya öyle...

Unutmadan belirtmem gerekir ki...

Emin Atalay firması hakkında Sayıştay'ın tespit ettiği bu kadar usulsüzlük varken, 2018/108354 ihale no ile firmaya 3.3 milyon lira değerinde yeni bir organizasyon işinin verildiğini biliyor musunuz?

Şimdi inceleyeceğimiz ihale ise hani 50 liralık kavurmanın 150 liraya, metresi 1.7 lira olan hortumu metresi 78 liraya, 23 liralık oyuncakın da 750 liraya alındığı meşhur ihale...

Şirketin adı: Yörünge Eğitim Organizasyon Tur. ve Tic. Ltd. Şti.

İhale 6.2 milyon lira bedel ile veriliyor.

İhale içeriği ise 68 adet tam zamanlı, 10 adet yarı zamanlı personel, 677 kalem malzeme ve organizasyon hizmet alım işi, kitap fuar düzenlemesi olarak belirlenmiş. Yukarıdaki örnekler 677 kalem malzeme alımının içinden seçilmiş olanlar. Detaylı hâlini yukarıdaki tabloda sundum.

Belediye bu firmaya ihaleyi verebilmek için ihale şartnamesine TURSAB A SINIFI SEYAHAT ACENTASI belgesini şart koşmuş. Seyahat ile alakası yok ama bu belge istenmiş!

Sayıştay tarafından ihalenin detayında bulunan "Kitap Fuarı Düzenlenmesi" ile ilgili belgi belge isteniyor. Verilen cevap

ise oldukça şaşırtıcı. Fuar düzenlemek yerine 4. CNR Kitap Fuarı'na katılım sağlanmış. Sözleşmeye aykırı bu işlem için de herhangi bir onay alınmamış.

Tabii klasik olarak Yörünge Eğitim bu işi yapmış gibi belediyeden 65 bin lira parasını almış. Sayıştay belediyeye bu durumu sorunca ortaya ilginç bir durum çıkmış.

Sayıştay raporda şu ifadeleri kullanmış:

“Yüklenici ile 'karşılıklı anlaşmak suretiyle' birtakım işlerin, işin yüklenicisine yaptırıldığı ve bunlar için herhangi bir bedel ödenmediği, ekstra yapılan işlerden dolayı ödenmesi gereken 35 bin TL tutarında iş kaleminden fazla ödenen 65 bin TL çıkarıldığında gerçekte fazla ödemenin 30 bin TL olduğu, bu tutarın da ilgili firmanın alacaklarından mahsup edildiği ifade edilmiştir.”

Şöyle bir durum da var...

Yörünge Eğitim Organizasyon firması sadece Arnavutköy Belediyesi'nden ihale almamış. Türkiye'nin çeşitli yerlerindeki belediyelerden toplam değeri 74 milyon lira olan 39 adet ihale kazanmış.

Ne tesadüf bu belediyelerin tamamı AKP'li belediyeler.

FETÖ'den Tutuklanan İsmi Ne İş Var

Firmanın sosyal medya hesabında yapmış olduğu bir paylaşım ise çok dikkatimi çekti. Paylaşımın içeriği bir panel. Bayrampaşa Gençlik Merkezi'nde düzenlenen “Kudüs neden önemlidir” başlıklı panelin katılımcısı ise Talha Uğurluel.

AKP'li belediyelerin ihya ettiği Yörünge isimli firmanın düzenlediği panele, FETÖ'den tutuklanan Talha Uğurluel konuşmacı olarak çağırılmış.

Bu isim hakkında ben yazı yazmış ve o da hakkımda tazminat davası açmıştı. Dava kitap yayımlanana kadar biter mi? Bilmem...

Ancak Talha Uğurluel FETÖ üyeliği nedeni ile kitabın yazıldığı dönemde tutuklu bulunuyor. Bu organizasyon firmasının sayfasında reklamlarını da görünce bir tebessüm etmedim değil. Neyse...

Ne Piknikmiş Arkadaş!

Raporlara giren bir başka organizasyon ise bir piknik organizasyonu.

Arnavutköy Belediyesi, ARGEM (Araştırma Geliştirme Merkezi) öğrencileri ve onların velileri için bir piknik organizasyonu yapmak istedi ve bu işi ihaleye çıkardı.

İhaleyi daha önce detayları ile belirttiğimiz Emin Atalay'ın firması aldı. Ancak bu firma sözleşme gereği yapmak zorunda olduğu piknik organizasyonunu yapmadı. Belediye nedeni anlaşılamayan şekilde bu piknik organizasyonunu başka bir firmaya –REFORM Reklam Organizasyon firmasına– 176 bin lira bedel ile pazarlık usulü verdi.

“ARGEM Öğrencileri ve Velileri İçin Piknik Etkinliği Organizasyonu Hizmet Alımı” işine ilişkin sözleşme 14.09.2017 tarihinde imzalanıyor, 8 gün sonra etkinlik yapılıyor gibi resmi kayıtlarda gözüküyor. Ancak söz konusu pikniğin yapılan pazarlık usulü ihaleden daha önce 27.07.2017 tarihinde zaten yapıldığı anlaşıyor. Bu tarihte yapılan piknik etkinliğine ilişkin başka bir ihale kapsamında hak ediş düzenlenmediğini Sayıştay raporlarından öğreniyoruz.

Herkes yolunu bulmuş anlayacağınız!

Aslında...

Söz konusu hizmet alımı işi fiilen yapılmış ve herhangi bir kamu zararı oluşmuyor. Fakat burada anlatmak istediğim durum çarpık düzen. Sayıştay da buna vurgu yaparak işin ihalesinden önce yaptırılması ve ihale dosyasının daha sonra düzenlenmesi hususunun mevzuata aykırı olduğunu anlatıyor.

Bu konuda sorumluluğu bulunan birim müdürü hakkında da ilgili kanun hükümleri uyarınca işlem yapılmasını istiyor.

Hatta konuyu Arnavutköy Kaymakamlığı'na intikal ettiriyor. Ayrıca sorumlular hakkında da disiplin soruşturması başlatıldığını duyuruyor.

Sayıştay raporunda ise dikkat çeken şu satırları yazıyor:

“Yapılan ödemenin piknik organizasyonu iş kaleminin ihale kapsamında olmayan birtakım işlerin finanse edilmesi için kullanıldığı, bu hâliyle teknik şartnamede yazılı olan hususlar yapılmamış olduğundan yükleniciye yapılan ödemenin herhangi bir yasal dayanağının bulunmadığı açıktır.”

Arnavutköy Belediyesi ihaleleri aslında tüm Türkiye'nin panorasını bizlere sunuyor. Çok fazla örnek var böyle.

Son bir örnek daha vereyim.

Arnavutköy ilçesi sınırları içerisinde; katı atık toplama ve nakli ile cadde ve sokakların el ve makine ile süpürülmesi işi... 59.9 milyon lira tutar ile Yeşil Adamlar Atık Yönetimi ve Taş. AŞ alıyor işi.

Peki firma kimin?

Albayrakların.

Adı: Faruk Albayrak.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın damadı Berat Albayrak'ın akrabası.

İhalenin bu firmada kalması için ihale şartnamesinin içerisine –İhale konusu 55 araçtan 11'i için isteklinin kendi malı olma şartı– İstenen bazı araçlar için aranan teknik özelliklerin belirli bir marka modele işaret etmesi gibi maddeler ekleniyor. Sayıştay raporunda bu durumu “rekabeti engelleyici durum” diye belirtiyor.

Aynı firmanın ismini Gaziantep, Şahinbey Belediyesi'nin düzenlediği şaibe iddialarının yüksek sesle dillendirildiği ihalede de görebilirsiniz.

Bu kadar usulsüzlük ve yağmanın olduğu Arnavutköy Belediyesi raporlarını gündeme getirmemden ve bunların geniş bir kesimden tepki görmesinden sonra belediye bir basın açıklaması yaptı. Hani özü kabahatinden büyük diye bir tabir var ya aynen

o durum söz konusu oldu. Arnavutköy Belediyesi yapmış olduğu basın açıklamasında:

“300 milyonun üzerinde bütçesi ile 2017 yılında 195 milyon liralık kamuya açık ihalesi bulunan Arnavutköy Belediyesi’nin işlemlerinde sadece %4’üne karşılık gelen tutarıyla ilgili olumsuzluk tespit edildiğinin belirtildiği açıklamada, tüm çalışmaların %96’sında ise Sayıştay denetiminden sorunsuz bir şekilde geçildiği” dile getirildi.

Yani ne var canım bunda çok küçük bir tutar dikkate almanın diyor.

Benim doğup büyüdüğüm topraklarda, yani Adana’da, bir söz vardır “Yüzü cıncıkla sıyrılmış” diye. Bu deyim tam da bu duruma uygundur.

Ve ayrıca Arnavutköy belediye başkanı bu dönem yeniden aday!

Bütün İhalelerde Dikkat Çeken Firmalar

Güngören Belediyesi’ne ait raporların ayrıntılarına geçmeden önce bazı hususları sizlere belirtmek isterim. Sayıştay’ın raporlarında AKP belediyelerinin usulsüzlükleri, taşınmazların kiralandığı şirketler, vakıflar, ihale alan şirketler isimleri yazılmadan “...” şeklinde belirtilmiş.

Söz konusu muhalefet belediyelerinde durum bunun tam tersi olarak görülüyor. Sayıştay’ın bu kadar usulsüzlüğü belirleyip raporlaması takdire şayan. Bu yüzden fazla önemsemeden diğer hususu dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Raporlama yapılan tüm belediyelerde yerine getirilmeyen bir durum var. Tüm raporlarda “Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahsil Edilmemesi” şeklinde belirtiliyor.

AKP’li Güngören Belediyesi’nde de diğer belediyelerde yaşanan benzer işler bulunuyor.

Mesela ambalaj üreticileri mevzuat gereği aralarında birleşerek kâr amacı gütmeyen ÇEVKO, AGED gibi vakıflar kurmuşlar,

yönetmelik gereği ambalaj atıklarının toplanması sorumluluklarını bu şekilde yerine getirme yoluna gitmişler.

Bunlara yetkilendirilmiş kuruluş deniliyor.

Belediye –Yetkilendirilmiş Kuruluş– Çevre Lisanslı Şirket arasında üçlü sözleşme yapılıyor. Söz konusu şirkete ambalaj atıklarıyla ilgili imtiyaz hakkı belediye tarafından veriliyor. Söz konusu şirket topladığı ambalaj atıklarını yetkilendirilmiş vakfa fatura ederek ücretini ondan alıyor. Ayrıca söz konusu atıkları geri dönüşüm amacıyla satıp iki türlü gelir elde ediyor.

Yani süreç böyle işliyor.

Güngören Belediyesi hakkında, geri dönüşüm şirketleriyle ambalaj atıklarının toplanmasını kapsayan protokoller imzalamış olmasına rağmen, idarenin söz konusu firmalara verdiği imtiyaz hakkı karşılığında herhangi bir gelir elde etmediği tespiti yapılıyor.

Sayıştay raporunda kullanılan başlık şu: *“Ambalaj ve Cam Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi İşleminde Gelir Elde Edilmemesi”*

Güngören Belediyesi tarafından ismi zikredilen şirketlere, herhangi bir ihale yapılmadan verilen imtiyaz hakkı karşılığında herhangi bir gelir elde edilmeksizin ambalaj atığı toplama imtiyazı verildiği görüldü. Bu şirketlerin de çift taraflı kazanç sağladığı anlaşıldı. Ancak Güngören Belediyesi tarafından söz konusu şirketlere ihale ile verilmesi gereken imtiyaz hakkı karşılığında, herhangi bir bedel alınmadığı belirlendi.

Yapılan denetimlerde, söz konusu şirketlerin yetkili kuruluşlardan ne kadar nakdî destek aldığı hususunda, söz konusu kuruluşlarla yazışmalar sonucunda 89.9 bin lira nakdî destek tutarının şirketlere ödendiği tespit edildi.

Ayrıca söz konusu şirketlerin topladığı ambalaj atıklarını geri dönüşüm tesislerine vermeleri sonucunda yaklaşık olarak 2.7 milyon lira tutarında hasılat elde ettikleri görülmüş. Görüleceği üzere protokol ile imtiyaz hakkının bedelsiz verildiği şirketler iki taraflı kazanç sağlayarak yaklaşık olarak 2.8 milyon lira tutarında gelir elde etti.

Bir diğerk bulgunun başlığı ise şöyle: “*Belediye İştirakinin İşlettiğı Tesislere Ait Giderlerin Belediye Bütçesinden Karşılanması*”

Yapılan incelemelerde, belediye iştirakinin işlettiğı tesislerin sabit ve faaliyet giderlerinin belediye bütçesinden karşılandığı görüldü. Belediye iştiraki olan Günbel Tem. İnş. Gıda. Eğt. Org. San. Tic. AŞ idareye verdiği dilekçede, tesislerin bütün bakım ve onarımı ve içinde yer aldığı parkın bakım ve onarımı kendisine ait olmak üzere tesisleri işletmek istediğini belirtti. Söz konusu dilekçe neticesinde tesisler belediye iştirakine verilmiş.

Yapılan denetimlerde, belediye iştirakinin verdiği dilekçede, tesislerin ve içinde yer aldığı parkın bakım ve onarımı kendisine ait olmak üzere, tesisleri işletmek istediğini ifade etmesine rağmen, tam aksi bir durumla karşılaşmış.

İştirakin işlettiğı tesislerin elektrik, su, doğalgaz gibi faturaları ile ticari faaliyet için yaptığı birtakım giderlerin belediye bütçesinden karşılandığı belirlendi.

Ayrıca, tesislerin elde ettiğı gelirlerin de iştirak tarafından alındığı tespit edilmiş. Son 3 yıl içerisinde belediye bütçesinden karşılanan sabit ve faaliyet giderlerinin toplam tutarı 3.2 milyon lira olduğu anlaşıldı.

Dahası var...

Belediyenin doğrudan temin suretiyle mal alımlarının geneline bakıldığında, ilgili kanunda yer alan parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin yüzde 10’unu (Bu tutar 2 milyon liraya karşılık geliyor) Kamu İhale Kurulu’nun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı hükmüne rağmen, 5.1 milyon lira tutarında doğrudan alım yapıldığı belirlendi.

Ayrıca, belediyenin tamamı için belirlenen yüzde 10’luk (2.001.200,00 –TL) bu limit, sadece Destek Hizmetleri Müdürlüğü tarafından yapılmış olan 3.3 milyon lira tutarındaki alımlarla dahi aşılmış. Bu durum doğrudan temin usulünün genel bir alım yöntemi hâline getirilmiş olduğu noktasında fikir veriyor.

Öte yandan, 2017 yılı içinde yapılan 126 adet doğrudan alımın 84 adedinin 4 (dört) firmadan temin edildiği belirlendi. Bu alımların toplam alımlar içerisindeki payının tutar bazında yüzde 70 oranına tekabül ettiği görüldü. Yapılan incelemelerde bu firmaların, idarenin hiçbir ihalesini yüklenici sıfatıyla üstlenmemiş olması veya hiçbir ihalesine teklif dahi vermemiş olmasına rağmen kurumun doğrudan alımlarının yüzde 70'inin bu firmalarda yoğunlaştığı görülüyor.

2 Aylık Kiralama Hizmeti İçin 4 Milyon Lira

Güngören Belediyesi'ne ait raporda Sayıştay'ın usulsüzlük tespit ettiği ihaleleri alan firmaları araştırırken iki firma çok dikkatimi çekti.

Bu şirketlerden biri Şinasi Erşen'in sahibi olduğu 06 Antika Turizm. Taş. Ltd. Şti., diğeri ise Nevin ve Nuran Yakşı'nın sahibi olduğu Beltur Turizm San. ve Dış. Tic. Ltd. Şti.

İçişleri Bakanlığı tarafından usulsüz bulunan ihaleler içerisinde ihale alan firmalardan ikisi olarak bu firmaların ismi geçiyor.

06 Antika Turizm firmasının adını ilk kez İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin araç kiralama işleminde duymuştuk. Ardından CHP'li Beşiktaş Belediyesi bu firmadan 200 adet araç kiraladı. Kiralama hizmeti, piyasa rakamlarının çok üzerinde olurken ihaleye tek firma katıldı. İhale bedeli olarak belediye bu şirkete 2 aylık kiralama hizmeti için 4 milyon lira ödedi.

Beltur firmasının adı yine İçişleri Bakanlığı tarafından usulsüz bulunan ihaleler içerisinde geçiyordu. Beşiktaş Belediyesi'nin yaptığı araç kiralama ihalesini, tek katılan firma olarak, 52 milyonluk bedel ile Beltur kazanmıştı.

Beltur firmasını incelediğimiz zaman enteresan bir şirketler ilişkisi göze çarpıyor. Beltur firması defalarca sermaye artırımını ve hisse devri yaşıyor.

Anlatayım...

Firmanın kuruluşu 2002 yılında Feysel Yakşı ve Bişar Yakşı

tarafından Besttur olarak gerçekleşiyor. Firma 2011 yılında ismini Beltur Turizm yapıyor, 2013 yılında da şirkette hisse devri gerçekleşiyor ve Nurten Yakşı ve Nevin Yakşı şirketin tüm hisselerini devralıyorlar.

Trkaş firması 2013 yılında Ataş Gayrimenkul firmasını satın alıyor. Beltur firması da 2013 yılında Trkaş Turizm adlı firmayı satın alıyor. 2016 yılında Trkaş Turizm adlı firmanın tüm hisselerini Nevin Yakşı ve Meryem Yakşı alıyor.

Beşiktaş Belediyesi'nde Murat Hazinedar'ı görevden alma sonrasında 19 milyon 800 bin lira bedel ile tekrar araç kiralama ihalesi açılıyor. Bilin bakalım bu ihaleyi bu sefer kim kazanıyor?

Ataş Gayrimenkul!

Evet, yanlış duymadınız. Nevin ve Meryem Yakşı'nın diğerk şirketi kazanıyor ihaleyi.

Güngören Belediyesi'nin 15.8 milyon liralık sürücülü araba kiralama ihalesini 06 Antika Turizm şirketi, 12.3 milyon liralık sürücülü araba kiralama işini de Beltur Turizm firması kazanıyor.

Kitabına Göre Yapılan İş Kalmamış

Türk siyasi tarihinde eskiden gerçekten “Devlet Adamlığı”, “Ahlak” ve “Vicdan” varmış. Türk ulusu olarak son yıllarda bunun esamesinin okunmadığını, gün geçtikçe de eksikliğinin etkisini daha da derinden hissetmeye başladık. Bundan 15-20 yıl öncesinde rüşvet, talan, yağma ortaya çıktığı zaman parti gözetmeksizin herkes hesabını soruyordu. Hukuk işlemeye başlıyor, medya ve kamu vicdanı devreye giriyordu.

Yaşadığımız bugünlerde ise durum artık tam tersi vaziyette.

Rüşveti, talanı, yağmayı haber yapan gazeteci ya yargılanıyor ya da işinden atılıyor. Soruşturma aan savcı görevinden alınıp tayin ediliyor. Denetleme yapan denetçi görevinden alınıyor ya da ayrılıyor.

Sorumlular?

Sorumlular utanmadan, yüzleri kızarmadan açıklama yapıp, yaptıklarını olağan gibi göstermeye çalışıyorlar. Medya dersenez

görmezden geliyor. Günümüzde bunların örneği o kadar çok ki, toplum olarak bu olayları artık kanıksamış durumdayız.

Neyse...

Hadi gelin bir de İstanbul Küçükçekmece Belediyesi'nin 2017 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu'nu inceleyelim.

Küçükçekmece Belediyesi, ilçe sınırları dâhilinde 300 adet billboard konulması işi için 2886 Sayılı yasaya göre ihaleye çıkmış. 21 Eylül 2007 tarihinde ihaleyi alan firma ile de 10 yıllık kira sözleşmesi yapılmış. İhale yapıldıktan sonra adet yeterli gelmemiş ve belediye tarafından ihaleyi alan firma ile 81 adet billboardluk daha ek protokol yapılmış.

Buraya kadar normal bir iş anlaşması gibi gözüküyor.

Fakat Sayıştay öyle düşünmüyor.

Sayıştay'a göre ek protokol dosyasında toplam 81 adet ürünün maliyet hesabının nasıl yapıldığına ilişkin idarece herhangi bir evrak hazırlanmadığı belirleniyor.

Ayrıca 30 adet billboard için uygun alan tespit edilemediği gerekçesi ile tesliminin yapılamadığı da rapora ekleniyor. İdare tarafından bu ihtiyacın neye göre belirlendiği de anlaşılamıyor.

İdarenin ihale şartnamesine 10 yıl boyunca billboard, LED ekran, megalight pano gibi işler için, bir firmaya öncelik vereceğini taahhüt etmesinde ve bu kapsamda herhangi bir maliyet hesaplama yapmadan protokol yapmasında kanuna aykırılık tespit ediliyor.

Bu işin Devlet İhale Kanunu'nun, "ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması, ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması" ilkelerine aykırı olduğu düşünülüyor. İdare savunmasında "belediyeye kalan ürünlerin maliyeti, ödenen kira bedeli üzerinden hesaplama yapıldığında ürünlerin bedelinin çok yüksek olduğunu" belirtiyor. Ancak neye göre hesaplama yapıldığına dair bir bilgiye ve maliyet analizine ilişkin hesaplama yer verilmiyor.

Küçükçekmece Belediyesi Emlak İstimlak Müdürlüğü'nce "Belediye Binası Yanındaki Restoran ve Kafeterya" ihalesi yapılıyor. İhaleyi kazanan firma ile 10 yıllık kira sözleşmesi hazırla-

nıyor. İhaleyi kazanan firma vakit kaybetmeden Restoran ve Kafeterya olarak kiralamış olduğu alanın bir kısmını otopark yapıp işletiyor. Kiralanan yerin zemin katını da düğün salonu yapıyor.

Emlak İstimlak Müdürlüğü'nce kiralaması yapılan "Belediye Binası Yanındaki Restoran ve Kafeterya" ihalesinde, ihaleyi kazanan firmanın, ihale şartname ve sözleşmesine aykırı uygulamalar gerçekleştirdiği, sözleşmede belirtilen idari müeyyideleri uygulamadığı görülüyor.

Kurum tarafından Halkalı Merkez Mahallesi 851 ada ve 6-7 parseller arasında bulunan ve imar planında park alanında kalan alan üzerindeki, bodrum, zemin, bir katlı normal binanın "restoran ve kafeterya" olarak 10 yıl süre ile kiralınması için 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 45'nci maddesine göre ihaleye çıkılmış. 4 Mart 2014 tarihinde de işletmecisi firma ile kira sözleşmesi imzalanmış.

Restoran ve kafeterya olarak kiralanan yerin 471 metrekare kısmı otopark bariyer sistemi ile kapatılıp müşteri otopark yeri olarak kullanıldığı belirlenmiş. Ayrıca ihale şartnamesine göre sadece kafeterya ve restoran olarak kullanılabilecek alanın bir katının da düğün salonu olarak kullanıldığı, ancak ruhsat müdürlüğünden alınmış herhangi bir ruhsatın bulunmadığı tespit edilmiş.

İhale şartnamesinin 11'inci maddesine göre kiracı kiralanan tesise herhangi bir eklenti yapamaz, şartnamenin 12'nci maddesine göre kiracı kiralanan ihaledeki proje yapısını, mimari karakterini ve kullanma amacını değiştiremez, belirtilen sınırlar içinde idarece belediyenin yazılı onayını müteakip uygulama yapılabilir.

İdare cevabında, *"Kiralanan yerden bir katın düğün salonu olarak kullanıldığı bildirilmesi üzerine yer ile ilgili tekrar kontrol yaptırılmış olup, bir katın komple restoran şeklinde dizayn edildiği, düğün salonu olabilecek nitelikte bir açıklığın olmadığı toplu yemek yeri olarak kullanıldığı tespit edilmiştir"* denildi.

Ancak denetim ekibimizce yapılan incelemede, Zabıta Müdürlüğü'ne yapılan tespit ve tutulan tutanakta söz konusu yerin düğün salonu olarak kullanıldığı anlaşıldı.

Park Alanlarına Bakın Neler Yapmışlar

Dahası var...

Sayıştay, mülkiyeti Küçükçekmece Belediyesi'ne ait ya da hazinece belediyeye tahsis edilmiş park alanlarının büyük kısmının işletmelerce işgal edildiğini belirliyor. Belediyenin işgalin önlenmesine ilişkin herhangi bir girişimde bulunmadığı rapora ekleniyor. Üstüne belediye sanki haberi yokmuş gibi Sayıştay ile adeta dalga geçiyor.

Kamu idaresi cevabında; "Konu ile ilgili raporda belirtilen yerlerin imar mevzuatı ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgili uygunluğunun kontrolü için çalışma başlatılmıştır. Bundan böyle işlemlerin mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütülmesi temin edilecektir" ifadelerini kullanıyor.

İşgal Edilen Park Alanlarının Bir Kısmı

No	PARK	ADRESİ	BÜFE M ²	AÇIKLAMA
1	KENAN ONUK PARKI	HALKALI MERKEZ MAH. DAMLA SOKAK	307 m ²	Açık ve Kapalı Alan Genel Toplamı
2	ŞHT. RAFET UÇANKUŞ PARKI	TEVFİKBEY MAH. MU-AMMER AKSOY CADDESİ İLE SAMİPAŞA CADDESİ KESİŞİMİ	334 m ²	Açık ve Kapalı Alan Genel Toplamı
3	75. YIL CUMHURİYET PARKI	YENİMAHALLE İNÖNÜ CADDESİ	40 m ²	Açık ve Kapalı Alan Genel Toplamı
4	ŞHT. ER RIZA BAYAT PARKI (AYTAÇ)	HALKALI MERKEZ MAH. ABAY CAD. KAHRAMAN SOKAK KESİŞİMİ	92 m ²	Kapalı Alan
5	NURETTİN ŞEN PARKI	HALKALI MERKEZ MAH. TURGUT ÖZAL BULVARI	2342 m ²	Açık ve Kapalı Alan Genel Toplamı. Bina 3 Katlı Olarak Hesaplandı.
6	ULUBATLI HASAN PARKI	ATATÜRK MAH. ULUBATLI HASAN CADDESİ S. İNÖNÜ CADDESİ KESİŞİMİ	80 m ²	Açık ve Kapalı Alan Genel Toplamı

-	ŞAİR NEDİM PARKI	CENNET MAH. ŞAİR NEDİM SOKAK	290 m ²	Açık ve Kapalı Alan Genel Toplamı
8	ATATÜRK PARKI	KARTALTEPE MAH. HALKALI CADDESİ 1601. SOKAK	160 m ²	Açık ve Kapalı Alan Genel Toplamı
9	TAŞTEPE PARKI	İSTASYON CADDESİ	492 m ²	Açık ve Kapalı Alan Genel Toplamı
10	KONUTBİRLİK PARKI	İSTASYON MAH. KONUT-BİRLİK YAPI KOOP. SOK.	16 m ²	Boş Kullanılmıyor
11	TEPEÜSTÜ OTURMA ALANI	TEPEÜSTÜ	16 m ²	Boş Kullanılmıyor
12	YAVUZ ÖZ-TÜRK PARKI	CUMHURİYET MAH. TURUNÇ SOKAK	500 m ²	Açık ve Kapalı Alan Genel Toplamı
13	KARDEŞLİK PARKI	SÖĞÜTLÜ ÇEŞME MAH. SAZLI SOK. ile 2005. SOKAK KESİŞİMİ	30 m ²	Kapalı Alan
14	İNÖNÜ PARKI	İNÖNÜ MAH. YAŞAR DOĞU CADDESİ	140 m ²	Açık ve Kapalı Alan Genel Toplamı
15	BAZIRGAN-BAHÇE PARKI	İSTASYON MAH. VOLKAN SOK.	840 m ²	Açık ve Kapalı Alan Genel Toplamı
16	LOKMAN EKER PARKI	İNÖNÜ MAH. HAKAN CAD.	140 m ²	Kapalı Alan
17	ŞERİFE BACI PARKI	YENİMAHALLE İNÖNÜ CADDESİ	154 m ²	Açık ve Kapalı Alan Genel Toplamı
18	SEYİT ONBAŞI PARKI	BEŞYOL MAH. İNÖNÜ CAD.	400 m ²	Açık ve Kapalı Alan Genel Toplamı

Sayıştay'ın Güngören Belediyesi denetleme raporu inceleme-sinde belirtilen "atık toplama" işinden para alınmaması durumu Küçükçekmece Belediyesi için de yaşanıyor. AKP'li Belediyeler belli firmalara hiçbir bedel almadan ciddi imtiyazlar tanıyor.

Küçükçekmece Belediyesi ile ilgili raporlarda yazılan, yet-kisiz kişilerin çalıştırılması, belediyeye ait araçlar ile personelin

tatile gitmesi, gecekondü hesabında tutulacak paranın başka hesaplara devir edilmesi, ihalelerdeki diğér usulsüzlüklerden bahsetmedik. Yukarıda belirtilen hususlar ciddi usulsüzlüklerdir.

Ama raporlarda öyle tespitlere yer veriliyor ki, “Kardeşim bu da bir şey mi” demekten kendimi alamıyorum.

“Haksızlık karşısında susan dilsiz şeytandır” diyerek huku-ki bir yaptırımın yapılacağı umudu ile yazıyorum.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi’nin İhale Oyunları

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi raporlarında, diğér belediye-lerde de olduğu gibi ihale usulsüzlükleri var.

Gelin inceleyelim...

Bizler bir ürün alacağımız zaman ne yaparız?

Her yerden araştırır, en uygun fiyatlısını bulur ve alırız. Bir nevi pazar araştırması yapar ve maliyet analizi yaparız. Belediye-lerde de durum neredeyse aynı. Belediye bir ihale açacağı zaman öncelikle ihale konusu ürün ile ilgili piyasada işin ehli firmalar-dan fiyat araştırması yapar ve yaklaşık maliyet hesabını belirler.

Bu durum hakkında Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin “Yaklaşık maliyete ilişkin ilkeler” başlıklı 7’nci maddesinde “İdare tarafından, ihale onay belgesi düzenlenmeden önce, bu yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre ihale konu-su malın KDV hariç olmak üzere yaklaşık maliyeti hesaplanır ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir” deniliyor.

Kocaeli Belediyesi peki ne yapmış dersiniz?

Piyasa araştırması elbette yapmış ama yanlış şekilde yap-mış. Mesela belediye bir organizasyon yapacak ve bunun için bir ihale açacak, organizasyon muhteviyatı için de fiyat araştırması yapıyor.

Siz olsanız fiyatı nerden araştırırsınız?

Organizasyon işi yapan firmalardan ve piyasa rayiç bedelle-ri üzerinden değil mi?

Kocaeli Belediyesi organizasyon işinin bedelini inşaat firma-larına, müteahhitlere sormuş!

Bakın Sayıştay raporunun 8. sayfasında bu konu hakkında ne diyor:

“İdare tarafından ihale edilen bazı işlerin fiyat araştırmasından elde edilen fiyatların piyasa rayiçlerini yansıtmadığı anlaşılmıştır.

Örnek olarak seçilen 'Kocaeli Genelinde Muhtelif Organizasyonlar, Periyodik Kültürel Etkinlikler, Konser Organizasyonları ile Tanıtım ve Duyuru Çalışmaları Hizmet Alım İş'i'nin birim fiyat teklif cetvelinde, konusu baskı malzemeleri ve basım işi temini olan iş kalemlerinin fiyatları diğer iş kalemleri ile birlikte topluca ihaleye katılması muhtemel müteahhit firmalardan sorulmuş, baskı malzemeleri temini ve basım işi ile iştigal eden işletmelere ise müracaat edilmemiştir.”

Belediye yetkilileri bir nevi “Bu iş yapılacak, hani bilginiz olsun” der gibi bilgilendirme yapıyor aslında. Bu sayede söz konusu ihale açıldığı zaman, o yörede bulunan bütün konuya vakıf firmalar ihalede vermeleri gereken fiyatları da hemen hemen tahmin etmiş oluyorlar.

Hatta belediyenin fiyat sorduğu, devamlı iş yaptığı şirketler ile bağları öylesine güçlü ki şirketler belediye yetkililerine kaşeli imzalı boş antetli kâğıtlarını dahi bırakıyorlar. Belediye yetkilileri ihale teklifi alacakları zaman şirket yetkililerinin (hemen kötü düşünmeyin, sanırım yorulmaması için) boş antetli kâğıtlarını kendileri dolduruyor (!) böylelikle şirketler adına teklif vermiş oluyorlar.

Bu benim iddiam değil, Sayıştay'ın raporundaki resmi tespit. Sayıştay raporunun 21. sayfasında aynen şu şekilde belirtiliyor:

“Kırsal ve Tarımsal Hizmetler Şube Müdürlüğü'nün muhtelif işlerde kullanılmak üzere yaptığı mal alımı ihalelerinin bazılarının ihale dosyasında yüklenici tarafından imzalanmış, kaşelenmiş boş kâğıtların olduğu görülmüştür.”

İşte o rakamlar:

2017 Yılı Organizasyon İhaleleri

İşin Adı	Sözleşme Tarihi	Yaklaşık Maliyet	İhale Fiyatı
Kocaeli Genelinde 2017 Yılı Ekim, Kasım, Aralık Ayları Muhtelif Kültürel Organizasyonlar, Periyodik Kültürel Etkinlikler, Konser Organizasyonları ile Tanıtım ve Duyuru Çalışmaları Hizmet Alımı	29.09.2017	616.371,67 TL	497.830,00 TL
Hoşgeldin Bebek Projesi Kapsamında Ailelere Yönelik Bilgilendirme Organizasyon Hizmet Alımı	10.10.2017	784.000,00 TL	728.000,00 TL
KBB Yatırımlarına ve İlimizdeki Tarihi Turistik Mekanlara Yönelik Düzenlenecek Olan Gezileri Kapsayan "Gez Gör Kocaeli" Organizasyonu Araç Kiralama Hizmet Alımı	25.12.2017	350.000,00 TL	248.400,00 TL
Spor Okulları Organizasyonu Hizmet Alımı	21.06.2017	3.681.432,71 TL	2.995.634,00 TL
9. Sekapark Yağlı Güreşleri Organizasyonu Hizmet Alımı	26.04.2017	600.799,33 TL	412.925,00 TL
Kocaeli 9. Kitap Fuarı Organizasyonu Hizmet Alımı	20.04.2017	1.000.827,00 TL	759.385,00 TL
2017 Yılı Şehirler Arası Kültürel Gezi Organizasyonu Hizmet Alımı	28.04.2017	1.257.545,83 TL	947.445,00 TL
2018 Yılı Kocaeli Genelinde Muhtelif Kültürel Organizasyonlar, Periyodik Kültürel Etkinlikler, Konser Organizasyonları ile Tanıtım ve Duyuru Çalışmaları Hizmet Alımı	15.12.2017	4.283.497,00 TL	3.842.064,00 TL

Bunları Kim Yapıyorsa Helal Olsun

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ihalesini kim organize ediyorsa gerçekten helal olsun. İhaleleri adrese teslim edebilmek için kanunların önünden arkasından öyle güzel dönüyorlar ki şaşırırsınız.

Bakın belediye yetkilileri ne kurnazlıklar yapmış:

İlgili yasa kapsamında “pazarlık usulüyle ihale yapılması için işin yaklaşık maliyetinin 195 bin liraya eşit veya bu tutarın altında olması gerekmektedir” deniliyor.

Belediye yetkilileri bu maddeye aynen uymuş ve ihaleleri pazarlık usulü ile belirledikleri firmalara vermiş. Fakat gelin görün ki ihaleyi verdikten hemen sonra ise pazarlık usulü sınırı olan rakamı çok aşacak ek sözleşmeler yapmış.

Hemen raporda belirtilen örnekler ile açıklayalım;

15 Temmuz Şehitlerini Anma Programı Organizasyonu için biri 14 Temmuz 2017, diğeri ise 12 Temmuz 2017 tarihlerinde ihaleye çıktı.

İhale organizasyonun yapılacağı tarihlere lütfen dikkat ediniz!

Tablo 4: İş Artışı Yapılan İhaleler

İşin Adı	İhale Usulü	Sözleşme Tutarı	Başlama-Bitiş Tarihi	İş Artış Kararı Tarihi	Varsa İş Artışı	Eşik Değer
Nevşehir Hacı Bektaş Veli'yi Anma Törenleri İçin Kültürel Gezi Organizasyonu Hizmeti Alımı İşi	Pazarlık (21/F)	193.578,75 TL	09.06.2017-01.09.2017	31.07.2017	%20 İş Artışı (38.715,75 TL)	195.205,00

15 Temmuz Şehitlerini Anma Programı Organizasyonu İçin Sahne, Ses Sistemi, Işık Sistemi, Kurulumu ve Canlı Yayın Hizmet Alımı İşi	Pazarlık (21/F)	193.000,00 TL	14.07.2017-16.07.2017	14.07.2017	%20 İş Artışı (38.600,00 TL.)	195.205,00
15 Temmuz Şehitlerini Anma Programı Organizasyonu Hizmet Alımı İşi	Pazarlık (21/F)	193.550,00 TL	12.07.2017-16.07.2017	14.07.2017	%20 İş Artışı (38.710,00 TL.)	195.205,00
KBB Kütüphanesinin Taşınması, Kurulması, Donatılması ve E-kütüphane Hizmetleri İçin Mal ve Hizmet Alımı İşi	Pazarlık (21/F)	189.007,36 TL	12.09.2017-25.09.2017	18.09.2017	%13 İş Artışı (24.570,96 TL.)	195.205,00

Etkinlik yapılacağı aylar öncesinden belli olmasına rağmen ihale tarihi etkinlik gününden 2-3 gün öncesi yapılıyor. Bu sayede “zaman kısıtlıydı” denilebiliyor. İhale “pazarlık usulü” olsun diye ikiye bölünüyor.

İlk ihalede sahne, ses sistemi, ışık sistemi kurulumu ve canlı yayın hizmet alımı işi, ikinci ihalede ise “15 Temmuz Şehitlerini Anma Programı Organizasyonu Hizmet Alımı İşi” ihale ediliyor.

Her iki ihalenin de ihale bedeli tam sınırdaki olan 193 bin lira olarak belirleniyor. Tahmin edeceğimiz gibi ihaleler pazarlık usulü veriliyor. Her iki ihale verildikten hemen sonra 14 Temmuz 2018 tarihinde iş artış kararı alınıyor. İhaleyi alan firma ile ek protokol yapılıyor.

Yapılan iş artışı nedeni ile İlk ihale için 38 bin 715 TL, ikinci ihale için 38 bin 710 TL ek bedel ödediği görülüyor. Bu şekilde ihaleler kanun ve yasaların arkası dolanarak adrese teslim edilmiş oluyor.

Umut ediyorum ki, bu raporlarda belirtilen hususları yüce Türk adaletinin yürekli savcılar görecektir ve bu yetkilileri, kamu zarara uğratmaktan gerekli cezaları almaları için, hukuk karşısına çıkaracak.

Erdoğan'ın Özel Davet Ettiği Kişi

Kocaeli Belediyesi ihalelerini alan firmaları incelediğimde bir firma özellikle dikkatimi çekti. Firma sahibinin ismini daha önceden anımsıyordum.

Peki, kim bu firma?

Sahibi kim?

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin 2017/554376 numaralı "Gez Gör Kocaeli" isimli ihalesini alan firma Vedat ve Cevat Tuncay'ın sahibi olduğu Tuncay Nakliyat. Vedat Tuncay'ın AKP üyesi olduğu, hatta Başiskele İlçe Başkan Yardımcılığı görevini de yapmış olduğunu biliyor muydunuz? Kardeşi Cevat Tuncay ise Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Rize Ayder Yaylası'na giderken özel olarak davet ettiği kişi.

Bitti mi? Tabii ki bitmedi.

Tuncay kardeşlerin kimin yeğeni olduğunu öğrendiğinizde hadi canım diyeceksiniz. Cevat Tuncay ve Vedat Tuncay aynı zamanda Şevki Yılmaz'ın yeğeni.

Şevki Yılmaz kim?

TBMM'ye "Pezevenkler Meclisi" diyen,

Atatürk'e "hayvan" diyen,

Rize Belediye Başkanlığı yaptığı dönemde de resmi bayramlarda Atatürk anıtına neden çelenk koymadığını "Biz ata, ite, puta tapanlardan değiliz" sözleriyle açıklayan,

"Laiklik çoktan tarihin çöp sepetine gitmiştir. Laiklik yok ki elden gitsin. Zaten olsa da ihtiyacımız yok" diyen,

“Çatlasanız da patlasanız da ben Hizbullah’ım, Türkiye’nin yüzde 95’i Hizbullah’tır. Hizbullah olmayanlar Hizbul şeytandır” diyen,

Refah Partisi eski millervekili, Rize Eski Belediye Başkanı, Atatürk düşmanı ve şu an *Akit* yazarı.

Belediyeden aldıkları ihale bir tane mi ile sınırlı?

Tabii ki değil.

Tuncay Nakliyat’ın 2010-2018 tarihleri arasında belediyelerden ve kamu kurumlarından aldığı ihale sayısı 143, ihalelerin toplam bedeli ise yaklaşık 100 milyon lira.

Hayırlı işler!

Nasreddin Hoca Görse “Bunların Fıkraları Beni Geçti” Derdi

Semazenlerin kollarını ve ellerini açmasının anlamını biliyor musunuz?

“Hak’tan alıp halka dağıtılması” anlamına gelir. Konya Belediyesi yetkililerinin bu ulvi davranışı kendilerine göre uyarlayıp “Halktan alıp yandaşa dağıtılması” olarak değiştirdiği görülüyor.

Okuduğumuz raporlardan edindiğimiz tecrübelerden anlıyoruz ki ihalelerde kurnazlıklar yapılıyor.

Şöyle ki...

İhalenin belirlenen firmaya verilmesi için ihale kalem sayıları artırılıyor. İhaleyi alacak firma şartnamede yer alan, aslında hiç yapılmayacak veya çok az kısmı yapılacak olan işler için rakiplerinden ve maliyet hesaplamalarındaki fiyatlardan çok daha düşük fiyat teklifleri veriyor.

Büyük ve kârlı iş kalemleri için ise yüksek kârlı fiyatlar veriyor. İhaleye giren diğer firmaların teklifleri yapılmayacak veya çok az kısmı yapılacak olan iş kalemlerinde çok yüksek kalıyor. Belediye ise yüksek kârlı ve yüksek maliyetli işleri ihale bitiminden sonra miktarlarını arttırarak ihaleyi alan firmaya kazanç üstüne kazanç sağlatıyor.

Nasıl mı?

Örneğiyle anlatalım.

Yer: Konya

“Bedesten Çarşısı Sağıklaştırması İkmal İnşaatı...” İhale bedeli 30 milyon 815 bin TL. Sayıştay raporunda belirtilen hususları noktasına dokunmadan aktarıyorum:

Maliyetin 4 katına...

- Yaklaşık maliyetteki tutarı 805 bin 657 lira olan “Her Cins Sert Ağaç Kereste ile Her Nevi Ahşap İmalatta Kereste Bedeli” imalatı için toplam 89 bin lira bedel öngörüldüğü hâlde hiç imalat yapılmamış (Yaklaşık maliyet fiyatı 3 bin lira, teklif fiyatı 407 TL).

- Yaklaşık maliyetteki tutarı 683 bin lira olan “Kuru Meşe Ağacından Klasik Kapı veya Kepenk Kanadı Yapılması” imalatı için toplam 200 bin lira bedel öngörüldüğü hâlde hiç imalat yapılmamış (Yaklaşık maliyet fiyatı 693 TL, teklif fiyatı 203 TL).

- Yaklaşık maliyetteki tutarı 350 bin lira olan 14 bin metrekare “Çatı Örtüsü Altına Rendesiz Tahta Kaplama Yapılması” imalatı için toplam 83 bin lira bedel öngörüldüğü hâlde hiç imalat yapılmamış (Yaklaşık maliyet fiyatı 24,53TL, teklif fiyatı 5,82 TL).

Bu örnekler ihale şartnamesinde belirtilen ama yaptırılmayan işlere ait. Peki, yukarıda bahsettiğimiz ve miktarları sonradan arttırılan işleri raporlarda bulunan örnekler ile açıklayalım:

- Yaklaşık maliyette tespit edilen fiyatı 7,15 TL olan “200 kg çimento dozlu tesviye tabakası yapılması” iş kalemine 29,10 TL fiyat teklif edilmiş ancak yaklaşık maliyette 111,02 metrekare imalat öngörüldüğü hâlde 40 bin metrekare imalat yapılmıştır. Bu imalat için yaklaşık dört katı yüksek fiyattan yapılan ödeme miktarı 1.1 milyon liradır.

İhale şartnamesinde belirtilen miktar 111,02 metrekare ama yapılan imalat miktarı 40 bin metrekare. Maliyet 7,15 TL tespit edilmiş ama ihaleyi alan firmanın teklifi 29,10 TL.

Yani öngörülen maliyetin tam 4 katı!

Süper değil mi! Sabırla okuyunuz lütfen daha neler var neler. Başka bir örnek ile devam ediyoruz...

• *Yaklaşık maliyette tespit edilen fiyatı 25,25 TL olan “Klasik ve basit demir parmaklık, demir kapı, camekân ve pencere sökülmesi” iş kalemine 63,05 TL fiyat teklif edilmiş ancak yaklaşık maliyette 2 bin 720 metrekare imalat öngörüldüğü hâlde 26 bin metrekare imalat yapılmıştır. Bu imalat için yaklaşık iki buçuk katı yüksek fiyattan yapılan ödeme miktarı 1.6 milyon liradır.*

İhale şartnamesinde belirtilen miktar 2 bin 720 metrekare ama yapılan imalat miktarı 26 bin metrekare. Maliyet 25,25 TL tespit edilmiş ama ihaleyi alan firmanın teklifi 63,05 TL. Yani öngörülen maliyetin tam 2,5 katı!

• *Yaklaşık maliyette tespit edilen fiyatı 10,16 TL olan “Ahşap üzerine bot vernikle cila yapılması” iş kalemine 38,80 TL fiyat teklif edilmiş ancak yaklaşık maliyette 160 m² imalat öngörüldüğü hâlde 61 bin metrekare imalat yapılmıştır. Bu imalat için yaklaşık dört katı yüksek fiyattan yapılan ödeme miktarı 2 milyon liradır (Eski para ile 2 trilyon lira).*

İhale şartnamesinde belirtilen miktar 160 metrekare ama yapılan imalat miktarı 61 bin 453 metrekare. Maliyet 10,16 TL tespit edilmiş ama ihaleyi alan firmanın teklifi 38,80 TL. Yani öngörülen maliyetin tam 4 katı!

Durun hemen içiniz şişmesin.

Raporda belirtilenleri incelemeye devam ediyoruz...

Köprü Nerede, Para Nerede?

Hazır Konya'dayken Nasrettin Hoca'yı da anmadan geçmeyelim. Çünkü Sayıştay raporlarını okurken Nasrettin Hoca fıkrasına denk geldim.

Yahu diyeceksiniz ki ne alaka?

Anlatayım.

Konya Belediyesi "Beyşehir Akyokuş Yaya Köprüsü İnşaatı" işini 7 Milyon 765 bin TL bedel ile ihale etti. Sayıştay yapılan işi yerinde görmek isteyince ortalık karıştı. Denetçiler, inceleme heyeti ile birlikte inşaatın yapıldığı yere gitti. Sayıştay incelemeye gitti gitmesine ama ihale konusu işlerin yapılması gereken arazi de yeller estiğini gördü.

Denetçiler "Bu ne hal, nerede bu işin inşaatı, yapımı?" diye sorunca yanıt da gecikmedi.

Sayıştay denetlerken yanında bulunan kontrol teşkilatı görevlileri söz konusu imalatların yapıldığını, her bir imalatın bitmiş hâlinin fotoğraflarının mevcut olduğunu ancak bu imalatların başka bir ihale kapsamında söküldüğünü anlatmaya çalıştı.

Bunun üzerine Sayıştay, kontrol teşkilatı görevlilerinden "söz konusu imalatların yapıldığı ancak yapılan incelemede yerinde mevcut olmadığı" hususlarını içeren bir tutanak aldı.

Sayıştay'ın belediye yetkilileri ile yazışmalarının sonuç kısmını sizlerle paylaşıyorum:

"Kamu idaresi cevabında özetle, yaya köprüsü yüksekliğinin standart yükseklik olan 4,60 metre olarak inşa edildiği hâlde aşırı yüklenme yapılmasından dolayı yüksekliği fazla olan araçların köprüye çarptıkları görüldüğünden köprüyü koruma amaçlı olarak yol kotunun 50-60 cm indirildiğini, yol kotunun otopark kotunun altına düşmesinden dolayı yoldaki su tahliyesinin yapılamadığını, bu nedenle otoparkın kaldırılarak drenaj sistemleri eklenmiş yeni bir düzenleme yapıldığını belirtmişlerdir.

Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 128'inci maddesinin "b" bendine göre karayolunda seyredecek araçların azami yüksekliğinin 4 metre olarak belirlendiği göz önüne alındığında 4,60 metre yüksekliği bulunan yaya köprüsünün yüksekliğini artırmak için yol kotunun 50-60 cm indirilmesi sebepleri anlaşılamamıştır."

Nasıl, güzel espri değil mi?

Özetle köprü yapılıyor alçak kalıyor, yol yüksekliği azaltılıyor, bu kez drenaj sistemi işe yaramıyor. Bu sefer de otopark yükseltilerek yeniden drenaj sistemi kuruluyor.

Yahu en başta köprüyü düzgün yapsaydınız ya!

Asgari ücretli vatandaşın ödediği vergiler ile toplanan paralar, hesap hataları ile israf ediliyor. Kamu zarara uğrattılıyor. Raporla belediye yetkilileri “İsraf yok sökülen parçalar başka yerlerde kullanılmıştır” diyor. Ancak parası ödenen parçaların ne kadarının değerlendirildiği, kullanılan parçaların TL değerleri, başka yerlere taktırma işi için bedel ödenip ödenmediği ise hiç belirtilmiyor.

Neden Hukuki Yollara Başvurulmuyor

Yazdıklarımız Sayıştay’ın Konya Belediyesi hakkında düzenlemiş olduğu raporun sadece kısa bir kısmı. Gerçekten çok merak ediyorum ve günlerdir soruyorum kendime ama cevap bulamıyorum.

Bu işler yapılırken belediye meclis üyeleri neden denetlemezler? Neden halkı bilgilendirmezler?

Bu ilin Belediye Meclisi’nde bulunan meclis üyeleri, milletvekilleri açıklanan bu raporlardaki hususlar ile ilgili neden hukuki yollara başvurmazlar?

Cevap veren olur mu, bilmiyorum ama bildiğim bir şey var, o da iktidarın elinde bu raporlarda yazılı olan usulsüzlüklerin binde biri olsa muhalefet partilerini yerden yere vururlardı!

Konya Belediyesi tarafından verilen ihalelere ait ayrıntıları paylaşmam gerekiyor.

Sayıştay’ın raporunda belirtilen ve yukarıda ayrıntılarını paylaştığım “Bedesten İkmal İnşaatı” işini hatırlıyorsunuz.

Göksel Demirtaş ve İbrahim Levent Ercan’ın sahibi olduğu Gökalp Proje ve Müşavirlik firması 30.8 milyon lira bedel ile işi aldı. Devamlı bahsettiğimiz ihalelerin asıl yapılacak kalemine yüksek teklif verip yapılmayacak kalemlerine düşük fiyat verecek toplam maliyetin çok çok altına fiyat verilmesi taktiği burada da işliyor.

İhale alındıktan sonra tesadüf(!) oluyor yine ve iş artırımını oluyor. Bu ihalede de aynısı gerçekleşiyor. Alınan ihale iş artışları ile birlikte 83 milyon liraya çıkıyor.

Firma aslında bize çok tanidik.

Kısa bir hatırlatma yapalım.

Sosyal medyada bir restorasyon ve sonucu hakkında “ucu-be” diye haberler yapılmıştı. Bahsedilen restorasyon işi Konya’da Sultan II. Kılıçarslan tarafından yaptırılan Sultan Kılıçarslan Köşkü.

Kılıçarslan Köşkü’nün koruma altına alınması, çevre düzenlemesi ve arkeolojik kazı yapılması işine ait sözleşme 8 Ocak 2015 tarihinde yapılmış. İhaleyi de yine Gökalp Proje firması almış. Restorasyon işi bitince tüm Konyalıların ve sosyal medyanın büyük bir tepkisi ile karşılaştı. İşin daha vahim boyutu ise firma bünyesinde bulundurması zorunlu olan arkeolog için iddialara göre arkeolog Kamil Sağlam’ın diploması ayda bin lira karşılığında ihaleyi alan Gökalp Proje Müşavirlik Ltd. şirketi tarafından kiralandı.

Fakat Sayıştay’ın belirttiği husus kimsenin umurunda değil ki aynı firma belediyeden ihale almaya devam ediyor.

Yapımı 2019 Ağustos ayında bitecek olan “Alaaddin Tepesi İç Surlar, Köşk Onarım ve Restorasyon İşİ” de bu firmaya ihale edilmiş.

Bu firma aslında restorasyon işlerinde hayli uzman olmalı ki bu konuda birçok ihale alabiliyor. İzmir Konak Şehzade Paşa Av Köşkü Restorasyonu İşİ, Diyarbakır Sur İlçesi Riskli Alandaki Gazi Caddesi ve Yanık Çarşı Diyarbakır Ulu Camii ve Hanlar Çevresi Renovasyon Uygulaması Etap 1 Projesi, Çevre Duvarı Restorasyonu İşİ gibi işler firmanın aldığı ihalelerden bazıları.

Yazımızda belirttiğimiz meşhur üst geçit ihalesini alan firma ise Fazlı Erdoğan ve Yasin Erdoğan’ın sahibi olduğu Akçelik Petrol Ürünleri şirketi ile Yakup Çakır’ın sahibi olduğu Gürtur İnşaat şirkettir.

Firmanın internet adresini ve aldığı ihaleleri incelediğimiz zaman genellikle kavşak ve köprü yapım işlerini aldığını görüyo-

ruz. Sayıştay'ın raporunda belirtilen hususlar önemsiz görülmüş ki Konya Belediyesi Köprülü Kavşak Yapım İş'i'ni bu firmaya ihale etmiş.

Firma 2014-2018 tarihleri arasında Ankara ve Konya başta olmak üzere Zonguldak, Manisa, Denizli, Afyon gibi illerden toplamda 17 adet ihale almış.

SONSÖZ

Size devletin en üst organının hazırladığı denetleme raporlarında yer alan ağır teknik bilgileri anlaşılır bir şekilde anlatmaya çalıştım. Şirketler ile belediyeler arasındaki ilişkileri, iş adamı ve iktidar ilişkilerini ortaya koymaya çalıştım.

Önümüze gelen tabloda belediyelerin kamu kaynaklarının sömürülmesi yolunda en önemli araç olduğunu görüyoruz. Bu raporlarda kim ne kadar komisyon alıyor bunu bilemiyoruz. Belgesi olmadığı için de kimse konuşmıyor. Ama görüyoruz ki kamu kaynakları hem belediyeler hem de kamu kurumları aracılığıyla kaymak tabakasına peşkeş çekiliyor.

Cumhurbaşkanı bir konuşmasında, “Bir avuç kaymak tabakanın bu ülkeye dayatma yapmasına da müsaade etmeyiz” demişti.

Durum hiç de öyle değil.

Bu raporlar bize Türkiye’de tam anlamıyla bir kaymak tabakanın, sınıfsal zenginleşmenin olduğunu anlatıyor aslında. Çünkü 82 milyonluk ülkede 30-40 kişinin ve şirketin dışında kimsenin görmeyeceği rakamlar banka hesapları arasında geçiş yapıyor.

Mülkiyetler el değiştirirken iktidar da kendi sermayesini bu yolla örgütleyerek yerelde gücünü hissettirmeye çalışıyor. Öyle

ki sermaye sahiplerini kontrol ederseniz o sermayenin kontrol ettiği çalışanları da kontrol edersiniz yöntemi aslında zaten Türkiye'nin son 20 yılının da özetini bize veriyor.

Peki, bu tablo neden oluşuyor?

Türkiye'de ekonominin sarsılmasıyla usulsüzlüğün artmasının en önemli nedeni rant merkezli ekonomik büyüme politikalarıdır. Bu süreçte kaynak dağıtım yöntemleri ve mekanizmaları merkezileşmiş, kişiselleşmiş ve en önemlisi de keyfileşmiştir.

Raporlarda görüyorsunuz. Özellikle belediyeler istediği işi istediği rakama, hatta değerinden çok daha yüksek rakamlara istediği şirkete ve kişilere verebiliyor. Bu iş alımlarından kim ne kadar kazanıyor belli değil.

Belediye başkanları komisyon alıyor mu?

Yardımcıları komisyon alıyor mu?

Belediye meclis üyeleri?

Eşi?

Akrabaları?

Çünkü devlet yönetiminde liyakat ilkesi çökmüş, bu ilkenin yerini partizan ve yakınları kollamaya dayalı patronaj sistemi almış. AKP yönetiminde siyasi ve ekonomik güç, siyasi ve ekonomik elitler, kamusal ve özel çıkarlar iç içe geçmiş. Sonuç olarak Türkiye'nin doğal ve kamusal kaynakları öncelikle iktidar elitlerini zenginleştirmek için tahsis ediliyor.

Bu anlamda da çözüm, demokratik yollarla iktidarı; denetime, liyakate önem veren, kamu kaynaklarını adil bir şekilde dağıtmayı amaç edinen partilere devretmekten geçiyor.

Murat Ağirel
İstanbul-12 Şubat 2019

